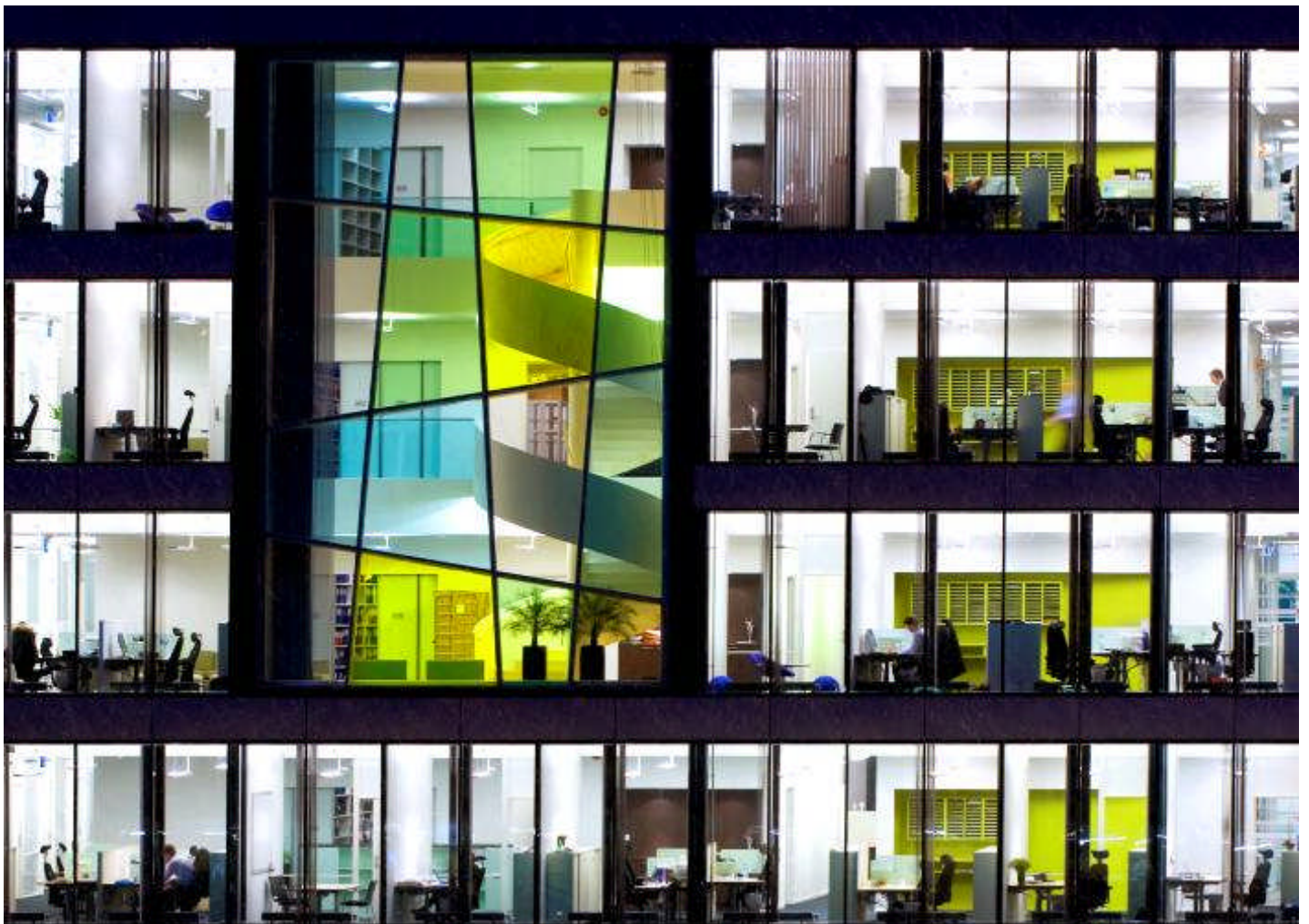

Gjennomgang av tilskuddsforvaltningen i fylkeskommunene (kapittel 551 post 60 og 61)

Revidert versjon 13. april 2011

Kommunal- og regionaldepartementet
Regionalpolitisk avdeling
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Att: Ingebjørg Fiskum

Oslo, 13. april 2010

Oversendelsesbrev

PwC har på oppdrag fra Kommunal- og regionaldepartementet foretatt en gjennomgang av forvaltningen i fylkeskommunene av kapittel 551 post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling og kapittel 551 post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift.

Det ble sendt en rapport til KRD 2. desember 2010, som erstattes av denne reviderte versjonen. Det er gjort mindre endringer i faktafremstillingen i kapittel 3.2.1, utover dette er rapporten identisk med forrige versjon. Endringene er gjort på bakgrunn av innspill fra Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Vi takker for oppdraget og håper leveransen har tilfredsstillt departementets forventninger.

Med vennlig hilsen

PricewaterhouseCoopers AS

Jan Erik Gran Olsen
Partner

Morten Wike
Prosjektleder

Innhold

Gjennomgang av tilskuddsforvaltningen i fylkeskommunene

SAMMENDRAG	1
1 OM OPPDRAGET OG TILNÆRMING.....	3
1.1 OM OPPDRAGET	3
1.2 DEPARTEMENTETS ANSVAR	4
1.3 TILSKUDDSFORVALTNING.....	5
1.4 RAMMER FOR VURDERING AV TILSKUDDSFORVALTNING	7
1.5 AVGRENSNINGER	12
2 DATA OG METODE	13
2.1 DIALOG MED OPPDRAGSGIVER	13
2.2 DATAINNSAMLING.....	13
3 KARTLEGGING AV TILSKUDDSFORVALTNING.....	16
3.1 UNDERSØKELSE AV SAMTLIGE FYLKER.....	16
3.2 UNDERSØKELSE AV UTVALGTE FYLKER	29
4 ANALYSE OG VURDERING	48
4.1 GOD PRAKSIS	49
4.2 KORREKT FORVALTNING	56
4.3 KONKUSJON	56
5 FORSLAG TIL KLARGJØRING OG VIDEREUTVIKLING	57
VEDLEGG	59
A KONTROLLPROGRAM	60
B SAKSMAPPEGJENNOMGANG.....	66
C SPØRREUNDERSØKELSE	89

Sammen drag

Oppdraget

PwC har på oppdrag for Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) evaluert fylkeskommunenes tilskuddsforvaltning av midler bevilget over kapittel 551 post 60 og 61. Det overordnede formålet med evalueringen har vært å gi svar på hva som fungerer godt og hva som fungerer mindre godt. I den grad det avdekkes feil i forvaltningen av midlene skal årsaker til hvor og hvorfor dette skjer identifiseres. På bakgrunn av dette skulle evalueringen avdekke behov for klargjøring og/eller videreutvikling av systemer, retningslinjer, rutiner og ansvarsdeling. Det har vært en målsetting at prosjektet skal være relevant for KRD, fylkeskommunene og de aktører fylkeskommunene gir tilskudd til.

Oppdraget er et ledd i utøvelsen av KRDs ansvar for tilskuddsforvaltningen av nevnte midler. KRD skal føre kontroll med at fylkeskommunen forvalter tilskudd på en forsvarlig måte, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten (BØS) pkt. 6.2.2.1.

Metodisk tilnærming

For vårt formål, som er å vurdere fylkeskommunenes forvaltning med to tilskuddsbevilgninger, har vi definert tilskuddsforvaltning som de styrings- og kontrollsystemene fylkeskommunene har etablert for å gi rimelig sikkerhet for at tilskudd når riktig mottaker, at mottaker får korrekt beløp, og at mottaker anvender midlene i tråd med formålet. Vi har videre lagt Finansdepartementets modell for tilskuddsforvaltning til grunn og kartlagt fylkeskommunenes etablerte internkontroll innenfor tilskuddsområdet, samt kartlagt tilskuddsprosessen fra kunngjøring av midler til oppfølgingen av gjennomførte prosjekter. Som rammeverk for internkontroll har vi i evalueringen lagt til grunn Coso-rammeverket og KRDs rapport "85 tilrådinger for styrket egenkontroll i kommunene" (2009).

Kartleggingen er gjennomført ved besøk hos tre utvalgte fylkeskommuner, hvor det er gjennomført intervjuer og gjennomgang av saksmapper. Det er i forbindelse med gjennomgangen av saksmapper utarbeidet et eget kontrollprogram som tar utgangspunkt i kravene til tilskuddsforvaltningen, risikoen for brudd på kravene og hvilke kontrollhandlinger PwC skal utføre. For å dekke samtlige fylkeskommuner har vi gjennomført en spørreundersøkelse som alle fylkeskommunene har svart på.

Konklusjon

Tilskuddsforvaltningen av midler finansiert over kapittel 551 post 60 og 61 har svakheter som etter vår mening ikke tilfredsstiller kravet til god forvaltning. Dette gjelder i første rekke organiseringen av en del av tilskuddsforvaltningen, herunder manglende tydeliggjøring og oppfølging av delegert ansvar, manglende risikovurderinger og fraværet av saksbehandlingssystem for enkelte aktører. Utover dette er det identifisert noen områder som har et utviklingspotensial – kompetanse innenfor bruk av Rapp 13.50 og dokumentasjon av prosesser og rutiner, såkalte styrende dokumenter. Manglende risikovurderinger utgjør en grunnleggende svakhet, fordi tilskuddsforvaltningen bør være etablert med utgangspunkt i identifisert risiko, og vi vil hevde at denne svakheten alene gir en totalvurdering av tilskuddsforvaltningen til å være mindre god. Det skal i denne sammenhengen poengteres at

konklusjonen begrenses av omfanget på våre undersøkelser og at det sannsynligvis vil være fylkeskommuner som skiller seg positivt ut.

Det er avdekket noen feil i forvaltningen som i det vesentligste knytter seg til forskuddsbetalinger, betalinger av hele tilskuddsbeløp før endelig rapport foreligger, samt at manglende bruk av saksbehandlingssystem medfører betydelig risiko for feil i saksbehandlingen.

Anbefalinger

- Ytterligere kartlegging av tilskuddsforvaltningen i fylkeskommunene
- Kartlegge tilskuddsforvaltningen i programmene
- Kartlegge tilskuddsforvaltningen i kommunale næringsfond, herunder relasjoner
- Utvikle metode for risikovurderinger
- Vurdere og tydeliggjøre regelverket til KRD
- Forankre regelverket til KRD
- Kartlegge og vurdere faste mottakere av tilskudd

1 Om oppdraget og tilnærming

1.1 Om oppdraget

1.1.1 Bakgrunn

Fra og med budsjettåret 2003 ble det gjennomført en større budsjettreform innenfor programkategori 13.50 (også kalt Ansvarsreformen). Med reformen ble hoveddelen av de regionalpolitiske midlene overført fra KRD til fylkeskommunene. KRD har fra 2003 desentralisert til fylkeskommunene å være forvalter for kapittel 551 post 60 "Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling" og fra 2004 post 61 "Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift". Midlene skal være med på å realisere nasjonale og fylkeskommunale mål for regional utvikling. Totalt forvaltet fylkeskommunene om lag kr 2 116 millioner over kapittel 551 post 60 og 61 i 2009.

KRD ønsket at ansvarsreformen skulle bidra til å flytte fokus, fra styring og kontroll til utvikling basert på partnerskap og samarbeid. Dette var i tråd med målet om å styrke fylkeskommunen som regional utviklingsaktør og bidra til større effektivitet i forvaltningen av midlene. Et viktig prinsipp i ansvarsreformen var at vedtak om bruken av midlene skal gjøres så nær dem det gjelder som mulig. Bakgrunnen var en forståelse av at ulike deler av landet står overfor ulike utfordringer, og at dette krever differensierte og fleksible virkemidler. En konsekvens er at fylkeskommunene gjennom fylkesplanen selv fastsetter mål, strategier og resultatkrav for bruken av midlene. Disse skal være i samsvar med de nasjonale målene gitt i budsjettproposisjoner og tilskuddsbrev, samt det regelverket KRD etablerte for forvaltningen av midlene.

1.1.2 Formål

KRD har i konkurransegrunnlaget for evalueringen poengtert at "En korrekt forvaltning av virkemidlene er avgjørende for å sikre legitimitet til politikken og virkemidlene, samt tilliten til forvaltningen". Det skal med dette utgangspunktet foretas en gjennomgang av tilskuddsforvaltningen som skal gi svar på hva som fungerer godt og hva som fungerer mindre godt. I den grad det skjer feil i forvaltningen av midlene skal det identifiseres hvor og hvorfor dette skjer. Prosjektet skal altså ikke evaluere om utviklingsmidlene ga gode resultater i fylkene, men heller om midlene ble forvaltet i tråd med gjeldende regelverk og retningslinjer.

På bakgrunn av dette, skal behov for klargjøring og/eller videreutvikling av systemer, retningslinjer, rutiner og ansvarsdeling avdekkes. Det er en målsetting at prosjektet skal være relevant for KRD, fylkeskommunene og de aktører fylkeskommunene gir tilskudd til.

1.2 Departementets ansvar

Det fremgår av Bestemmelser om økonomistyring i staten (BØS) pkt. 6.2.2.1 at departementet ved delegering i nødvendig utstrekning skal presisere krav som gjelder mål for ordningen, kriterier for måloppnåelse, tildelingskriterier, herunder beregningsregler, oppfølging og kontroll, samt evaluering. KRD skal føre kontroll med at den som forvalter på deres vegne, gjør dette på en forsvarlig måte. KRD har utarbeidet egne retningslinjer¹ for forvaltningen av regionale utviklingsmidler for å ivareta kravene i BØS pkt. 6.2.2.1.

I følge BØS pkt. 6.2.2.1 skal departementet *føre kontroll med* at virksomheten, i dette tilfelle fylkeskommunene, forvalter tilskuddene på en forsvarlig måte. Bevilgningsreglementets § 10 omhandler disponering av gitte bevilgninger og sier blant annet at bevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater. Dersom det gis tilskudd til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalter til å *føre kontroll med* at bevilgningene benyttes etter forutsetningene. Disse bestemmelsene gir KRD en rett til å føre kontroll med fylkeskommunene, samt en plikt til å gjennomføre aktiviteter som sikrer etterlevelse av kontrollansvaret.

Ivaretagelse av kontrollansvaret bør etter PwCs oppfatning ta utgangspunkt i risiko- og vesentlighetsvurderinger for at målsettingene med tilskuddsordningen ikke nås. Begrunnelsen for dette er at kontrollen bør innrettes mot de områdene hvor det er identifisert størst risiko, og at kontrollen således blir så effektiv som mulig. Når det gjelder kontrollbegrepet, legger vi til grunn at begrepet inkluderer både *styring* og *kontroll*. Styringen setter retning eksempelvis gjennom utformingen av retningslinjer og målsettinger. Kontrollen skal forebygge, avdekke og korrigere eventuelle feil og mangler som forhindrer måloppnåelsen, herunder etterlevelse av pålagte krav.

For KRD vil det være mange utfordringer knyttet til kontrollansvaret, men vi oppfatter at en av de største utfordringene vil være oppfølgingen av eventuelle svakheter og/eller feil som måtte avdekkes. KRD har ikke instruksjonsmyndighet over fylkeskommunene og kan ikke pålegge de å rette opp forhold som måtte ønskes endret, slik tilfelle ville vært dersom det var en virksomhet som var direkte underlagt departementet. Med tilskuddsbevilgningene på kapittel 551 post 60 og 61 følger imidlertid et ansvar for fylkeskommunene til å følge opp de forutsetninger som er lagt til grunn for tildelingen, i dette tilfelle gitt i Prop. 1 S, tilskuddsbrev og retningslinjene for postene. Departementet skal føre kontroll med at forvaltningen utføres på en forsvarlig måte, jf. BØS pkt. 6.2.2.2. Kommunelovens krav til internkontroll i kommuner og fylkeskommuner fremkommer i § 23. Denne gjelder forvaltningen av alle midler, inkludert øremerkede midler, som de som overføres over kapittel 551 post 60 og 61. Kravet om internkontroll gjelder også øremerkede tilskudd som fylkeskommunene forvalter for videre bruk i tråd med de forutsetningene som er forelagt Stortinget, jf. blant annet Bevilgningsreglementets § 10.

¹ ”Retningslinjer – Kapittel 551 post 60 Tilskot til fylkeskommunar for regional utvikling, Kapittel 551 post 61 Næringsretta midlar til regional utvikling”, KRD 2009.

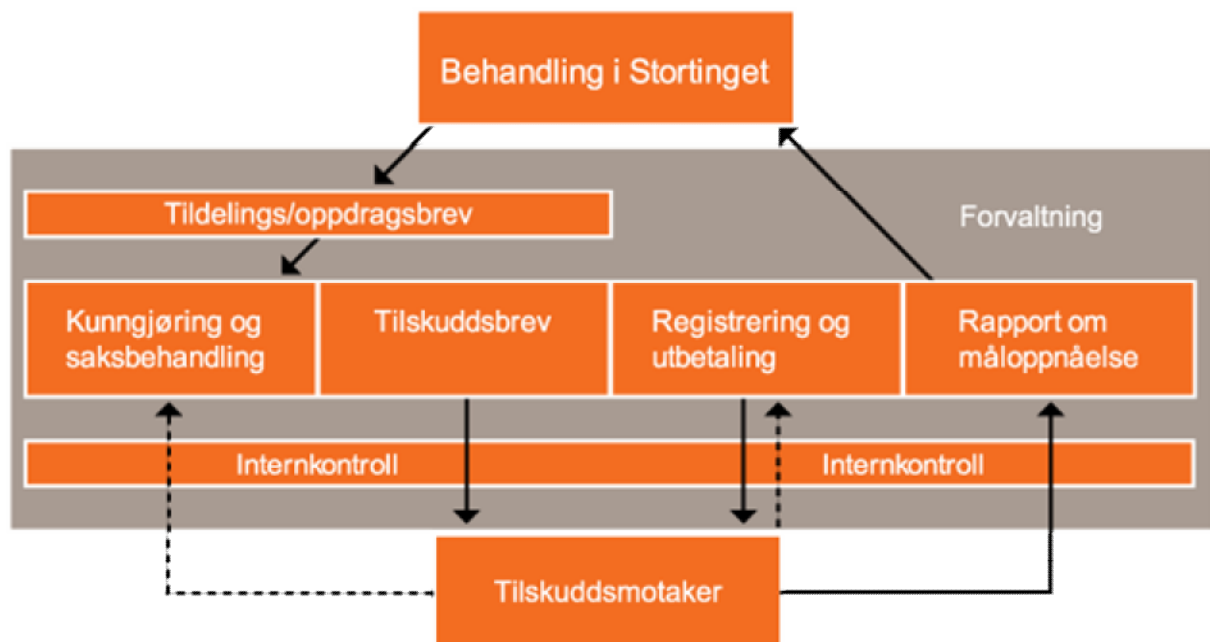
1.3 Tilskuddsforvaltning

For å svare på hva som fungerer godt og mindre godt i tilskuddsforvaltningen må to ting være på plass:

- definisjon av tilskuddsforvaltning
- definisjon av vurderingskriterier

Dette kapitlet definerer tilskuddsforvaltning, det neste definerer vurderingskriterier.

Fokuset i gjennomgangen er fylkeskommunenes forvaltning av midlene bevilget over kapittel 551 post 60 og 61. Det er med andre ord den *tilskuddsforvaltningen* som er etablert som skal være gjenstand for våre vurderinger. For å definere hva som inngår i dette begrepet har vi lagt Finansdepartementets avgrensning til grunn². Departementets veileder inneholder en figur som illustrerer de elementene som inngår i tilskuddsforvaltningen, se nedenfor.

Figur 1 – Tilskuddsforvaltning

² "Om etablering og forvaltning av tilskuddsordninger i staten", veileder utgitt av Finansdepartementet 2008.

Finansdepartementet (2004/2008) eller Senter for statlig økonomistyring (SSØ) (2010) definerer tilskuddsforvaltning som følger:

- Avgrenses fra andre oppgaver: Tilskuddsforvaltning betegner forvaltning av en tilskuddsbevilgning, til forskjell fra etablering av tilskuddsordninger, rapportering til Stortinget om tilskuddsordninger og evalueringer av tilskuddsordninger.
- Aktør: Forvaltningen kan forestås av samme departement som har etablert tilskuddsordningen, av et underliggende forvaltningsorgan eller en enhet utenfor statsforvaltningen.
- Mål: Tilskuddsforvaltning skal bidra til at tilskudd når riktig mottaker, at mottaker får korrekt beløp, og at mottaker anvender midlene i tråd med formålet.
- Oppgaver: Tilskuddsforvaltning består av aktiviteter som kunngjøring, søknadsbehandling, tilskuddsbrev, etc., jamfør figur 1.

For vårt formål, som er å vurdere fylkeskommunenes forvaltning med to tilskuddsbevilgninger, defineres tilskuddsforvaltning som de styrings- og kontrollsystemene fylkeskommunene har etablert for å gi rimelig sikkerhet for at tilskudd når riktig mottaker, at mottaker får korrekt beløp og at mottaker anvender midlene i tråd med formålet.

Som det fremkommer i figur 1 utgjør tilskuddsforvaltningen de elementene som er rammet inn, herunder tildelings-/oppdragsbrev, de ulike aktivitetene som inngår i prosessen fra kunngjøring til rapportering (tilskuddsprosessen), samt den internkontrollen som er etablert i tilknytning til denne. Vi har i dette oppdraget konsentrert oss om tilskuddsprosessen og etablert internkontroll. Se avsnitt 1.5 for ytterligere avgrensninger.

Under gjennomføringen av oppdraget har SSØ gitt ut en sjekkliste til bruk i tilskuddsforvaltningen³. Denne har gjort en inndeling som er noe mer detaljert enn det som fremkommer i figuren over. Vi har i denne evalueringen valgt en syntese av inndelingene gjort i Finansdepartementets figur og SSØs sjekkliste. Vi deler tilskuddsprosessen opp i følgende steg:

- Kunngjøring
- Søknadsbehandling
- Tilskuddsbrev
- Registrering og utbetaling
- Rapport om måloppnåelse

Vi vil i det videre redegjøre for rammer og kriterier vi legger til grunn for vår påfølgende vurdering av de ulike stegene i tilskuddsforvaltningen.

³ "Sjekkliste for utvalgte prosesser i tilskuddsforvaltningen", Senter for statlig økonomistyring, september 2009.

1.4 Rammer for vurdering av tilskuddsforvaltning

1.4.1 Innledning

Tilskuddsforvaltning defineres som de styrings- og kontrollsistemene fylkeskommunene har etablert for å gi rimelig sikkerhet for at tilskudd når riktig mottaker, at mottaker får korrekt beløp og at mottaker anvender midlene i tråd med formålet.

Vi gjør en todelt vurdering av tilskuddsforvaltningen. For det første benytter vi som vurderingskriterier krav i lov og forskrift (presisert i KRDs retningslinjer) til hvordan man skal løse hver og en av oppgavene i tilskuddsforvaltningen, fra kunngjøring til rapportering (kapittel 1.4.2). For det andre benytter vi Coso-rammeverket⁴ som vurderingsramme for internkontrollen, det vil si de styrings- og kontrollsistemene fylkeskommunene har etablert for å gi rimelig sikkerhet for at tilskudd når riktig mottaker, at mottaker får korrekt beløp, og at mottaker anvender midlene i tråd med formålet (kapittel 1.4.3).

Todelingen gjøres fordi det hviler mye klarere krav til de enkelte oppgaver enn det gjør til det overordnede systemet. For hver og en av oppgavene kan man derfor snakke om korrekt/feil forvaltning, mens det for det overordnede systemet gir mer mening å snakke om god/mindre god forvaltning.

Vurderingen av korrekt/feil forvaltning baseres på etterlevelse av krav, men vurderingen av god/mindre god forvaltning baseres på en kombinasjon av internkontrollens design og etterlevelse. Som utgangspunkt for vurdering av den etablerte internkontrollen vil vi som nevnt benytte Coso-rammeverket og beskrivelsen av de ulike komponentene. Vi vil vurdere den etablerte praksis opp i mot rammeverket og på bakgrunn av denne sammenligningen vurdere om forvaltningen kan sies å være god eller mindre god. Vurderingen vil i det vesentligste si noe om designet på internkontrollen, samt i hvilken grad systemet etterleves.

Når det gjelder vurdering av i hvilken grad forvaltningen er korrekt, vil vi ta utgangspunkt i lov, forskrift, bestemmelser og retningslinjer som setter krav til forvaltningen. Konkurransesgrunnlaget nevner flere aktuelle lover, men for å avgrense oppdraget har vi valgt å fokusere på dem vi anser som mest sentrale; Reglement for økonomistyring i staten (RØS), Bestemmelser om økonomistyring i staten (BØS) og KRDs retningslinjer for kapittel 551 post 60 og 61. Dialogen med KRD og referansegruppa understøtter vår definisjon av ramme for vurdering. For å identifisere i hvilke grad rammene for tilskuddsforvaltningen *etterleves*, det vil si om praksis er korrekt eller ikke, har vi utarbeidet et kontrollprogram. Dette programmet beskrives i kapittel 2.2.4 og vises i vedlegg A.

⁴ "Internkontroll – et integrert rammeverk, Coso-rapporten", Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 1996.

1.4.2 Korrekt forvaltning

1.4.2.1 Generelle regler

Det følger av BØS pkt. 6.3.1 at tilskuddsforvalter skal følge bestemmelsene som er nedfelt i tildelings- eller oppdragsbrev og i eventuelt særskilt regelverk for tilskuddsordningen.

Dokumenter i tilskuddssaker vil være omfattet av offentlighetsloven, og vil som hovedregel være offentlige. Offentlighetsloven oppstiller et krav om at forvaltningsorganet skal føre journal i henhold til arkivloven, samt at loven fastslår et forbud mot forskjellsbehandling.

Det følger av del II pkt. 3 i KRDs retningslinjer for kapittel 551 post 60 og 61 at fylkeskommunen og de som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen må etablere et forsvarlig og hensiktsmessig system for tilskuddsforvaltning som sikrer korrekt saksbehandling, medregnet korrekte utbetalinger og rekneskapsføring.

1.4.2.2 Kunngjøring

Kunngjøring skal som hovedregel foretas på en slik måte at man når hele målgruppen som tilskuddsbevilgningen tar sikte på, jf. BØS pkt. 6.3.2.

Videre følger det av KRDs retningslinjer del II pkt. 3 at kunngjøringen må si noe om formålet med ordningen, tildelingskriterier, hvilke opplysninger søker må oppgi i søknaden og eventuell søknadsfrist. For å sikre likebehandling skal det utarbeides informasjonsmaterieell slik at alle potensielle søkere innen målgruppen kan nås.

Kunngjøring er ikke nødvendig når bevilgningen tar sikte på en eller noen få mottakere.

1.4.2.3 Søknadsbehandling

For søknadsbehandlingen gjelder reglene i forvaltningslovens kapittel II og III om ugildhet, veiledningsplikt, saksbehandlingstid og taushetsplikt m.m. Vedtak om tildeling av tilskudd vil ofte være bestemmende for rettigheter eller plikter til en eller flere private personer/private rettssubjekter. Dersom et slikt vedtak er truffet under utøvelse av offentlig myndighet, foreligger det et enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2, første ledd bokstav a og b. I så fall gjelder også lovens kapittel IV – VI om utrednings- og informasjonsplikt, partsoffentlighet, begrunnelse, underretning, klage og omgjøring.

Det følger av KRDs retningslinjer at søknadene skal være skriftlige og blant annet inneholde følgende:

- presise og realistiske mål som kan etterprøves
- realistisk prosjektplan med milepæler og aktivitets- og resultatutredninger
- kostnadsoverslag og finansieringsplan med marginer for mulige usikre moment

KRDs retningslinjer bestemmer videre at støtte skal tildeles på grunnlag av søknad eller program/plan, og at avgjørelser om tildeling skal være dokumentert skriftlig. Standardvilkår blir fastsatt av fylkeskommunene eller de som forvalter midler på vegne av fylkeskommunene, i tråd med disse retningslinjene.

Tilsagn om tilskuddsbeløp skal i henhold til BØS pkt. 6.3.4 registreres slik at tilskuddsforvalter har oversikt over inngåtte forpliktelser.

1.4.2.4 Tilskuddsbrev

RØS § 8 bestemmer at tilskuddsforvaltere i tilskuddsbrev til den enkelte mottaker skal angi formål og vilkår for tilskuddet og tilskuddsbeløp, herunder forbehold om oppfølging og kontroll i samsvar med Bevilgningsreglementet § 10 annet ledd⁵.

Det følger av BØS pkt. 6.3.3 at tilsagn om tilskuddsbeløp skal bekreftes med et tilskuddsbrev, og at følgende informasjon skal gis i brevet med eventuelle vedlegg:

- formål og hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning
- eventuelle vilkår for bruken av midlene og eventuell frist for mottakeren til å akseptere vilkårene
- krav til rapportering
- kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til Bevilgningsreglementet § 10 annet ledd
- mulige reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med forutsetningene

Alle tilskuddsbeløp skal attesteres før utbetaling, og den som attesterer skal kontrollere at utbetalingsforslaget er i overensstemmelse med vedtaket om tilskuddet og at tilskuddsmottaker har sendt inn dokumentasjon eller aksept av vilkår dersom det er stilt krav om det.

Krav til innhold og informasjon i tilskuddsbrev følger i vedlegg 2 til KRDs retningslinjer.

1.4.2.5 Utbetaling

Det følger av BØS pkt. 6.3.5 og KRDs retningslinjer at tilskuddsbeløp skal utbetales etter hvert som mottakeren har behov for å dekke de aktuelle utgiftene;

- Utbetalingen skal som hovedregel skje etterskuddsvis når kostnadene har påløpt hos mottakeren.
- Hele tilskuddet skal ikke utbetales før prosjektet er avsluttet og revisorattestert (gjelder beløp over kr 100 000) regnskap er sendt inn. Som hovedregel skal 25 % av tilskuddet holdes igjen til sluttutbetaling foretas.
- Skulle det vise seg at arbeidet ikke er gjennomført i henhold til planlagt, eller oppgitte kostnader (budsjetterte) skal sluttutbetalingen reduseres i forhold til dette.
- Tilskudd til driften av en virksomhet skal utbetales i terminer, avpasset etter størrelsen av beløpet, formålene som skal tilgodeses og administrative kostnader knyttet til utbetaling.
- Tilskudd til lønn skal utbetales så nær tidspunktet for lønnsutbetaling som mulig.
- Tilskudd til større anskaffelser skal utbetales så nær oppgjørstidspunktet som mulig.
- Tilskuddene skal utover dette ikke nyttes til å regulere virksomhetens likviditet. Det skal ikke være anledning til å fremskynde utbetalinger slik at mottakeren kan plassere tilskudd som rentebærende innskudd eller lån for å oppnå inntekter i tillegg til bevilget beløp.

⁵ Bevilgningsreglementet § 10 gjelder "Disponering av gitte bevilgninger". §10 annet ledd sier følgende: "Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene."

For investeringstiltak som det tar tid å gjennomføre, kan utbetaling skje i flere deler etter hvert som det mottas rapport om fremdriften.

1.4.2.6 Oppfølging og kontroll

For å sikre korrekt saksbehandling ved tildeling og utbetaling av tilskudd, skal tilskuddsforvalter ha systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til oppgave å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler, jf. BØS pkt 6.3.8.1. Tiltakene skal bidra til å sikre korrekt:

- registrering av faste data
- søknadsbehandling, herunder dokumentasjon av beregningsresultater
- registrering av gitte tilsagn om tilskudd
- utbetaling av tilskudd til rett mottaker og til rett tid
- registrering i regnskapet
- behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker

Fylkeskommunen skal følge krav til bokføring, dokumentasjon og oppbevaring som KRD har fastsatt, jf. BØS pkt. 6.3.4.

Fylkeskommunen skal etablere innkrevingsrutiner som sikrer tilbakebetaling dersom en sluttavregning medfører at mottakeren skal tilbakebetale for mye utbetalt beløp. Der det er utbetalt for mye i fast årlig tildeling under en tilskuddsordning som videreføres i etterfølgende år, kan tildelingen for etterfølgende år reduseres med et beløp tilsvarende det som er for mye utbetalt.

Det følger av BØS pkt. 6.3.8.2 at tilskuddsforvalter skal kontrollere informasjonen fra mottakeren som har betydning for tilskuddsforvalters beregning av tilskuddsbeløp og tildeling, og dokumentere kontrolltiltakene på tilfredsstillende måte. Tilskuddsforvalter skal videre kontrollere rapporter fra mottakeren om måloppnåelse. Omfanget av kontrollen skal vurderes i forhold til nytte og kostnad.

1.4.2.7 Sanksjonering

Lover, forskrifter og KRDs retningslinjer inneholder ikke krav til sanksjonering, så det er vanskelig å definere vurderingskriterier for denne delen av tilskuddsforvaltningen.

1.4.3 God forvaltning

Vurderingen av god eller mindre god praksis innenfor tilskuddsforvaltningen skal ta utgangspunkt i den etablerte internkontrollen i fylkeskommunen. I PwCs rapport til KRD ”Internkontroll i kommuner”⁶ defineres internkontroll på følgende måte:

Internkontroll er et formalisert kontrollsystem der kontrollaktiviteter utformes, gjennomføres og følges opp med basis i vurderinger av risiko for styringssvikt, feil og mangler i virksomhetens arbeidsprosesser.

⁶ ”Internkontroll i kommuner”, PwC 2009.

Som det fremkommer av definisjonen må det være formalisering av kontroller, og disse må ta utgangspunkt i identifisert risiko. Dette betyr at fylkeskommunene må ha oversikt over den risikoen som knytter seg til forvaltningen, det vil si at det er utført risikoanalyser.

1.4.3.1 Coso-rammeverket for internkontroll

I evaluering av internkontroll benytter vi Coso-rammeverket⁷. Dette er et anerkjent rammeverk som blant annet ligger til grunn for SSØ sitt metodedokument innenfor risikostyring⁸. Rammeverket gir ingen beskrivelse av hva som vil være beste praksis innenfor tilskuddsforvaltning, men det er et godt utgangspunkt for vurdering fordi det har satt de ulike komponentene sammen i en helhetlig modell. Utover dette er det i veiledere og sjekklister til rammeverket utformet spørsmål som kan benyttes for å kartlegge internkontrollen. Disse spørsmålene konkretiserer innholdet i de ulike komponentene. Eksempelvis stilles det innenfor kontrollmiljø spørsmål om virksomheten har etablert etiske retningslinjer. God praksis vil være at det er utarbeidet etiske retningslinjer, men det står ikke noe nærmere beskrevet hvordan disse skal være utformet eller hva de bør inneholde. Vurderingen av hva som er god og mindre god praksis vil således hvile på PwCs subjektive vurderinger, dog basert på et omfattende erfaringsgrunnlag.

I det følgende gir vi en beskrivelse av de ulike elementene som utgjør rammeverket:

Kontrollmiljø - Kontrollmiljøet omfatter kulturen i organisasjonen og påvirker de ansattes holdning til styring og kontroll, herunder risiko. Det danner grunnlaget for de øvrige komponentene i rammeverket og gir orden og struktur. Kontrollmiljøet utgjøres av virksomhetens filosofi for styring, kontroll og risikostyring, dens risikoappetitt, etiske verdier samt kapasitet og kompetanse hos virksomhetens medarbeidere. I tillegg kommer måten ledelsen tildeler ansvar og myndighet på, og hvordan den organiserer og utvikler virksomhetens menneskelige ressurser.

Risikovurderinger - Risikovurdering skal identifisere hendelser som kan påvirke måloppnåelsen. Ledelsen vurderer hendelser ut fra to forhold; sannsynlighet og konsekvens, og bruker vanligvis kvalitative og kvantitative metoder. De positive og negative konsekvensene av potensielle hendelser bør undersøkes for hele virksomheten, enkeltvis eller i kategorier. For å kunne vurdere hvilke risikoreduserende tiltak som skal iverksettes må det etableres en risikotoleranse, det vil si et akseptert nivå på risikoen for ikke å nå målsettingene. Risikotoleransen vil være et uttrykk for risikoappetitten som er nevnt under internt miljø.

Kontrollaktiviteter - Kontrollaktiviteter er de retningslinjer og rutiner som bidrar til å sikre at ledelsens valgte former for styring og kontroll (risikohåndtering) blir gjennomført. Kontrollaktiviteter utføres i hele organisasjonen, på alle nivåer og i alle funksjoner. De omfatter en rekke ulike aktiviteter, blant annet godkjenninger, fullmakter, verifikasjoner, avstemminger, gjennomgang av rapporteringer, sikring av aktiva og arbeidsdeling.

⁷ "Internkontroll – et integrert rammeverk, Coso-rapporten", Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 1996.

⁸ "Risikostyring i staten - håndtering av risiko i mål- og resultatstyringen", Senter for statlig økonomistyring, 2005.

Informasjon og kommunikasjon - Viktig informasjon identifiseres, fanges opp og formidles i en form og på en måte som setter de ansatte i stand til å ivareta sine ansvarsområder.

Informasjonssystemer bruker data som er generert internt, så vel som informasjon fra eksterne kilder, og leverer informasjon for risikohåndtering og veloverveid beslutningstaking angående målsettingene. Effektiv kommunikasjon gjennomsyrrer virksomheten både nedover, sideveis og oppover i organisasjonen. Alle ansatte mottar et klart budskap fra toppledelsen om at ansvaret for styring og kontroll må tas alvorlig. De forstår sin rolle i den helhetlige styringen og hvordan de enkelte aktivitetene henger sammen med andres oppgaver. De må ha kanaler for formidling av viktig informasjon oppover i organisasjonen. Det må også være effektiv kommunikasjon med eksterne aktører.

Oppfølging - Styrings- og kontrollsystemer må følges opp, og det må vurderes om de ulike komponentene er til stede og fungerer over tid. Dette oppnås gjennom løpende oppfølgingsaktiviteter, frittstående evalueringer eller ved en kombinasjon av de to. Løpende oppfølging inngår som en del av de normale ledelsesaktivitetene. Omfanget og hyppigheten av frittstående evalueringer avhenger primært av risikovurderinger og hvor effektiv de løpende oppfølgingsrutinene er. Mangler innenfor området styring og kontroll rapporteres til ledelsen, og alvorlige forhold rapporteres til toppledelsen.

1.5 Avgrensninger

Det fremkommer av konkurransegrunnlaget at i de tilfeller forvaltningen eller deler av forvaltningen er satt ut til andre aktører, skal det gis en beskrivelse av hvorvidt fylkeskommunen har etablert og tatt i bruk systemer, rutiner og tiltak for å sikre at disse eksterne aktørene etterlever lover og retningslinjer for tilskuddsforvaltningen. Denne kartleggingen skal ikke inkludere fylkeskommunens kontroll med tilskudd forvaltet av selskaper som ikke er 100 % eid av det offentlige.

Vi vil presisere at vår gjennomgang av saksmapper i utvalgte fylkeskommuner ikke er en revisjon etter gjeldende revisjonsstandarder, men en gjennomgang som et ledd i å fremskaffe dokumentasjon som kan benyttes for å svare på de spørsmålene KRD har stilt i sin oppdragsbeskrivelse.

2 Data og metode

2.1 Dialog med oppdragsgiver

Prosjektgruppen hos KRD har bestått av følgende:

- Gerd Slinning, avdelingsdirektør – regionalpolitisk avdeling
- Eli Nygaard, seniorrådgiver – regionalpolitisk avdeling
- Ingebjørg Fiskum, seniorrådgiver – regionalpolitisk avdeling

KRD oppnevnte en referansegruppe bestående av:

- Ingrid Laudal, fylkessjef – næring og nyskaping, Hedmark fylkeskommune
- Camilla Bjørn, fagsjef – næringsetaten, Troms fylkeskommune
- Arild Egge, spesialkonsulent – regional utviklingsavdeling, Nord-Trøndelag fylkeskommune
- Martin Hill Oppegaard, seniorrådgiver – kommunalavdelingen, KRD

Prosjektgruppen fra PwC har gjennomført to møter med KRD og referansegruppen. Første møte, om undersøkelsesdesignet, fant sted 3. september. Det andre møtet, om foreløpige resultater fra undersøkelsene, fant sted 21. oktober. I tillegg har PwC hatt en del løpende kontakt med KRD og deltakere i referansegruppen per telefon og e-post for å få innspill på innholdet i spørreundersøkelsen og deler av det øvrige undersøkelsesdesignet. KRD og referansegruppen fikk utkast til rapportens kapittel 3 og resultater fra saksmappegjennomgang til gjennomlesning og kommentering i månedsskiftet oktober-november og hele rapporten til gjennomlesning og kommentering medio november.

2.2 Datainnsamling

2.2.1 Casestudier i tre fylkeskommuner

For å få mer dyptgående kunnskap om hvordan tilskuddsforvaltningen organiseres og praktiseres er det gjennomført casestudier i tre fylkeskommuner: Sør-Trøndelag (27. september.), Sogn og Fjordane (5. og 6. oktober) og Finnmark (11. og 12. oktober.). Fylkeskommunene ble (i samråd med KRD) utpekt ut fra to kriterier: Aktivitetsnivå (antall prosjekter og størrelse på budsjettpostene) og geografisk spredning. KRD sendte et brev til alle fylkeskommunene med informasjon om undersøkelsen og oppfordring om å stille seg positive til henvendelser fra prosjektet. Ingen forespurte fylkeskommuner avsto forespørsel om å stille som case for undersøkelsen.

Casestudiene har bestått av følgende:

- Stedlige intervjuer med saksbehandlere, ledere og administrativt ansatte innenfor regional utvikling.
- Dokumentstudier av rutinedokumenter, planer og rapporter, gjennomgang av saksmapper (se under).
- Oppfølgingssamtaler på telefon og annen oppfølgende korrespondanse med personer i fylkeskommunene.

Intervjuene fulgte en intervjuguide med tilsvarende spørsmål som spørreundersøkelsen (se under). Fylkeskommunene ble forelagt utkast til fremstilling av casebeskrivelse og saksmappegjennomgang, og fikk anledning til å korrigere disse før de ble innlemmet i rapporten.

2.2.2 Nærmere om gjennomgang av saksmapper

Som støtte for saksmappegjennomgangen har prosjektet utviklet og benyttet et kontrollprogram (vedlegg A). Programmet tar utgangspunkt i metode for gjennomføring av revisjoner, ved at det dokumenterer hvilke *krav* som stilles til tilskuddsforvaltningen, *risikoer* som disse kravene innebærer, samt hvilke *kontrollhandlinger* som må utføres for å identifisere hvordan risikoene er håndtert. Kravene til forvaltning er i tråd med kapittel 1.4.2.

For de tre fylkeskommunene som ble besøkt i prosjektet plukket PwC på forhånd ut tilskuddssaker for gjennomgang, slik at fylkeskommunene kunne klargjøre saksmappene før vårt besøk. Utvalget tilsvarende om lag 10 % av den enkelte fylkeskommunes saker og ble plukket ut fra en tilskuddsliste basert på rapportering i Rapp 13.50. Ved valg av tilskuddssaker var størrelse, opprinnelsesår 2009 og mottaker et kriterium. Beslutningen om å velge saker opprettet i 2009 viste seg å ha den svakheten at flere av de valgte prosjekter ikke var avsluttet ved våre besøk, slik at sluttrapport naturligvis ikke fantes i disse sakene. Dokumentasjon knyttet til utbetaling ble kun kontrollert for en andel av sakene, da utbetalingsdokumentasjon ikke var arkivert i saksmappene.

Saksmappegjennomgangen (vedlegg B) er basert på fakta og inneholder en beskrivelse av de funn som ble identifisert. PwC har ikke gjennomført en vurdering av funnene, utover å identifisere eventuelle avvik fra kravene som fremgår av relevante lover og retningslinjer.

Oversikt over antall saker:

- Sør-Trøndelag: 9 saker kontrollert, av en total på 87 saker med 2009 som opprinnelsesår⁹.
- Sogn og Fjordane: 17 saker kontrollert, av en total på 175.
- Finnmark: 10 saker kontrollert, av en total på 93.

⁹ Totalt antall saker var høyere. Saker fra BliLyst programmet var ikke med i utvalget.

2.2.3 Spørreundersøkelse til alle fylkeskommunene

Prosjektet har gjennomført en spørreundersøkelse i samtlige fylkeskommuner i perioden 1.-25.10.2010. Undersøkelsen ble gjennomført elektronisk, med verktøyet Questback.

Svarprosenten ble 100 %, etter tre purrerunder. Spørreundersøkelsen ble sendt til KR D sine kontaktpersoner i fylkeskommunene, men med oppfordring i oversendelsen om å sende videre til kollega eller leder hvis disse skulle ha bedre oversikt over forespurte forhold. Respondentene ble også bedt om å konferere med kolleger i den grad det var nødvendig for å gi riktige svar.

Respondentene hadde følgende stillinger i fylkeskommunene: ass. Fylkesdirektør (1 respondent), næringsssjef eller tilsvarende (10), assisterende næringsssjef (1), teamleder eller tilsvarende innenfor næringsfeltet (2), rådgiverstilling (5).

Spørreskjemaet er vedlagt rapporten (vedlegg C). Kort fortalt etterspør undersøkelsen fylkeskommunenenes organisering og ansvarsfordeling innenfor tilskuddsforvaltningen, samt deres kunnskap om krav til - og praktisering av de enkelte delene av tilskuddsforvaltningen: Kunngjøring, søknadsbehandling, tilskuddsbrev, utbetaling og rapportering og oppfølging. Undersøkelsen viser til gjeldende krav til tilskuddsforvaltningen og disse er hentet fra kildene nevnt over.

Spørreundersøkelsen inneholdt noen fritekstfelt, blant annet var siste spørsmål om respondentene hadde kommentarer til selve undersøkelsen. Noen svar var kritiske og noen var forklaring på manglende svar. Disse gjengis her:

- Vi kan ikke se at vi har noen kunngjøringsplikt for disse virkemidlene som ikke er en rettighet, men som skal brukes til regional utvikling i fylket. Dette ligger også til grunn for manglende svar på [spørsmålet om kunngjøringspraksis].
- [Spørsmålet vedrørende hvem som fatter tilskuddsbeslutninger er] ikke besvart fordi det ikke er mulig: Svaret vil bli langt over 100 % fordi: for eksempel politikerne vedtar 70 % og adm 30 % (ikke riktige tall). Innenfor denne rammen får IN en bevilgning og noe bevilges til næringsfond o.l. Hva spørres det etter?
- Post 60 og 61 burde vært delt opp i undersøkelsen, da de er ulike forvaltningssystem.
- Litt lite nyanserte svaralternativ. Saknar eit alternativ "godt", som vi normalt sett ville nytte på mange av våre svar. Elles mange samlepostar, der svaret vert eit "snitt" (kunne gjerne vore meir oppdelt, og ein hadde då fått meir nyanserte svar - t.d. skilt klarare mellom 60 og 61-posten).
- En del spørsmål/formuleringer var ikke helt entydige og derfor vanskelige å forstå.

3 Kartlegging av tilskuddsforvaltningen

I dette kapitlet presenterer vi de funn som er gjort i forbindelse med spørreundersøkelsen, intervjuene og saksmappegjennomgangen i de tre case-fylkeskommunene. Vi presenterer først de funn som gjelder samtlige fylker. Dette er funn som er gjort i spørreundersøkelsen. Deretter presenterer vi de funn som er gjort i intervjuer og saksmappegjennomganger.

3.1 Undersøkelse av samtlige fylker¹⁰

3.1.1 Hvem fatter tilskuddsbeslutninger?

For å få et bilde av hvordan ansvar er fordelt ba vi fylkeskommunene oppgi hvilke fullmakter administrasjonen i fylkeskommunene har for budsjett disponering etter ordningene i kapittel 551 post 60 og 61. Vi ba også om et prosentvis anslag på hvor stor andel av tildelte midler som ble besluttet av ulike aktører i 2009¹¹. Tabellen under oppsummerer svarene. Grunnen til at summen av politisk og administrativt fattede beslutninger i en del tilfeller er under hundre er fordi tilskuddsbeslutninger mange steder er delegert til eksterne aktører, som kommunale næringsfond og Innovasjon Norge.

Tabell 1 – Fullmaktsgrenser for administrativ behandling av tilskuddsbeslutninger i fylkeskommunene, 2009 (kilde: spørreundersøkelse)

Fylke	Fullmaktsgrense administrativ behandling	Forklaring
Østfold	Ingen administrativ fullmakt	Saksbehandlere eller administrative ledere har ingen disponeringsmyndighet for disse midlene. Disponering av den årlige rammen til ulike formål/programmer/forvaltingsorgan gjøres av fylkesutvalget. Programstyrer og andre forvaltningsorgan (f. eks Innovasjon Norge og kommuner) bevilger fra tildelt ramme. Ingen spesielle fullmaktsgrenser er

¹⁰ Merk at to fylkeskommuner bemerket i surveyen at undersøkelsen burde etterspurt informasjon om forvaltning av postene 60 og 61 hver for seg.

¹¹ Merk at vi mente å etterspørre hvem som fatter beslutning om tilskudd til sluttbruker. Dette kan ha vært mindre tydelig enn det burde vært. En respondent kommenterte (som nevnt over) at samme midler kan ha vært bevilget som ramme fra politisk nivå i fylkeskommunen og deretter som tilskudd til sluttbruker av administrasjonen, eller av for eksempel via Innovasjon Norge, som i sin tur bevilger videre til sluttbruker.

Fylke	Fullmaktsgrense administrativ behandling	Forklaring
		satt for disse fra fylkeskommunens side.
Akershus	Ingen administrativ fullmakt	Hele bevilgningen blir fordelt etter politisk vedtak i fylkestinget i forbindelse med behandlingen av Regionalt innovasjonsprogram for Oslo og Akershus og næringspolitisk handlingsprogram for Akershus.
Oslo	Svar mangler	
Hedmark	kr 50 000	Fylkesrådet gjør vedtak på bevilgninger over kr 50 000,-, fylkessjef kan fatte vedtak på bevilgninger under kr 50 000.
Oppland	kr 1 000 000	Fullmaktsgrensen kan variere, men hovedregelen er kr 1 000 000,-
Buskerud	Ingen administrativ fullmakt	De aktuelle midlene tildeles av hhv. Fylkesutvalget og Hovedutvalg for regionalutvikling, etter gjeldende ansvarsfordeling. Innenfor denne rammen kan nevnte utvalg fatte beslutninger uten begrensninger på beløp.
Vestfold	Ingen administrativ fullmakt	All tilsagnsmyndighet ligger til politisk utvalg, der er ikke gitt noen fullmakter.
Telemark	kr 200 000	
Aust-Agder	kr 300 000	Fullmakt inntil 300 000 for kurante saker, men de fleste saker fremmes likevel fordi det gir økt politisk engasjement.
Vest-Agder	kr 200 000	
Rogaland	kr 100 000	Innen den ramme som avsettes til administrativ tildeling er fullmakten kr 100 000,-.
Hordaland	Svar ikke entydig	Alle budsjett for 551 post 60 og 61 blir fastsatt av fylkesutvalget som har fått delegert fullmakt fra fylkestinget. Støtte til enkeltprosjekt som ikke går direkte fram av de vedtatte budsjettene avgjøres av avdelingsdirektør/regionaldirektør.
Sogn og Fjordane	Ingen administrativ fullmakt	Når det gjeld dei tilskotsbeslutningane som fylkeskommunen sjølv tek, så vert det laga politiske saker på alt.
Møre og Romsdal	Ingen grense	Ingen beløpsmessig øvre grense men politisk prinsipielle saker vert løfta opp til politisk behandling
Sør-Trøndelag	kr 300 000	Fullmaktsgrensen på 60 posten er 300 000. På 61 posten har vi ikke regler. Politikerne vedtar rammene, administrasjonen gir transportstøtte innefor dette, men uten en fullmaktsgrense.
Nord-Trøndelag	Ingen administrativ fullmakt	I NTFK har vi ingen administrativ fullmakter når det gjelder utviklingstilskudd. Alle fullmakter er lagt til fylkesrådet.
Nordland	Ingen administrativ fullmakt	Alle fullmakter ligger i fylkesrådet, inntil 300 000 kan bevilges av fylkesråd
Troms	Ingen administrativ fullmakt	Fylkesrådet har alle fullmakter, delegerer kommunale næringsfond til kommunene, og til RDA styret
Finnmark	kr 200 000	Adm. ved utviklingssjef: 200 000 til "myke" inv 600 000 til

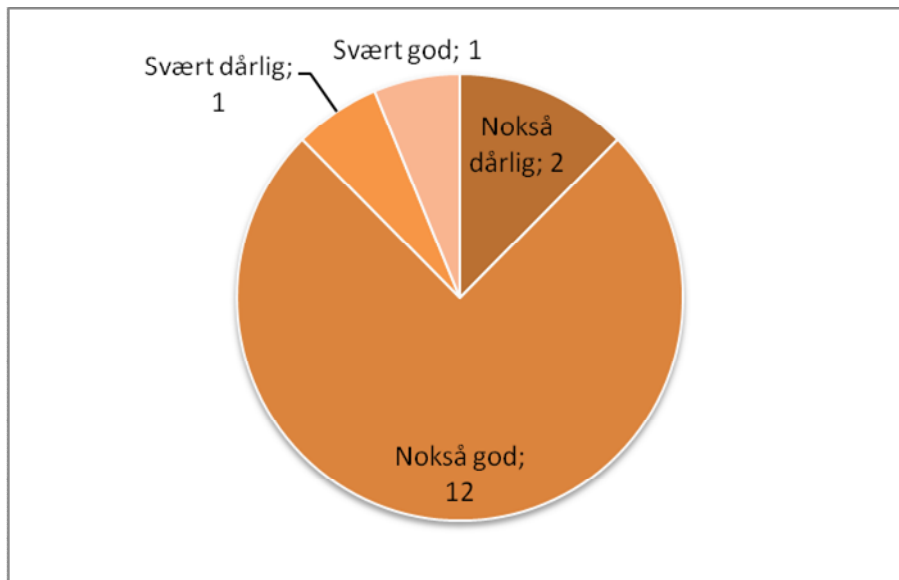
Fylke	Fullmaktsgrense administrativ behandling	Forklaring
		fysiske inv. Kultur, nærings- og samferdselsutvalget: resten, samt alle saker bevilget til fylkeskommunen.

3.1.2 Kunngjøringspraksis

Spørreundersøkelsen definerte god/korrekt praksis innenfor kunngjøringspraksis som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav om at informasjon om tilskuddsmuligheter skal gis slik at hele målgruppen nås.
- Krav til kunngjøringens innhold (formål, tildelingskriterium, opplysninger søker må oppgi, søknadsfrist).

Figuren under viser resultatene av en egenvurdering fylkeskommunene ble spurt om å gjøre:

Figur 2 – Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor kunngjøringer? Egenvurdering. Kilde: Survey.

For å grave dypere i hva som ligger i egenvurderingene spurte spørreundersøkelsen om kunnskap til regler, opplæring i regler, rutiner for intern kontroll med regeloverholdelse og rutiner for kontroll med regeloverholdelse blant aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen. Spørsmålene var fremstilt som positivt formulerte påstander og respondentene ble bedt om å oppgi hvorvidt påstandene stemte godt, ganske godt, ganske dårlig eller dårlig. I oppsummeringen nedenfor fremstiller vi for enkelthets skyld svarene stemmer godt og ganske godt som "ja" og svarene stemmer ganske dårlig og dårlig som "nei". På enkelte spørsmål forekom svaret "vet ikke" og på enkelte mangler svar, derfor er summen stedvis lavere enn 19.

- Er saksbehandlere er godt kjent med nevnte krav til kunngjøringer? 14 fylkeskommuner sier ja (8 sier det stemmer godt); 4 sier nei.
- Får saksbehandlere tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav? 12 fylkeskommuner sier ja (7 sier det stemmer godt); 6 sier nei.

- Har fylkeskommunene dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav? 11 fylkeskommuner sier ja (5 sier det stemmer godt); 7 sier nei.
- Har fylkeskommunene gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)? 8 fylkeskommuner sier ja (3 sier det stemmer godt); 7 sier nei.

Kjennskapen til gjeldende regler for kunngjøringspraksis oppgis altså å være god de fleste steder, mens rutinene for å følge opp regeloverholdelse mange steder er mangelfull, særlig overfor aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunene. Få fylkeskommuner (kun én) mener deres kunngjøringspraksis er svært god, sett i forhold til gjeldende krav.

Hva ønsker fylkeskommunene å forbedre seg på når det gjelder kunngjøring?

- Utvikle rutiner
- Dokumentere eksisterende rutiner
- Vere tydelegare overfor kommunane som mottok næringsfond om krav til kunngjøring
- Mer bevisst forhold til bruk av media/annonsering.
- Å innføre en søknadsfrist kan være en måte å få bedre rutiner for kunngjøring.
- Vi bør vurdere om fleire langsiktige avtaler bør konkurranseutsettast.

Som forklaringer på og utdypinger av svar har fylkeskommunene skrevet følgende :

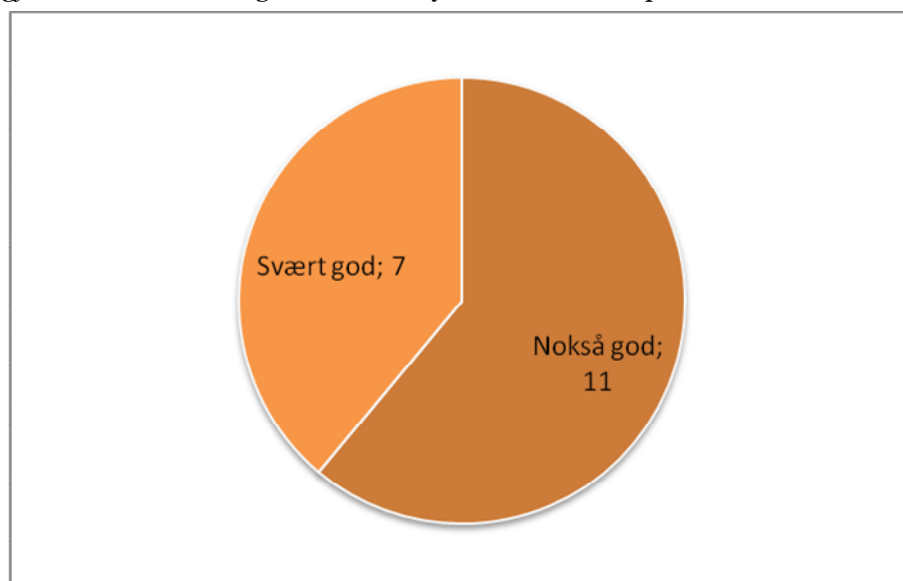
- Vi kan ikke se at vi har noen kunngjøringsplikt for disse virkemidlene som ikke er en rettighet, men som skal brukes til regional utvikling i fylket.
- Kun midler til Interreg kunngjøres. Øvrige midler fordeles fra fylkeskommunen til ulike regionalutviklingsformål i henhold til fylkeskommunens planer.
- Den "frie" rammen til fordeling når Interreg, kommunale næringsfond og Innovasjon Norge holdes utenfor er så liten at det ikke er stort å kunngjøre. Resterende midler fordeles på formål som er prioritert i fylkesplaner.
- Vårt fylke mottar kun 9 mill kr. Utlysningen av midlene skjer i forbindelse med invitasjonen til det regionale partnerskapet om å gi innspill til prosjekter i de næringspolitiske handlingsprogrammene.
- [Vi] behandler søknader løpende uten at vi har spesielle kunngjøring i forhold til de midler det kan søkes om.

3.1.3 Søknadsbehandling

Spørreundersøkelsen definerte god/korrekt praksis innenfor søknadsbehandling som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav om vurdering av habilitet knyttet til søknadsbehandlingen
- Krav om at det ikke skal gis støtte til dekning av driftskostnader
- Krav om at søknader skal inneholde mål, prosjektplan og kostnadsoverslag m.m.
- Krav om at fylkeskommunen skal føre oversikter der det fremgår hva som er omfanget av tilskudd, tapsfondsavsetning og utbetalinger
- Krav om at avgjørelse om tilskudd skal være skriftlig dokumentert
- Krav om at gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte

Som en samlet egenvurdering ble fylkeskommunene spurt om å vurdere følgende: Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor søknadsbehandling?

Figur 3 – Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor søknadsbehandling? Egenvurdering. Kilde: Survey.

For å grave dypere i hva som ligger i egenvurderingene spurte spørreundersøkelsen på samme måte som for kunngjøring om kunnskap til regler, opplæring i regler, rutiner for internkontroll med regeloverholdelse og rutiner for kontroll med regeloverholdelse blant aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen. Spørsmålene og svarenes fremstilling er også tilsvarende som for kunngjøring.

- Er saksbehandlere godt kjent med nevnte krav til søknadsbehandling? Samtlige fylkeskommuner sier ja (14 sier det stemmer godt); ingen sier nei.
- Får saksbehandlere tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav? 16 fylkeskommuner sier ja (8 sier det stemmer godt); 3 sier nei.
- Har fylkeskommunene dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav? 17 fylkeskommuner sier ja (9 sier det stemmer godt); 2 sier nei.
- Har fylkeskommunene gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)? 13 fylkeskommuner sier ja (4 sier det stemmer godt); 3 sier nei.

Kjennskapen til gjeldende regler til søknadsbehandling oppgis altså å være god de aller fleste steder, opplæringen det samme og rutinene for å følge opp regeloverholdelse er også god de fleste steder, selv om få er helt fornøyd med sine rutiner for å følge opp eksterne forvaltere. Alle fylkeskommunene mener deres søknadsbehandling er god, sett i forhold til gjeldende krav.

Hva ønsker fylkeskommunene å forbedre seg på når det gjelder søknadsbehandling?

- Det bør utarbeides felles retningslinjer i forhold til de krav som må ivaretas.
- Utvikle sjekklistene og rutinebeskrivelse for saksbehandlere.
- Har allerede en god rutine på dette. Et forbedringspotensial er å involvere vår økonomiavd. bedre rundt selve søknadsbehandling hos oss.

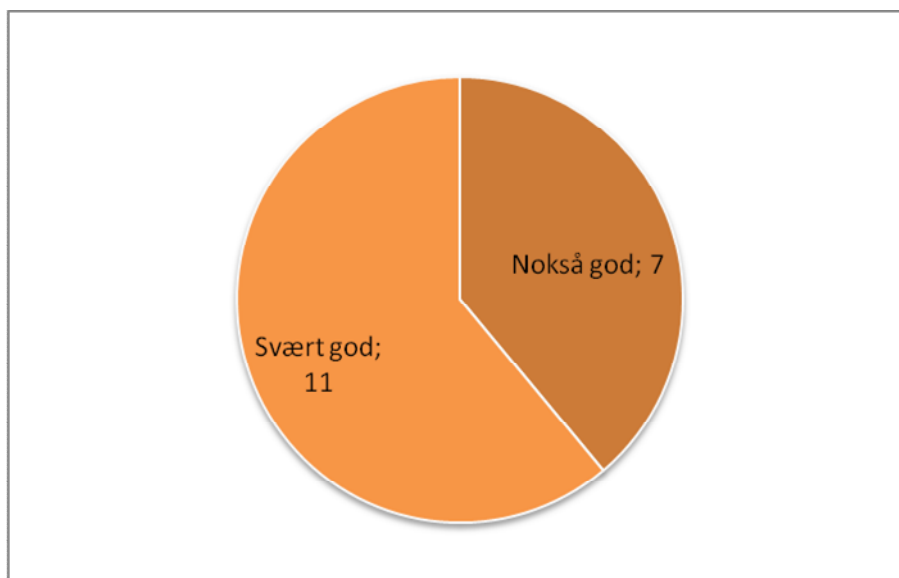
- Oppfølging av kommunane må bli betre
- Sette av mer ressurser til søknadsbehandlingen og dialog med søkere.

3.1.4 Tilskuddsbrev til enkeltprosjekter

Spørreundersøkelsen definerte god/korrekt praksis innenfor tilskuddsbrev som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav om innhold i fylkeskommunens tilskuddsbrev
- Krav om at bagatellmessig støtte skal oppgis
- Krav om at tilskuddsbrev skal signeres av en person med budsjettdisponeringsmyndighet

Som en samlet egenvurdering ble fylkeskommunene spurt om å vurdere følgende: Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor tilskuddsbrev til enkeltprosjekter?

Figur 4 – Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor tilskuddsbrev til enkeltprosjekter? Egenvurdering. Kilde: Survey.

For å grave dypere i hva som ligger i egenvurderingene spurte spørreundersøkelsen på samme måte som for kunngjøring om kunnskap til regler, opplæring i regler, rutiner for internkontroll med regeloverholdelse og rutiner for kontroll med regeloverholdelse blant aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen. Spørsmålene og svarenes fremstilling er også tilsvarende som for kunngjøring.

- Er saksbehandlere er godt kjent med nevnte krav til tilskuddsbrev? Samtlige fylkeskommuner sier ja (11 sier det stemmer godt); ingen sier nei.
- Får saksbehandlere tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav? 17 fylkeskommuner sier ja (10 sier det stemmer godt); 3 sier nei.
- Har fylkeskommunene dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav? 16 fylkeskommuner sier ja (11 sier det stemmer godt); 2 sier nei.

- Har fylkeskommunene gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)? 13 fylkeskommuner sier ja (6 sier det stemmer godt); 4 sier nei.

Kjennskapen til gjeldende regler til tilskuddsbrev oppgis altså å være god de aller fleste steder, opplæringen det samme. Rutiner for kontroll med regeloverholdelse oppgis også å være gode de fleste steder, selv om få også her er helt fornøyd med sine rutiner for å følge opp eksterne forvaltere. Alle fylkeskommunene mener deres praksis med tilskuddsbrev er god, sett i forhold til gjeldende krav.

Hva ønsker fylkeskommunene å forbedre seg på når det gjelder tilskuddsbrev?

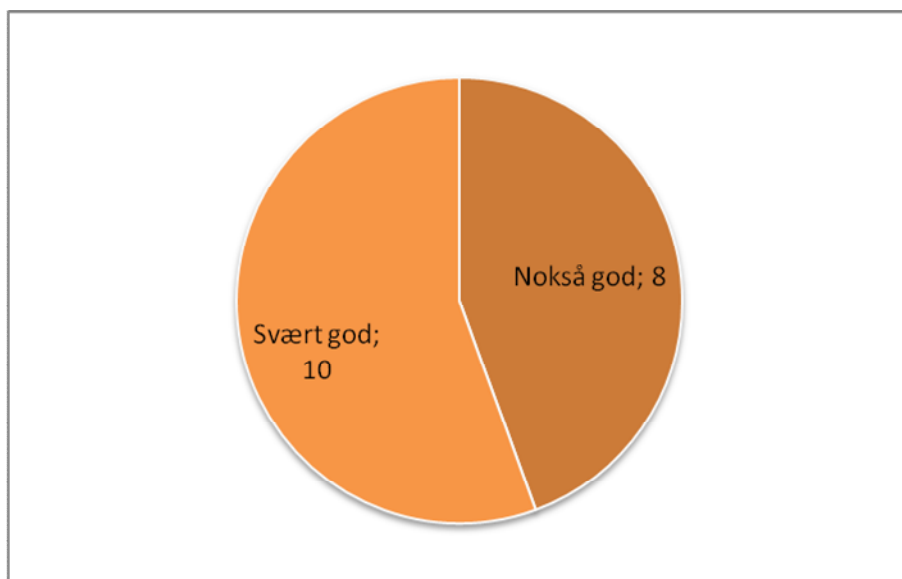
- Bevissthet om krav i forhold til midler hvor forvaltning delegeres til andre.
- Tilskuddsbrev er under stadig revisjon hos oss, der vi tilstreber et enkelt språk, og med klare betingelser/krav ut mot tilskuddsmottaker.
- Må følge opp kommunene tettere
- Mulige opplegg for forenkling uten at kvaliteten forringes.

3.1.5 Utbetaling

Spørreundersøkelsen definerte god/korrekt praksis innenfor utbetalingspraksis som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav om at tilskudd skal utbetales etterskuddsvis, når tilskuddsmottaker har fått kostnadene
- Krav om at 25 % av tilskuddet skal holdes tilbake før sluttutbetaling skjer
- Krav om at statsautorisert eller registrert revisor skal attestere regnskapet før den siste utbetalingen skjer

Som en samlet egenvurdering ble fylkeskommunene spurt om å vurdere følgende: Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor utbetaling?

Figur 5 – Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor utbetaling? Egenvurdering. Kilde: Survey.

For å grave dypere i hva som ligger i egenvurderingene spurte spørreundersøkelsen på samme måte som for kunngjøring om kunnskap til regler, opplæring i regler, rutiner for internkontroll med regeloverholdelse og rutiner for kontroll med regeloverholdelse blant aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen. Spørsmålene og svarenes fremstilling er også tilsvarende som for kunngjøring:

- Er saksbehandlere er godt kjent med nevnte krav til utbetalingspraksis? 16 fylkeskommuner sier ja (13 sier det stemmer godt); 3 sier nei.
- Får saksbehandlere tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav? 15 fylkeskommuner sier ja (12 sier det stemmer godt); 4 sier nei.
- Har fylkeskommunene dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav? 17 fylkeskommuner sier ja (13 sier det stemmer godt); 2 sier nei.
- Har fylkeskommunene gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)? 11 fylkeskommuner sier ja (6 sier det stemmer godt); 6 sier nei.

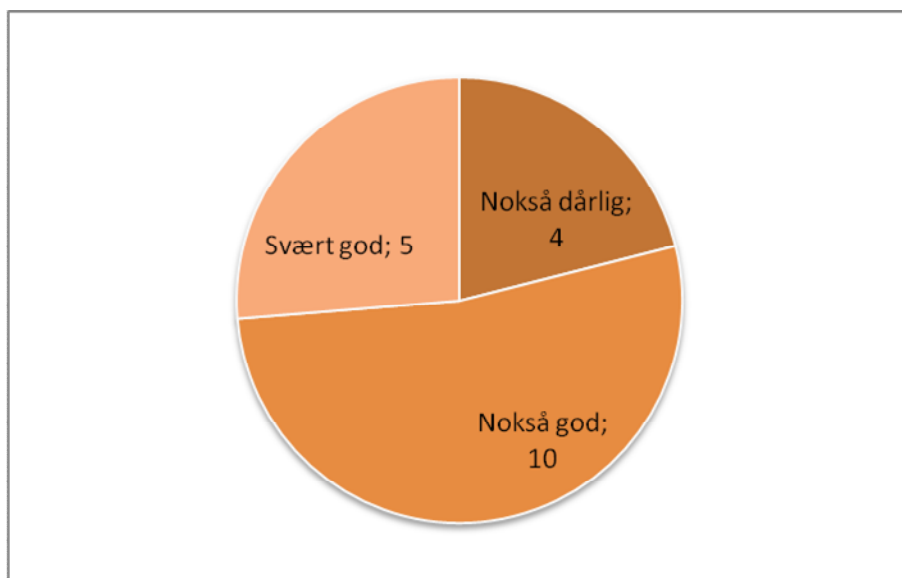
Bildet for utbetalingspraksis er om lag det samme som for tilskuddsbrev. Kjennskapen til gjeldende regler til tilskuddsbrev oppgis altså å være god de aller fleste steder, opplæringen det samme. Rutiner for kontroll med regeloverholdelse oppgis også å være gode de fleste steder, særlig internt. Noen færre er fornøyd med rutineene for å følge opp eksterne forvaltere. Alle fylkeskommunene mener deres utbetalingspraksis er god, sett i forhold til gjeldende krav.

3.1.6 Rapportering og oppfølging

Spørreundersøkelsen definerte god/korrekt praksis innenfor rapportering og oppfølging som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav til hva som skal rapporteres til fylkeskommunen fra tilskuddsmottakere
- Krav til hva som skal rapporteres fra andre forvaltere på tildelt ramme
- Krav til at tilskuddsforvalter skal etablere innkrevingsrutiner som sikrer tilbakebetaling
- Krav til at tilskuddsforvalter skal kontrollere rapporter som tilskuddsmottakeren sender inn
- Krav til at tilskuddsforvalter skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med fortolkning av tilskuddsvilkårene og risiko for uregelmessigheter
- Krav til registrering i Rapp 13.50
- Krav til beskrivende rapportering til KRD
- Krav til rapportering på transportstøtte (gjelder bare enkelte fylker)

Som en samlet egenvurdering ble fylkeskommunene spurt om å vurdere følgende: Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor rapportering og oppfølging?

Figur 6 – Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor rapportering og oppfølging? Egen vurdering. Kilde: Survey.

For å grave dypere i hva som ligger i egenvurderingene spurte spørreundersøkelsen på samme måte som for kunngjøring om kunnskap til regler, opplæring i regler, rutiner for internkontroll med regeloverholdelse og rutiner for kontroll med regeloverholdelse blant aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen. Spørsmålene og svarenes fremstilling er også tilsvarende som for kunngjøring,

- Er saksbehandlere er godt kjent med nevnte krav til rapportering og oppfølging? 17 fylkeskommuner sier ja (16 sier det stemmer godt); 2 sier nei.
- Får saksbehandlere tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav? 11 fylkeskommuner sier ja (5 sier det stemmer godt); 8 sier nei.
- Har fylkeskommunene dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav? 14 fylkeskommuner sier ja (6 sier det stemmer godt); 5 sier nei.
- Har fylkeskommunene gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)? 12 fylkeskommuner sier ja (4 sier det stemmer godt); 4 sier nei.

Kjennskapen til gjeldende regler for rapportering og oppfølging oppgis altså å være god de aller fleste steder, opplæringen det samme. Rutinene for å følge opp regeloverholdelse er mangelfull noen flere steder, særlig overfor aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunene. De fleste fylkeskommuner mener de har god praksis for rapportering og oppfølging, men få er helt fornøyd.

Hva ønsker fylkeskommunene å forbedre seg på når det gjelder rapportering og oppfølging?

- Utvikle rutiner for saksbehandlers oppfølging og mal for verbal rapportering.
- Her kan mye gjøres. Bla. bedre intern kommunikasjon mellom saksbehandlere/andre fagenheter. Generelt bli bedre på indikatorutvikling og system internt. Videre jobbe mer med selve utformingen på rapporteringen.
- Vi sliter med å finne/utrede/komme fram til et godt og hensiktsmessig system for mål- og resultatstyring.

- Vurderer å følge opp enkelte prosjekt tettare undervegs, slik at vi fangar opp evt avvik tidlegare (før ein kjem til tidspunkt for sluttrapportering).
- Egne retningslinjer og rutiner vil bli oppdatert etter pågående kontroll som fylkesrevisjonen nå jobber med.

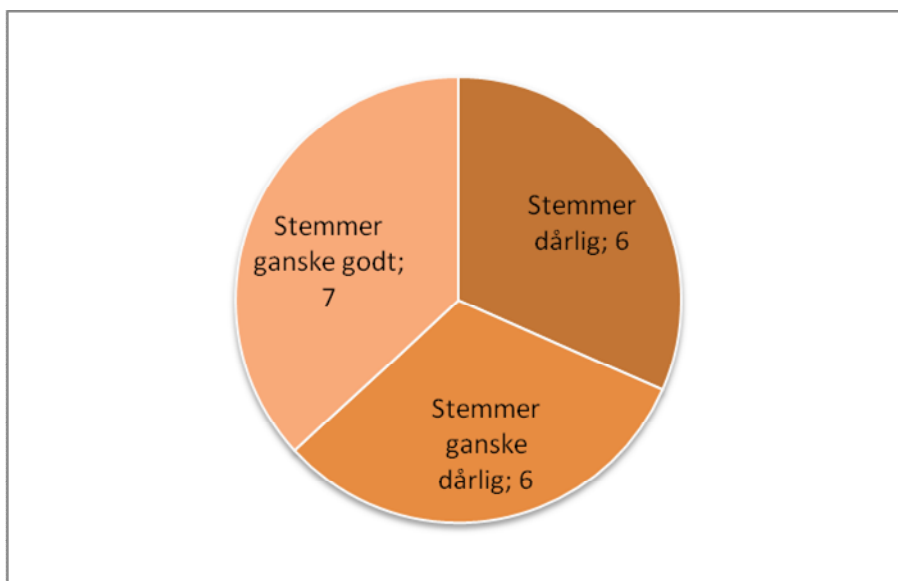
3.1.7 Oversikt over inngåtte økonomiske forpliktelse

Samtlige fylkeskommuner rapporterer at de har rutiner som sikrer oversikt over inngåtte økonomiske forpliktelser, altså summen av tilskudd som er gitt over ordningene i kapittel 551 post 60 og 61.

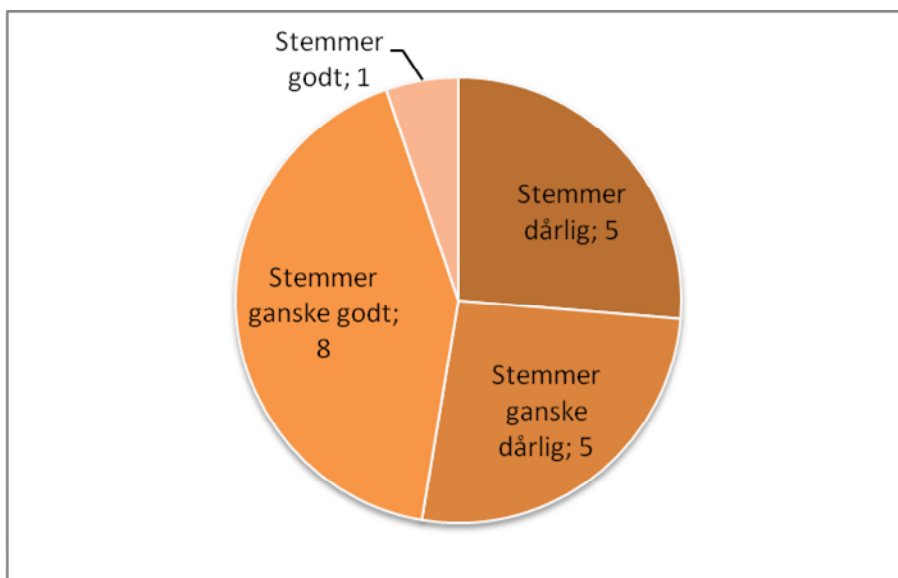
3.1.8 Risikostyring

For å få et inntrykk av hvor godt fylkeskommunene arbeider med risikostyring spurte surveyen om egenvurdering på tre sentrale momenter. Resultatene ble som følger, se detaljer i figurene under.

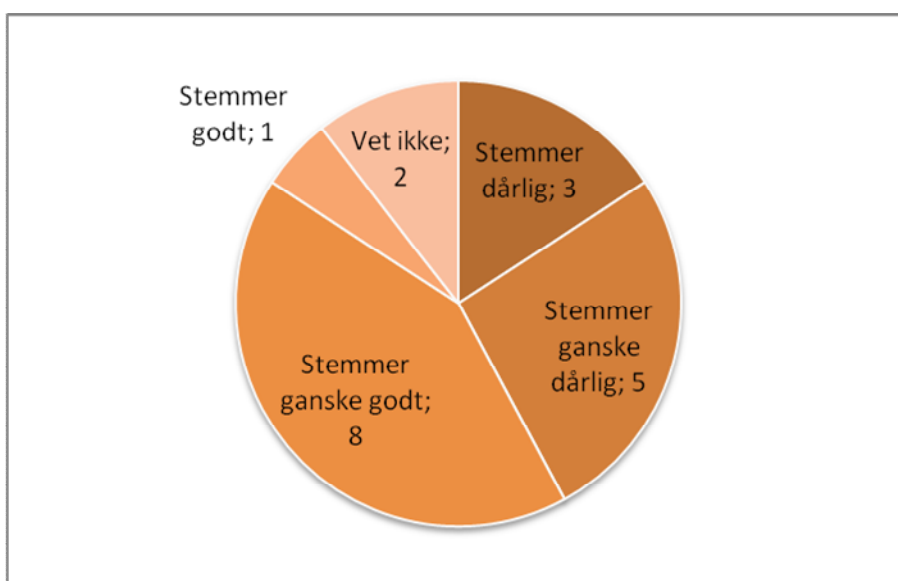
- Kun 7 fylkeskommuner sier de gjennomfører regelmessige risikovurderinger for å identifisere hva som kan gå galt i forvaltningen av midlene
- 9 har ordninger for å forebygge og avdekke misligheter og/eller korrupsjon
- 9 har kontrollaktiviteter som skal redusere de risikopunktene de har identifisert

Figur 7 – Vi gjennomfører regelmessige risikovurderinger for å identifisere hva som kan gå galt i forvaltningen. Fylkeskommunenes egenvurdering. Kilde: Survey.

Figur 8 – Vi har kontrollaktiviteter som skal redusere de risikopunktene vi har identifisert. Fylkeskommunenes egenvurdering. Kilde: Survey.

Figur 9 – Vi har ordninger for å forebygge og avdekke misligheter og/eller korrupsjon. Fylkeskommunenes egenvurdering. Kilde: Survey.

To interessante bemerkninger gjort av fylkeskommunene er inkludert under. Den første minner om at man i vurderinger av risikostyring bør hensynta fylkeskommunenes egenart og omfanget av utviklingsmidlene som forvaltes. Den andre minner om overlappingen mellom tilskudsforvaltning og fylkeskommunens øvrige internkontroll.

- [Fylkeskommunen] mottar svært små midler over 551 post 60, og omfanget av risikovurderinger, kontrolltiltak osv må sees i sammenheng med dette. Vårt hovedfokus er at midlene skal bidra til ønsket regional utvikling, slik det er nedfelt i fylkeskommunale planer og partnerskapsavtaler. Det begrensede omfanget av bevilgninger over denne posten gjør at vi har god oversikt. Samtidig er vi oftest en partner i de prosjektene og programmene som mottar

støtte slik at vi følger opp også på den måten. Det er sikkert rom for forbedringer i rapporterings- og kontrollrutiner m.v., men omfanget av dette må stå i forhold til de små midlene vi har å forvalte.

- Heile tida fleire inne i biletet, slik at ein på det viset skal førebygge feil/reducere risikoen. Ikkje eigne rutiner for å indentifisere risiko, men "vanlege" kontrollrutiner, der fleire tek del.

3.1.9 Samlede egenvurderinger fra fylkeskommunene

Tabellen under oppsummerer fylkeskommunenes egenvurderinger av sin tilskuddsforvaltning, slik disse fremgår av svar på spørreundersøkelsen. Ettersom vi her baserer oss på egenvurderinger fins det flere mulige feilkilder. Avvikende forståelser av spørsmålene er én. Respondentens eventuelle mangelfulle kjennskap til fylkeskommunens praksis er en annen. En tredje mulig feilkilde er at enkelte respondenter kan se på sin egen praksis med et strengere blikk enn andre, og derfor gjøre en relativt sett "for kritisk" egenvurdering.

Det sagt, ser vi at vår analyse av egenvurderingene viser at fem fylkeskommuner mener de har svært god tilskuddsforvaltning. Disse er Nordland, Møre og Romsdal, Vest-Agder, Hordaland og Oppland. Vi ser videre at tre fylkeskommuner mener de har ganske dårlig tilskuddsforvaltning. Disse er Buskerud, Sør-Trøndelag og Telemark. De resterende 12 plasserer seg mellom disse to gruppene.

Tabell 2 – Fylkeskommunenes samlede egenvurderinger av egen tilskuddsforvaltning

Samlet egenvurdering av tilskuddsforvaltningen	Indeksscore (0-24)	Fylkeskommuner
Svært god	18-24 p.	Nordland, Møre og Romsdal, Vest-Agder, Hordaland, Oppland
Ganske god	12-17 p.	Troms, Oslo, Aust-Agder, Hedmark, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Vestfold, Østfold, Rogaland, Finnmark, Akershus
Ganske dårlig	6-11 p.	Buskerud, Sør-Trøndelag, Telemark
Svært dårlig	0-5 p.	Ingen

Forklaring til fremstillingen i tabellen:

- Indeksen er konstruert av 8 spørsmål i surveyen. Hvert spørsmål er vektet likt. Hvert spørsmål gir indeksscore mellom 0 og 3, slik at indeksen varierer mellom 0 og 24.
- For følgende fem spørsmål er indeksscore kalkulert som følger: Svar svært god er gitt indeksscore 3, nokså god 2, nokså dårlig 1 og svært dårlig 0: Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens kunngjøringspraksis?; Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor søknadsbehandling?; Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis når det gjelder utforming av tilskuddsbrev?; Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens utbetalingspraksis?; Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor rapportering og oppfølging?
- For følgende tre spørsmål er indeksscore kalkulert som følger: Svar stemmer godt er gitt indeksscore 3, stemmer ganske godt 2, stemmer ganske dårlig 1 og stemmer dårlig 0: Vi gjennomfører regelmessige risikovurderinger for å indentifisere hva som kan gå galt i

forvaltningen av midlene; Vi har kontrollaktiviteter som skal redusere de risikopunktene vi har identifisert; Vi har ordninger for å forebygge og avdekke misligheter og/eller korrupsjon.

- For alle spørsmål er manglende svar erstattet med gjennomsnitt av gyldige svar. 8 manglende svar ble erstattet slik. Ingen fylkeskommuner hadde mer enn ett manglende svar.

3.1.10 Fylkeskommunenes innspill til forbedring av KRDs styringssignaler og retningslinjer

Punktene under gjengir fylkeskommunenes svar på spørsmål i surveyen om hvordan KRD kan bidra til bedre tilskuddsforvaltning gjennom å bedre sine styringssignaler og retningslinjer. Punktene er sortert etter stegene i tilskuddsforvaltningen:

Om kunngjøring:

- Departementets retningslinjer er ikke entydige mht hvor stor andel som skal være søkbare /lyses ut. Fylkesrådet beslutter hvor stor andel av midlene som skal være eksternt søkbare.
- Retningslinjene til KRD stemmer ikkje heilt med vår kvardag, i og med at vi kunngjer tilstrekkeleg dei ordningane som vi meiner skal kunngjerast (og målretta). Medan andre ordningar i mindre grad vert kunngjorde, bortsett frå heimesida til fylkeskommunen (gjeld m.a. område der vi sjølve er proaktive, i motsetning til å passivt å motta søknader). Ut frå dette bør KRD sine retningslinjer på dette feltet nyanseras, etter vårt syn.

Om søknadsbehandling:

- Departementet må gjennomføre opplæring av og dialog med fylkeskommunene om forvaltning av midlene. Hvilket ansvar overtok fylkeskommunene i 2004? Hvilke rutiner og system må fylkeskommunene ha? - Dette må være departementets ansvar.
- Behov for mer presisering av retningslinjene mht vilkår og støtteformål.
- Retningslinjene er for løst formulert. Fylkeskommunen bør også ha anledning til å gi bagatellstøtte.
- KRD bør gjerne arrangere fleire kurs og nettverkssamlingar. Og som ein del av dette få innspel til justeringar i retningslinjene.

Om tilskuddsbrev:

- Departementet bør informere fylkeskommunene om krav til innhold. Det bør være en dialog om temaet. Dialog om forvaltning/rutiner i forbindelse med kommunale/regionale næringsfond.
- Ta inn punkt om relevante revisjonshandlinger. Det må være konsistens i tilsagnsvilkår hva angår forskuddsutbetalinger til støttemottaker i enkeltprosjekter hvor også KRD er tilskuddsyter gis det forskudd inntil 25 %. Vi har ikke anledning til å forskuddsbetale, jf statens økonomireglement som vi må følge.

Om utbetaling:

- Revisjonskravet på tilskudd bør økes til kr 200 000,-.

Om rapportering og oppfølging:

- Ønsker informasjon om krav og dialog om hvordan det bør/kan gjøres.
- Oppdatere Rap 13.50 til å takle interaksjon med de mest vanlige saksbehandlings- og økonomisystemer.
- Dei krav som KRD set må vere klare/enkle å forstå. Og at det vert tilbudt meir nettverksamlingar og kurs (m.a. Rapp 13.50).
- Rapportering i "Rapp 13.50" bør kunne foretas på overordnet nivå (2-sifret), for å redusere behovet for registrering på kategori "Annet".

3.2 Undersøkelse av utvalgte fylker

Som en del av kartleggingen vår har vi besøkt fylkeskommunene Sør-Trøndelag, Sogn og Fjordane og Finnmark. Her ble det gjennomført intervjuer og det ble foretatt en gjennomgang av saksmapper. Under har vi laget en oppsummering fra intervjuene og gjennomgang av dokumentasjon som vi har fått fra de tre fylkeskommunene. Kontrollaktiviteter (se kapittel 1.4.3.1 for nærmere beskrivelse) er ikke beskrevet fullt ut under internkontroll, da en del av kontrollaktivitetene er beskrevet under tilskuddsprosessen. Elementene informasjon og kommunikasjon, samt oppfølging har ikke hatt det samme fokuset som de øvrige elementene i Coso-rammeverket. Dette reflekteres i beskrivelsen under. Når det gjelder punktet oppfølging har vi her lagt til grunn at det er kontrollutvalget som gir fylkeskommunens revisor de ulike forvaltningsrevisjonsoppdragene. Vi har derfor sett på planene for gjennomføring av forvaltningsrevisjoner for å avdekke i hvilken grad fylkeskommunen gjennomfører oppfølgingsaktiviteter.

3.2.1 Sør-Trøndelag

3.2.1.1 Tilskuddsmidler

Sør-Trøndelag fylkeskommune (STFK) får midler til regional utvikling fra tre finansører; KRD (kapittel 551 post 60 og 61), konsesjonsmidler og avkastning på fylkeskommunens utviklingsfond. I 2009 forvaltet STFK totalt MNOK 111 til regional utvikling, hvorav MNOK 90 fra KRD – MNOK 79,2 over post 60 og MNOK 11,8 over post 61. Disse midlene fordeles blant annet på:

- MNOK 18 til regionale program som er samarbeid mellom fylkeskommunen og andre aktører som også går også inn med programmidler:
 - MNOK 7 til BliLyst (et samarbeid mellom Sør-Trøndelag fylkeskommune og innlandskommuner i fylket)
 - MNOK 6,5 til Nordens Grønne Belte (et Interreg-program som er et samarbeid mellom Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune samt svenske Län)
 - MNOK 4 til Kystprogrammet Kysten er klar (et samarbeid mellom Sør-Trøndelag fylkeskommune og kystkommuner i fylket)

- MNOK 0,5 til SAMT strategisk næringsplan for Trondheimsregionen (ikke definert som eget program)
- MNOK 35,6 til Innovasjon Norge.
- MNOK 7,9 til FoU-formål, hvorav MNOK 2,5 til Næringshager.
- MNOK 6,9 til driftsrelaterte prosjekter, hvorav MNOK 2,4 til Trøndelag Reiseliv AS.
- MNOK 10 til kommunale næringsfond.

STFK hadde i 2009 127 saker innenfor dette området, hvorav 40 tilhører BliLyst programmet.

3.2.1.2 Internkontroll

Kontrollmiljø

Fylkestinget er øverste organ i styringen av STFK. Fylkestinget vedtar budsjett og oppnevner fylkesutvalg og fylkesordførere. Fylkesrådmannen er ansatt for å styre fylkeskommunen ut fra de vedtak som de folkevalgte politikerne har vedtatt i budsjetter og andre saker. Når det gjelder fullmakter på tilskuddsområdet har ledermøte for regional utvikling (administrasjonen) ved direktør for regional utvikling fått fullmakt til å fatte beslutning om tildeling av midler for enkelttilskudd på inntil kroner 300 000. Beslutninger over denne størrelse fattes i Fylkesutvalg eller Fylkestinget .

Utgangspunktet for plan- og budsjettarbeidet innenfor regional utvikling er felles fylkesplan for Trøndelag (Trøndelagsplanen) som er viktig for utvikling og gjennomføring av helhetlig regionalpolitikk i trøndelagsfylkene. Planen er utarbeidet i samarbeid mellom Sør-Trøndelag fylkeskommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune, i tett samhandling med en rekke andre sentrale aktører i regionen fra næringsliv, kulturliv, utdannings- og forskningsinstitusjoner og annen offentlig forvaltning. Målet med planen er å etablere og gjennomføre en regionalpolitikk til beste for hele Trøndelag.

Fylkeskommunen ser på seg selv som en tilrettelegger med helhetsperspektiv på bruken av de totale midlene til disposisjon for regional utvikling. Man er mindre opptatt av at de enkelte midlene skal benyttes på den ene eller andre måten avhengig av finansieringskilde. Rollen som tilrettelegger innebærer at fylkeskommunen arbeider sammen med og gjennom andre aktører. Det er derfor etablert partnerskapsfora innenfor flere fagfelt, hvor fylkeskommunen er representert med en saksbehandler sammen med representanter fra forskning og utvikling, næringsliv og andre offentlige instanser. I disse foraene diskuteres behov for aktiviteter og ressurser innenfor aktuelle fagfelt med utgangspunkt i Trøndelagsplanen. Faggruppene utarbeider forslag til aktiviteter og spiller disse inn til ledermøte for regional utvikling. Her sitter lederne for fagområdene samferdsel, næring, kultur, areal og administrasjon.

Programorganiseringen gir noen utfordringer når det gjelder tilskuddsforvaltning. For det første gir det utfordringer når det gjelder å definere organiseringen i forhold til fylkeskommunen og kommunene som er involvert. Ved gjennomgang av tilskuddsbrevet fra fylkeskommunen til BliLyst programmet for 2009 er det ingen steder eksplisitt beskrevet at økonomireglementet eller KRDS retningslinjer skal følges. Det er imidlertid stilt noen krav, eksempelvis til rapportering og revisorbekreftelse, som kan sies å være i tråd med nevnte regelverk. Basert på intervjuene oppfatter vi at denne observasjonen er representativ for den praksis som gjelder for de øvrige programmene. Det

fremkommer også at mandatet til programstyrene ikke er tydelig definert i forhold til hvilken rolle og ansvar disse har.

Retningslinjene fra KRD og det konkrete innholdet i disse er i liten grad kjent blant medarbeidere innenfor regional utvikling. I den grad det er lest oppfattes det som tungt og vanskelig å få tak på, noe som bidrar til lite eierskap. Et plutselig fravær av en sentral medarbeider tydeliggjorde hvor avhengig fylkeskommunen var av denne personen når det gjelder kompetanse på regelverket for tilskuddsforvaltning. Dette er en betydelig risiko som det i følge de intervjuede er startet et arbeid for å håndtere. Ved rekruttering av medarbeidere til arbeid med regional utvikling er det primært utviklingskompetanse som vektlegges. Den økonomiske og administrative delen av tilskuddsforvaltningen har nok vært nedprioritert de senere årene, noe som i følge de intervjuede reflekteres i de stillingsutlysningene som er benyttet.

STFK har i tidligere rapportering til KRD¹² avgrenset forvaltningsoppgaver til fordeling av rammer til andre virkemiddelaktører, søknadsbehandling, oppfølging av prosjekt og søknader, rapportering og arkivering. Tilgrensede aktiviteter som proaktivt arbeid, samarbeid i partnerskap, informasjon, kompetanseheving etc. som har indirekte kobling mot søknadsbehandlingen er holdt utenfor. STFK har beregnet at det benyttes om lag fire årsverk til forvaltningsoppgavene i tråd med denne avgrensningen.

Det er utarbeidet ”Rutiner for saksbehandling av regionale utviklingsmidler” som er en kortfattet beskrivelse av de mest sentrale punktene i søknadsbehandlingen. Utover dette er det i liten grad etablert interne retningslinjer for tilskuddsforvaltningen.

Risikovurderinger

Det gjennomføres ingen overordnede risikovurderinger knyttet til det etablerte systemet for tilskuddsforvaltning i STFK, men det foretas risikovurderinger på saksnivå i forbindelse med tildeling av midler. Disse vurderingene blir ikke dokumentert utover at det ikke innvilges støtte og at dette dokumenteres. En vesentlig del av vurderingen baserer seg på saksbehandlers erfaringsbaserte kunnskap om søkerne. Når det gjelder andre risikoforhold ser det ut til at risikoen for korrupsjon har hatt noe fokus, samt at denne risikoen er tatt opp i forbindelse med implementering av etisk regelverk. Utover dette gjennomføres det ikke mislighetsvurderinger i tilknytning til tilskuddsforvaltningen.

Kontrollaktiviteter

STFK har jevnlig et behov for å kjøpe inn tjenester i forbindelse med tilskuddsforvaltningen. Dette kan eksempelvis være prosessstøtte, trykkeritjenester og tjenester innen grafisk design. Lovverket som regulerer offentlige anskaffelser oppfattes som krevende å sette seg inn i, men det tilstrebes etterlevelse. Ved behov for kompetanse på området kan fylkeskommunens innkjøpsenhet benyttes.

Informasjon og kommunikasjon

STFK benytter seg av følgende systemer i sin tilskuddsforvaltning:

- Elark, saksbehandlingssystem

¹² Brev fra STFK til KRD datert 13.8.2010

- Agresso, økonomi- og regnskapssystem (inkludert reiseregning og tidsregistrering)
- Rapp 13.50

Rapp 13.50 oppleves å ha en for høy brukerterskel og det oppfattes bare som et system til bruk for KRD, som kommer i tillegg til fylkeskommunens øvrige systemer og en får ikke noe forhold til dette. Det er ikke integrert med andre systemer. Brukerne opplever at KRD ikke i tilstrekkelig grad har tatt det opplæringsansvaret som de mener knytter seg til kravet om å bruke systemet. Konsekvensen av dette er at kvaliteten på dataene som legges inn blir svakere enn den burde være, og at KRD således ikke får den kvaliteten i rapporteringen som de ønsker. Manglende kompetanse om systemet begrenser i tillegg muligheten til å kunne benytte informasjonen som systemet kunne generere, noe som begrenser uttrekk av styringsinformasjon.

Oppfølging

Fylkestinget og dets politikere får jevnlig rapportering fra utviklingsarbeidet, men har i liten grad fokus på den etablerte tilskuddsforvaltningen eller de resultatene som oppnås gjennom de regionale utviklingsmidlene. Dette medfører at politiske organer i liten eller ingen grad har stilt spørsmål til innretningen av forvaltningen, herunder i hvilken grad den er hensiktsmessig eller effektiv. En gjennomgang av kontrollutvalgets planer for forvaltningsrevisjoner i perioden 2007 til 2009 viser at følgende oversikt over prosjekter som kan berøre/berører tilskuddsforvaltningen:

- Internkontroll (prioritert område 2008)
 - Interne kontrollrutiner skal bidra til måloppnåelse og redusere risiko for at uønskede hendelser oppstår. Det er i ulike sammenhenger etterspurt gjennomgang for å vurdere om den interne kontrollen er hensiktsmessig og betryggende.
- Saksbehandlingssystem (uprioritert område 2008)
 - Innføring av det nye saksbehandlingssystemet Elark i desember 2007. utfordringer knyttet til mål om fullelektronisk arkiv og lovbestemmelser, spesielt i offentlighetslov. Gjennomgang for å se på organisasjonens bruk av systemet, og oppfølging av mål og bestemmelser kan være nyttig.
- Saksbehandlingssystem – bruk og oppfølging av mål og bestemmelser (uprioritert område 2009)
 - utfordringer knyttet til mål om fullelektronisk arkiv og lovbestemmelser, spesielt i offentlighetslov. Gjennomgang for å se på organisasjonens bruk av systemet, og oppfølging av mål og bestemmelser kan være nyttig.
- Satsinger/tiltak innen regional utvikling (uprioritert område 2009)
 - Samordnet og helhetlig?
 - Forholdet mellom forvaltning og utvikling?

3.2.1.3 Tilskuddsprosess

Kunngjøring

Kunngjøring av midler til regional utvikling gjøres i partnerskapsgruppene som er etablert. Dette betyr at man baserer seg på at potensielle mottakere skal få kjennskap til ordningene via relasjonsnettverket,

herunder at de som er representert i partnerskapsgruppene videreformidler informasjonen til sine forbindelser. Eksempel på dette vil være at en NHO representant videreformidler informasjon til sine medlemsbedrifter. Utover dette er det ikke etablert informasjonskanaler som gjør ordningene kjent.

I følge STFK har man god oversikt over hvem som er potensielle mottakere av tilskudd og man når de som en bør nå gjennom de etablerte fora. Dette begrunnes med at antallet potensielle mottakere er begrenset og at feltene er oversiktlige for de erfarne saksbehandlerne. Kulturnæringsfeltet ses på som det minst oversiktlige, med flere og mindre potensielle mottakere enn hva andre felt har. Innenfor kulturnæringsfeltet er man derfor avhengig av å nå potensielle mottakere på andre måter. Dette gjøres blant annet ved at det gjennomføres møter hvor alle kjente potensielle mottakere inviteres, for så å oppfordre til at disse igjen inviterer andre de mener burde delta.

Noen aktører tar ofte det STFK betrakter som en koordinator- eller oppmannsrolle og søker om samarbeidsprosjekter på vegne av flere. Disse er gjengangere når det gjelder mottak av midler. Eksempler er NHO, Næringsforeningen og Sintef.

Søknadsbehandling

I følge noen av de intervjuede har fylkeskommunens saksbehandlere over tid opparbeidet seg god erfaringsbasert kunnskap om hvilke søkere som er i stand til å gjennomføre prosjekter og hvem som ikke er det. Dette er kunnskap som tas med i vurderingen av hvem som skal tildeles midler. Før søker sender inn endelig søknad er det i de fleste tilfeller en dialog mellom fylkeskommunen og søkeren, noe som medfører at den enkelte saksbehandler knyttes relativt tett til søkeren og prosjektet det søkes midler til. De intervjuede saksbehandlerne gir uttrykk for at de klarer å skille mellom rollen som rådgiver i den innledende prosessen og den formelle saksbehandlingen av søknaden. Eksempelvis kan saksbehandler i fylkeskommunen sende en søknad i retur med krav om at søkeren skal godta visse forpliktelser før midler tildeles. Forhåndskontakten med søkerne medfører at det sjelden mangler dokumentasjon når fylkeskommunen mottar søknaden. Når det gjelder kontakten med partnerne, gir det uttrykk for at saksbehandlerne føler stor lojalitet til disse, samt at det kommenteres på at man måles på denne kontakten og ikke hvor god man er på den mer formelle delen av saksbehandlingen.

Det føres noen referater i forbindelse med møter i partnerskapene, men det er ikke etablert faste rutiner som sikrer at disse skrives og at de dokumenteres i saksmapper eller lignende. Dette betyr at viktig informasjon om grunnlag for beslutninger ikke er offentlig tilgjengelig, på tross av at det tas viktige beslutninger i disse partnerskapene. I tillegg til dette er det en del kommunikasjon på e-post som ikke arkiveres.

Tilskuddsbrev

Standard mal for tilskuddsbrev er utarbeidet og denne benyttes som utgangspunkt for de tilskuddsbrev som lages. Avhengig av prosjektets størrelse og kompleksitet vil det utarbeides ulike tilskuddsbrev, men med utgangspunkt i malen. Disse brevene skal inneholde de minimumskravene som KRD har satt. Når det gjelder tilskuddsbrev til programmene skal dette signeres av fagleder (administrasjonen) og saksbehandler. Det går en kopi til administrasjonsheten, som tar vare på tilskuddsbrevet til det skal gjennomføres kontroll i forbindelse med utbetaling.

Registrering og utbetaling

Hovedregelen i retningslinjene fra KRD er at det skal være etterskuddsvis utbetaling for dokumenterte kostnader. Det hender likevel at det gis forskuddsbetaling, gjerne i forbindelse med at det gis støtte til næringshager eller andre organisasjoner som kan ha en anstrengt likviditet. I den grad det innvilges forskuddsbetaling skal dette fremgå på tilsagnsbrevet og det skal godkjennes av fagleder.

Dokumentasjon for at fagleder har godkjent forskudd fremkommer i tilskuddsbrevet, ved at alle avvik fra standardbetingelsene skal fremkomme i dette. Utbetalingene knyttet til tilskudd dokumenteres i tillegg i arkivsystemet, og følger utover dette fylkeskommunens faste rutiner for utbetaling gjennom økonomisystemet (Agresso). Den som utbetaler kontrollerer at beløpet som utbetales er i overensstemmelse med vedtatt beløp.

STFK har ikke utarbeidet retningslinjer for/krav til innhold i revisorbekreftelse for rapporteringen fra tilskuddsmottakere, men det kontrolleres at det ligger ved attestasjon fra revisor. Administrativt ansatte gjør en kontroll av sluttsummen i regnskapet mot det vedtatte tilskuddsbeløpet, og en overordnet rimelighetsvurdering av kostnadene som presenteres i prosjektrengskapet. Ved avvik som må følges opp, gjøres dette ved at den som utfører kontrollen tar kontakt med saksbehandleren som har hatt den aktuelle saken. Det blir da saksbehandlerens vurdering om det er behov for ytterligere avklaringer/innhenting av dokumentasjon. Omfanget av avvik på dette stadiet i prosessen er i følge de intervjuede lite, da det fleste forhold avklares før det kommer til endelig utbetaling.

Faste rutiner for løpende oppfølging av prosjekter fra tilsagn er gitt til rapportering mottas er ikke etablert, men det er ofte en dialog mellom fylkeskommunen og tilskuddsmottakeren underveis. Vi oppfatter at fylkeskommunen gjennom dette mener at eventuelle avvik vil avdekkes gjennom denne mer uformelle oppfølgingen.

Rapport om måloppnåelse

Når endelig rapport foreligger har saksbehandler allerede arbeidet seg langt inn i nye saker som er under utarbeidelse, og setter i for liten grad av tid til å følge opp rapporteringen om måloppnåelse (den beskrivende delen av rapporten). Årsaken til dette er i følge de intervjuede fokuset saksbehandlerne har på rollen som utvikler og i mindre grad saksbehandler, med et ansvar for å kontrollere at midlene er benyttet i tråd med forutsetningene.

Kommunale næringsfond rapporterer direkte til KRD gjennom Rapp 13.50. Fylkeskommunen har tilgang til disse rapportene. . Programmene rapporterer også direkte i Rapp 13.50, men her har fylkeskommunen noe mer inngående kunnskap om resultater enn det som fremgår av rapportene, siden de er representert i programstyrene til de ulike programmene.

3.2.2 Sogn og Fjordane

3.2.2.1 Tilskuddsmidler

Sogn og Fjordane fylkeskommune (SFFK) disponerer i tillegg til midlene fra KRD (kapittel 551 post 60 og 61) driftsmidler som fylkeskommunen setter av til regional utvikling. Midlene som KRD bevilger over kapittel 551 post 61 disponeres av Den Interkommunale Næringsretta Utviklingsordninga som kompenserer for auka arbeidsgjevaravgift i kommunane Førde, Sogndal og Flora (INU-FSF), med unntak av de midlene som er øremerket bredbånd (MNOK 5,4). Dette er et fond registrert i Enhetsregisteret som en forening. De budsjetterte midlene som utgjorde i 2009 MNOK 38,7, vises ikke separat i fylkeskommunens budsjett for 2009. Det er heller ikke gitt informasjon i budsjettet som viser at INU-FSF disponerer disse midlene, noe som er endret i 2010 slik at det nå er tatt med informasjon om dette. Budsjettet til SFFK (Hovedutvalg for plan og næring) viser at de i 2009 forvaltet totalt MNOK 128 til regional utvikling, hvorav KRDs midler over kapittel 551 post 60 utgjorde MNOK 91,3 og driftsmidler fra fylkeskommunen selv utgjorde MNOK 36,7. Disse midlene er ikke bundet av de samme føringene som KRD stiller for sine midler. De totale midlene innenfor regional utvikling fordeles (på tjenestenivå) slik:

- MNOK 15 til programarbeid med mer
- MNOK 45 til bedriftsretta satsing gjennom Innovasjon Norge
- MNOK 4 til ungdomssatsing, rekruttering og omdømme
- MNOK 1 til arbeid med større etableringer
- MNOK 8 til områder med behov for ekstra innsats
- MNOK 20 til innsats gjennom kommuner og regionråd
- MNOK 1,5 til kunnskapsparken og næringshager
- MNOK 2,75 til innsats innen FoU
- MNOK 1 til fornybar energi – og planarbeid innenfor fornybar energi
- MNOK 6,5 til reiseliv
- MNOK 18 til andre områder – der det foreligger bindinger
- MNOK 5,3 til andre områder og disponible midler

SFFK hadde i 2009 146 saker innenfor post 60 og 29 saker innenfor post 61 som håndteres av INU-FSF.

3.2.2.2 Internkontroll

Kontrollmiljø

SFFK har en tradisjonell politisk organisering hvor fylkestinget er øverste organ i fylket og gjør vedtak på vegne av fylkeskommunen i alle saker dersom ikke annet er bestemt ved lov eller fylkestingets delegeringsvedtak. Fylkestinget har all myndighet som ikke positivt er delegert til andre organer. Under fylkestinget ligger fylkesutvalget som tar beslutninger i saker etter myndighet delegert fra fylkestinget i enkeltsaker eller i delegeringsreglementet. Fylkesutvalget gir anbefaling til fylkestinget innenfor årsbudsjett, økonomiplan og fylkesplan og i andre saker der saksbehandlingen starter i

fylkesutvalget. SFFK har fem hovedutvalg – opplæring, kultur, plan og næring, samferdsel og forbrukerutvalget. Hovedutvalgene har beslutningsmyndighet i saker der slik myndighet er delegert fra fylkestinget. I andre saker gir hovedutvalgene anbefalinger til fylkesutvalget eller fylkestinget. Saker fra hovedutvalgene skal som hovedregel gå direkte til fylkestinget uten behandling i fylkesutvalget. Unntak gjelder for årsbudsjett, økonomiplan, fylkesplan og saker fra hovedutvalgene som innebærer endringer i forutsetningene i disse overordnede dokumentene, eller der en på annen måte legger opp til vedtak av vesentlig prinsipiell rekkevidde.

Den interne organiseringen i fylkeskommunen har nylig blitt endret. Tidligere hadde en regionalavdelingen, som nå er delt opp i Næringsavdelingen, Samferdselsavdelingen og Plan- og samfunnsavdelingen. Det er nærings-, plan- og samfunnsavdelingen som i hovedsak leverer saker til plan- og næringsutvalget.

Forvaltningen av midlene som tildeles fylkeskommunen over post 61 er satt bort til Den Interkommunale Næringsretta Utviklingsordninga for auka arbeidsgjevaravgift i kommunane Førde, Sogndal og Flora (INU-FSF). Dette er en forening som skal dekke egen drift fra midlene som de forvalter. I følge vedtektene skal det velges et styre som består av 10 personer og det er gitt føringer for hvordan dette styret skal settes sammen. I 2009 var ikke de midlene som forvaltes av INU-FSF med i budsjettet til fylkeskommunen, men regnskapet til foreningen ble tatt med som en egen del i regnskapet til fylkeskommunen. For 2010 er det nevnt i fylkeskommunens budsjett at INU-FSF forvalter midlene som tildeles over 61 posten.

SFFK har organisert deler av arbeidet med de regionale midlene i ulike fylkesplanprogrammer (2009):

- Fiskeri og havbruk
- Opplevingsnæringer
- Entreprenørskap og nyskaping
- Folkehelse (ikke midler fra KRD)
- Fornyning og offentlig sektor og IKT (ikke midler fra KRD)

Det er etablert et programstyre for alle programmene og fire av disse ledes av politikere. For programmet Fornyning og offentlig sektor og IKT er fylkesmannen leder. Utover dette er partnerskapet, det vil si andre offentlige og private aktører, representert i programstyret. Programmene skal følge de samme retningslinjer og føringer som fylkeskommunen er pålagt, men det fremkom i intervjuene at de i liten grad er kjent med disse og at det er fylkeskommunens representanter i programmene som må ivareta kjennskapet til regelverket. Kravet om at programmene skal følge de samme retningslinjer for tilskuddsforvaltningen som fylkeskommunen er ikke presisert i noen av de styrende dokumentene programmene skal forholde seg til.

Når det gjelder samordningsansvaret mellom de ulike programmene ligger dette på assisterende fylkesdirektør for næring. Dette gjøres blant annet ved at det gjennomføres samlinger for programsekretærene i programstyrene, hvor fokuset blant annet er erfaringsoverføring og læring. Som følge av omorganisering vil ansvaret for dette endres noe med virkning fra 2011.

Oppfølgingen av fylkesplanen er lagt inn i budsjettet til fylkeskommunen, som også har egen omtale av programmene. Den totale tildelingen til programmene vedtas i forbindelse med fylkeskommunens årsbudsjett, men disponeringen av denne rammen og føringer for programstyrene er lagt til

hovedutvalg for plan og næring så lenge det ikke er snakk om prinsipielle saker. Disse sendes videre til fylkestinget for behandling. Programmene leverer en handlingsplan til fylkeskommunen, som basert på denne utarbeider en saksutredning som behandles i hovedutvalget. Noen av programmene har etablert handlingsplaner og etablert prosjekter innenfor de rammene de disponerer, andre gjennomfører utlysninger.

SFFK har i tidligere rapportering av tidsbruk på forvaltning av post 60 og 61 til KRD¹³ lagt til grunn følgende avgrensning; ”Vi har teke med eiga deltaking i program og utval, samt tenestekjøp, men vi har ikkje teke med tid eksterne etatar nyttar som deltakarar i program og utval. I ein del tilfeller er vi usikre på om vi skal rekne arbeidet som *direkte* knytt til 60 og 61 midla, sidan det ofte er i kombinasjon med andre midlar og anna arbeid”. Med dette utgangspunktet er det gitt et skjønnsmessig overslag og kommet til at det benyttes om lag 6 årsverk til forvaltningen av kapittel 551 post 60 og 61. Kapasitet kan i følge de intervjuede til tider være en begrensning når det gjelder å fylle rollen som tilskuddsforvalter og utviklingsaktør.

SFFK har jevnlig opplæring av ansatte som jobber med utviklingsmidler og det blir i forbindelse med nyansettelser gitt opplæring i regelverk og rutiner. Ved ansettelse av nye medarbeidere som skal arbeide med utviklingsmidler får disse tildelt en erfaren saksbehandler som de kan drøfte faglige spørsmål med. Næringsavdelingen har gjennom disse tiltakene et jevnlig fokus på det å vedlikeholde og utvikle kompetansen innenfor tilskuddsforvaltningen og mener regelverket for tilskuddsforvaltning skal være relativt godt kjent blant fylkeskommunens saksbehandlere. SFFK etterlyser opplæringstiltak når det gjelder retningslinjene for tilskuddsforvaltning, spesielt innenfor statsstøtteregelverket. Dette regelverket er så komplisert at de må søkes bistand fra eksterne advokater. Ved henvendelse til KRD er det ulike svar avhengig av hvem man snakker med.

Risikovurderinger

Det foretas ingen risikovurderinger av tilskuddsforvaltningen, heller ikke noen konkrete aktiviteter som knytter seg til mislighetsvurderinger. På konkret spørsmål om dette fremkommer det usikkerhet rundt hva som ligger i begrepet misligheter. Det er utarbeidet generelle etiske retningslinjer for fylkeskommunen og det gis uttrykk for at man er veldig bevisste og restriktive når det gjelder habilitet.

Informasjon og kommunikasjon

SFFK benytter seg av følgende systemer i tilskuddsforvaltningen:

- EDB, sak og arkiv
- EDB, økonomisystem
- Compello, fakturahåndteringssystem (inngående faktura)
- Rapp 13.50

Når det gjelder bruk av saksbehandlingssystem i det arbeidet som utføres i programmene varierer dette noe, tre benytter seg av fylkeskommunens system, et program benytter fylkesmannens og et av programmene benytter ikke elektronisk saksbehandlingssystem i det hele tatt. Saksbehandlerne

¹³ Brev fra SFFK til KRD datert 10.8.2010

oppfatter Rapp 13.50 som et system som ligger på siden av de øvrige systemene, og ser ikke at de får den store nytten av å benytte seg av systemet.

Oppfølging

Det er utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjoner som dekker perioden 2006 – 2008, samt at det er utarbeidet en egen plan for det som skal gjennomføres i 2009. En gjennomgang av disse planene viser følgende oversikt over prosjekter som kan berøre/berører tilskuddsforvaltningen:

- Innovasjon og næringsutvikling (2006-2008)
 - Kontrollutvalget mener fokuset i prosjektet skal være å se etter at handlingsprogram blir utarbeidet. Videre om og hvordan innholdet i handlingsprogrammet er kommunisert i organisasjonen, og om det blir forstått.
- Internkontroll (første prioritet i plan for 2009)
 - Hvilket system har fylkeskommunen for internkontroll? Hvordan fungerer internkontrollen i fylkeskommunen? Eksempelvis for:
 - arbeidsmiljø
 - praktisering av offentlighetsloven og forvaltningsloven
 - ved oppfølging av vedtak
 - økonomisk oppfølging
- Plan og næring (andre prioritet i plan for 2009)
 - Næringsstilskudd – har det ført til positiv næringsutvikling? Ser man effekter i forhold til tildelingskriteriene? Hvilken virkning har bruken av omstillingsmidler hatt for næringslivet i fylket?

SFFK har utarbeidet dokumentet Fylkesplanmelding 2010, hvor det på spørsmålet – Kvifor en fylkesplanmelding?, gis følgende begrunnelse:

”I § 19-5 *Revisjon* i den gamle plan- og bygningslova stod det at Fylkestinget *bør* minst ein gong kvart anna år vurdere planen sine føresetnader og gjennomføring og eventuelt gjere nødvendige endringar. Det var ikkje noko krav om revisjon. Sist dette vart gjort var i 2002; halvvegs i førre fylkesplanperiode og då gjennom ei eiga fylkesplanmelding. Av ulike grunnar har ein til no ikkje utarbeidd ei slik melding i inneværande fylkesplanperiode. Noverande fylkesplan blei vedtatt for perioden 2005-2008. I 2008 blei det gjort vedtak om å forlenge denne til 31.12.10. I same sak blei det lagt eit løp for utarbeiding av ny fylkesplan. På grunn av manglende kapasitet i administrasjonen og ny planlov som var på gang med nye føringar har dette ikkje vore følgt opp. I ny planlov er det lagt inn krav om utarbeiding av regional planstrategi som gir nye føringar for planarbeidet. Denne strategien skal vedtakast innan eitt år etter at det nye Fylkestinget blir konstituert. Det er berre halvanna år til neste fylkestingsval og vi står ved eit vegskilje. Kva gjer vi no? Fylkesrådmannen finn difor tida mogen for å gjere opp status og meisle ut vegen vidare gjennom gjennom ei eiga fylkesplanmelding.

I følge Fylkesplanmelding 2010 har det i forbindelse med vurderingen av programarbeidet fremkommet flere utfordringer knyttet til det å organisere arbeidet i programmer. I punkt 3.2 Vurdering heter det blant annet:

”Det er viktig med handlingsplanar som er konkrete og gir grunnlag for oppfølging. Vidare er det viktig med klare og ”målbare” mål. Det er ulike syn på kor konkret ein skal vere i mandatet til denne

typen organisering gjennom programarbeid. Det var i si tid partnerskapen sjølv som ikkje ønskte å bli detaljstyrt gjennom dette mandatet. Vi ser likevel at det ved iverksetjing av programarbeidet kunne vore nyttig med tydelegare mandat fra partnerskapen og klarare felles oppfatning av kva programarbeidet inneber. Vi trur også at det hadde vore nyttig å ha ein tydelegare plan for oppfølging som alle var kjend med. Det burde blitt tilbydd kurs og kompetanseheving til dei som ynskte det.

Oppsummert burde det ved oppstart av programma ha vorde tydelegare kva ein forventa av programstyra, både i høve finansiering og roller til enkelttakerar. Sjølv om mandatet i utgangspunktet var svert ope kunne partnerskapen likevel gått inn i ettertid og korrigert kursen.”

Programarbeidet skal vere eit utviklingsarbeid, men vi ser no at delar av programarbeidet er prega av løpande driftsoppgåver.”

Dette har vært en form for en egevaluering som fylkeskommunen har gjennomført. Som følge av evalueringen i meldingen ble det vedtatt at to av programmene skulle avsluttes fra 31.12.10.

3.2.2.3 Tilskuddsprosess

Kunngjøring

Da de vesentligste delene av midlene er bundet opp i form av mer eller mindre faste tildelinger til ulike aktører, er det en svært liten andel av midlene som blir lyst ut. Av de faste aktørene har man eksempelvis Innovasjon Norge og Fjord Norge. Fjord Norge er et aksjeselskap som eies av fylkeskommunene Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Rogaland og Hordaland, samt flere private aktører. Selskapet har fått årlig støtte siden 1992 og midlene som tildeles har aldri vært lyst ut. De siste åra har det vært gjennomført en evaluering av dette samarbeidet. I følge fylkeskommunen er det nok flere av de eksisterende avtalene som burde følges tettere opp i årene fremover, slik at man sikrer at disse følger de krav og føringer som gjelder de regionale utviklingsmidlene, samt krav til offentlige anskaffelser og statsstøtteregelverket. Årlig støtte kan for enkelte tilskuddsmottakere bli en form for ”sovepute” ved at de er sikret en årlig støtte.

Det er en erkjennelse at likebehandling kan være en utfordring slik dagens system er lagt opp. Kravet i forvaltningsloven om kunngjøring og likebehandling står i følge SFFK i en viss kontrast til kravet fra KR D om å følge prioriterte satsinger. Når det gjelder grensdragning mot drift er det nok deler av de utdelte midlene som er i grenseland – eksempelvis innenfor ungt entreprenørskap og reiseliv.

Statsstøtteregelverket og KR Ds retningslinjer gjør det vanskelig å ha oversikt og statsstøtteregelverket oppleves som komplisert, spesielt det som gjelder tilretteleggingsaktiviteter og selektiv fordel. Her er det vanskelig å gjøre vurderingene og regelverket fremstår unødig komplisert. Konsekvensen har vært at de har måttet engasjere egne advokater fra private selskaper for å bistå i vurderingene. KR D har vært lite villige til å svare på spørsmål på dette området og i den grad det gis svar er disse forskjellige avhengig av hvem i KR D en spør.

Innenfor enkelte områder, eksempelvis reiseliv, utlyser nasjonale aktører midler direkte mot aktuelle mottakere. Fylkeskommunen opplever at de nærmest blir pålagt å delta i disse prosjektene, uten at dette på forhånd er varslet og hensyntatt i fylkeskommunens budsjetter.

Mål uttrykkes i form av satsingsområdene som fremkommer i utviklingsplanen. Denne planen er utgangspunktet for å vurdere om søknaden er innenfor målsettingene til SFFK. Det er utarbeidet felles

rutiner for saksbehandlingen i næringsavdelingen. I tillegg til dette ser det ut til å være noe varierende praksis innenfor de ulike programmene når det gjelder hvordan vurderinger gjennomføres.

Søknadsbehandling

Søknadsbehandling kan skilles i to grupper avhengig av om det er en søknad eller en avtale. Når det gjelder den siste er dette støtte som er gitt over flere år til den samme mottakeren, hvor det hviler en forventning hos mottaker om at det også kommende år vil gis støtte. Behandlingen av denne støtten skiller seg fra den behandlingen som gjøres når det mottas søknad. Saksbehandler vurderer først om søknaden ligger innenfor de områder som handlingsplanen har definert. SFFK har etablert saksmaler/sjekklistor til bruk i søknadsbehandlingen.

Det er ofte en del dialog mellom søker og saksbehandler i fylkeskommunen i forkant av at søker sender søknaden til fylkeskommunen. Dialogen går i stor grad ut på veiledning i forhold til hva det kan søkes på og ikke minst hvilke krav som stilles til en søknad. Gjennom dette arbeidet får saksbehandler kjennskap til sakene og har i mange tilfeller etablert en god oversikt over prosjektet før søknaden faktisk kommer til behandling.

Det må nødvendigvis utøves en del skjønn i forbindelse med behandling av søknader. For å unngå at enkeltpersoner gjør disse vurderingene, og således bidra til objektive vurderinger, blir sakene ofte diskutert og kvalitetssikret ved involvering av kolleger. I tillegg til å se saken fra flere sider oppnår en med denne organiseringen kunnskapsdeling.

”Korrekt er ikke alltid best” ble det hevdet i intervjuet. I dette ble det lagt at det kan være søkere som ikke er spesielt systematiske og at dette gjenspeiles i søknaden. Dette kan allikevel være søkere som har svært gode ideer, og som ikke burde stoppes som følge av at de ikke oppfyller alle formelle krav til søknad. Denne type søkere krever en tetter oppfølging en for de mer profesjonelle.

Programmene benytter seg av ulike søknadsmaler, med unntak av to programmer som benytter seg av felles maler. For et av programmene er det utarbeidet en mal for søknad. Denne er utformet på en måte som gjør at søknaden blir første del av den sluttrapporten som programmet skal lage når prosjektet avsluttes.

Tilskuddsbrev

Standard mal for tilskuddsbrev er utarbeidet og denne benyttes som utgangspunkt for de tilskuddsbrev som lages. Avhengig av prosjektets størrelse og kompleksitet vil det utarbeides ulike tilskuddsbrev, men med utgangspunkt i malen. Disse brevene skal inneholde de minimumskravene som KRD har satt. I tilskuddsbrevet blir tilskuddsmottaker bedt om å sende inn informasjon om organisasjons- og bankkontonummer. For de mottakerne som har fått støtte over flere år, utarbeides det ikke et tilskuddsbrev. For Fjord Norge utarbeides det både en samarbeidsavtale og en rammeavtale. For destinasjonsselskapene og næringshagene utarbeides det ikke tilskuddsbrev, men avtaler. I de tilfeller hvor det benyttes avtaler, har flere av disse mangler i forhold til de kravene som stilles til et tilskuddsbrev.

Registrering og utbetaling

Saksbehandler godkjenner alle utbetalinger etter at det er kontrollert at nødvendig dokumentasjon er på plass. Når dette er gjort sendes det en utbetalingsanmodning på e-post til økonomigruppen. Økonomigruppen i næringsavdelingen fyller ut et utbetalingsskjema som scannes inn i

fakturasystemet (Compello) hvor de også attesterer utbetalingen. Deretter anvises utbetalingen av assisterende fylkesdirektør. Ved samtlige utbetalinger følger det dokumentasjon for saken, som tilskuddsbrev eller avtale.

Rapp 13.50 oppdateres med hvilke utbetalinger som er foretatt, samt at det føres et skyggeregnskap over utbetalingene. Årsaken til dette er at det eksisterende regnskapssystemet ikke er godt nok til å håndtere denne type utbetalinger. Skyggeregnskapet benyttes til å fremstille oversikter over faktiske utbetalinger som kan sammenlignes mot budsjett, samt å skille på midler finansiert fra KRD og drift. Alle tilskuddsbrev og utbetalinger arkiveres i en egen perm, ved avvik mellom regnskapssystemet og det som er registrert i Rapp 13.50 kan informasjon fra permen benyttes til avklaringer.

SFFK har ikke utarbeidet en mal for revisorbekreftelse, men det kontrolleres at det sendes med revisorgodkjent regnskap. Det kan være en utfordring at det godkjente regnskapet ikke er satt opp på den samme måten som budsjettet, slik at sammenligning mellom budsjett og regnskap kan by på visse problemer. I den grad de ikke finner sammenhengen bes søker om å sende inn ytterligere dokumentasjon. Omfanget på denne type saker er ikke fastslått. Saksbehandlerne er i liten grad bevisste på hva revisorbekreftelsen faktisk bekrefter.

Alle mottakere må være registrert i leverandørregisteret med organisasjons- og bankkontonummer for å motta utbetaling. Leverandørregisteret oppdateres jevnlig.

Rapport om måloppnåelse

Utfordringen når det gjelder rapportering knytter seg i stor grad til å få inn gode rapporter som beskriver hva som er gjennomført og resultatene av dette. Dersom det avdekkes avvik mellom de tiltak som er presentert i søknaden og de tiltakene som faktisk er gjennomført, vil fylkeskommunen følge opp dette.

Programmene rapporterer i Rapp 13.50, men det er fylkeskommunen som legger dataene inn i systemet. I tillegg rapporterer de sin virksomhet i årsmeldingen til fylkeskommunen. Det er ingen løpende rapportering fra programmene til fylkeskommunen gjennom året. Som beskrevet over har et av programmene etablert en rapporteringsmal som bygger videre på den malen som er etablert for søknad. Her er det etablert faste punkter som guider den som skal fylle ut rapporteringen gjennom, og på den måten bidrar til at fylkeskommunen får den rapporteringen som oppleves nødvendig.

3.2.3 Finnmark

3.2.3.1.1 Tilskuddsmidler

Finnmark fylkeskommune (FFK) disponerer totalt MNOK 137,8 bevilget fra KRD (kapittel 551 post 60 og 61), hvorav MNOK 130,4 over post 60 og MNOK 7,4 over post 61. Midlene som er bevilget på post 61 er øremerket til utbygging av bredbånd. I tillegg til dette kommer noen mindre beløp som benyttes til regional utvikling, men disse er ikke tatt med i handlingsplanen for regionalt utviklingsprogram. Midlene som inngår i regionalt utviklingsprogram fordeler seg slik:

- MNOK 56,8 til Innovasjon Norge (inkludert Ny Vekst fra KRD som utgjør MNOK 5,5)
- MNOK 11 til kommunale næringsfond
- MNOK 10,5 til nyskaping i kommunene
- MNOK 21 til tilrettelegging for næring (rammetilskudd)
- MNOK 13 til fysiske infrastrukturiltak (rammetilskudd)
- MNOK 6 til cruise kai for Nordkapp
- MNOK 2 til VRI – virkemidler for regional innovasjon (Forskningsrådet)
- MNOK 2 til utviklingstiltak videregående skoler
- MNOK 5,3 til Interreg Nord og Kolarctic ENPI (EU-programmer)
- MNOK 3 til Landsdelsutvalget

FFK hadde i 2009 93 saker innenfor dette området.

3.2.3.2 Internkontroll

Kontrollmiljø

Fylkestinget er øverste politiske organ i FFK og har det overordnede ansvaret for driften av fylkeskommunen, og behandler overordnede og prinsipielle saker. Det legger strategien og setter de overordnede målene. Fylkesutvalget har innstillingsplikt i saker om: økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak, plansaker og overordnede regionale saker. Fylkesordfører innstiller i de saker fylkesutvalget ikke har innstillingsplikt. Hovedutvalgene innstiller saker innenfor rammen av FFKs reglement. Det er etablert tre utvalg; kompetanseutvalget, kultur, nærings- og samferdselsutvalget og administrasjonsutvalget. Øverste administrative leder er fylkesrådmannen og underlagt denne er det en utviklingsjef. Utviklingsjefen skal på vegne av fylkesrådmannen blant annet lede/koordinere arbeidet i næringsavdelingen. Denne avdelingen ledes daglig av næringsjefen og arbeider med:

- Tilrettelegging for næringsutvikling, økt sysselsetting og regionalt samarbeid i Finnmark
- Iverksetter regionalt utviklingsprogram (RUP) og forvalter regionalutviklingsmidler
- Gir veiledning og delfinansiering av kommunal infrastruktur
- Initierer og drifter nettverksarbeid i næringslivet og i kunnskapsmiljøene
- Har ansvaret for særskilt arbeid for omstillings- og utviklingskommunene

Opgaven som regional utviklingsaktør spenner over alle fagområder og involverer mange aktører i forpliktende partnerskap. Fylkeskommunen leder RUP-partnerskapet og har det strategiske ansvaret. Partnerskapet består av representanter fra det offentlige, private og organisasjoner. Finnmark fylkeskommune leder partnerskapet og har sekretariatsansvar. Fylkeskommunens engasjement skjer i nært samarbeid med næringslivet, kommuner, regionråd, regionale statsetater og Sametinget.

Partnerskapet utarbeider forslag til fireårig RUP, budsjett og årlige handlingsplaner for regional utvikling. Forslaget legges frem for behandling i fylkesutvalget, som også vedtar den økonomiske fordelingen. Ved endringer i handlingsplanen legges forslaget frem for Kultur-, nærings- og samferdselsutvalget (KNS), som vedtar prioriterte satsingsområder. KNS er ansvarlige for fordelingen av MNOK 21 som er søkbare midler.

Målsettingene for bruken av RUP-midler kan oppfattes som vage, men dette er en forutsetning for at fylkeskommunen skal ha frihet til å drive utviklingspolitikk. FFK har god oversikt over egne prioriteringer, noe som dokumenteres i RUP som igjen spesifiseres i den årlige handlingsplanen. I følge fylkeskommunen er det liten tvil om at de kunne blitt bedre når det gjelder oppfølgingen av andre aktører de bevilger midler til. Det stilles blant annet spørsmålsteget ved om en del av de kommunene som mottar midler har like tydelige strategier/planer for bruk av de midler fylkeskommunen bevilger, samt i hvilken grad de er tro mot de planer som de har lagt. For å redusere denne risikoen har FFK stilt krav om at kommunene skal utarbeide et program for bruk av midlene. Dersom dette programmet ikke er på plass vil det ikke bli utbetalt midler.

Fullmaktene (delegasjonsregelverket) knyttet til fordeling av regionale utviklingsmidler har fra budsjettåret 2010 blitt endret, slik at grensen for utviklingssjefen har blitt redusert fra kr 600 000 til kr 400 000 innenfor saker som gjelder infrastruktur og fra kr 400 000 til kr 200 000 i øvrige saker. Bakgrunnen for denne endringen var politikernes ønske om å ha bedre innsikt i og kontroll med midlene. Dette kan i følge administrasjonen medføre lang saksbehandlingstid for søkerne i det KNS kun møtes fire ganger per år.

FFK har ikke utarbeidet eller dokumentert egne interne regelverk for tilskuddsforvaltningen. Det er heller ikke utarbeidet prosess- eller rutinedokumentasjon på dette området.

Roller og tilhørende ansvar skal være tydelig i FFK – næringsssjefen fordeler saker til saksbehandlerne som foretar en uavhengig vurdering av søknadene. Utviklingssjefen har beslutningsmyndighet til å gi tilsagn innenfor de definerte beløpsgrenser nevnt over. Utviklingssjefen har fått delegert ansvaret for at tilskuddsforvaltningen i FFK fungerer som forutsatt. Tilskuddsbrevet blir en ekspedisjonssak hvor det henvises til det vedtak som utviklingssjefen har fattet.

Habilitet skal ikke være en utfordring i saksbehandlingen, og det presiseres at dersom saksbehandler eller andre skulle oppfatte seg som inhabil i en sak ville vedkommende melde fra om dette i linjen. Fylkeskommunen har utarbeidet et etisk regelverk, men det er usikkert i hvilken grad dette er kjent blant saksbehandlerne, uten at dette oppleves som en utfordring.

Det er etablert tre programmer; Vri (Forskningsrådet leder dette programmet – styrke FoU aktiviteten i regionen. Eies og ledes av fylkeskommunen), Interreg Nord og Kolartic. Disse programmene ledes av egne programstyrer. Programmene skal følge retningslinjene fra KRD, noe som skal være beskrevet i tilskuddsbrevet.

FFK har i tidligere rapportering til KRD¹⁴ anslått ressursbruken til forvaltning av kapittel 551 post 60 og 61 til 9,7 årsverk, hvorav 8 av disse arbeider fulltid med dette. I denne beregningen er det ikke tatt med de støttefunksjonene som utføres av andre avdelinger i fylkeskommunen. Dette gjelder funksjoner som arkiv, økonomi/regnskap og IKT. I følge de intervjuede er kapasiteten til en del av oppfølgingen begrenset, dette går blant annet utover oppfølgingen av kommunene. Fra 2010 er kapasiteten på området økt, og en forventer en bedre oppfølging av kommunene.

¹⁴ Brev fra FFK til KRD datert 20.8.2010

På tross av at alle nyansatte skal gjennomføre saksbehandlerkurs hvor det gis opplæring i hvordan saksbehandling skal gjennomføres og dokumenteres, mener de intervjuede at opplæringen innenfor tilskuddsforvaltningen kunne vært bedre. Når det gjelder kjennskapen til hvilke regelverk som gjelder for tilskuddsforvaltningen og innholdet i disse er denne begrenset, men dette skal ikke være noe problem da de gjennom praktisk erfaring får den kunnskapen til de trenger om saksbehandling. Denne erfaringen sikrer etterlevelse av regelverket. Deler av regelverket er komplisert og det må utøves en del skjønn, eksempelvis i vurderinger av hva som er drift.

Risikovurderinger

Det foretas ingen risikovurderinger av tilskuddsforvaltningen i FFK, heller ikke noen konkrete aktiviteter som knytter seg til mislighetsvurderinger. På konkret spørsmål om dette fremkommer det usikkerhet rundt hva som ligger i begrepet misligheter.

Kontrollaktiviteter

Innovasjon Norge bistår fylkeskommunen med føring av tilskuddsregnskapet. Dette regnskapet viser hvilke tilskudd som er gitt og den totale forpliktelsen fylkeskommunen har, samt hvilke utbetalinger som er foretatt.

Informasjon og kommunikasjon

FFK benytter seg av følgende systemer i sin tilskuddsforvaltning:

- Visma, økonomisystem
- Public 360, saksbehandlingssystem
- Rapp 13.50

Oppfølging

Det er utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjoner som dekker perioden 2006 – 2008 og en plan for perioden 2009 – 2012. En gjennomgang av disse planene viser følgende oversikt over prosjekter som kan berøre/berører tilskuddsforvaltningen:

- Fylkeskommunale fond
 - De objektive kriteriene for risiko- og vesentlighetsvurderingen sammen med store administrative fullmakter gir fylkeskommunale fond som fokusområde.
- Næringsfond
 - Fond – Tilrettelegging for næring
 - Fond – Fysisk infrastrukturtiltak
- Økonomistyring

3.2.3.3 Tilskuddsprosess

Kunngjøring

Midler som er søkbare blir utlyst på fylkeskommunens nettsider, men omfanget på dette er begrenset. De fleste midlene kunngjøres ikke som følge av at de ikke er rettet mot den type mottakere en når gjennom kunngjøring. Kommunene informeres gjennom ulike møter om midler de kan søke på. Distribusjon av RUP og årlige handlingsplaner er en viktig del av kunngjøringsarbeidet i fylkeskommunen.

Nordnorsk reiseliv AS som eies med 51 % av de nordnorske fylkene mottar et fast tilskudd hvert år. Dette er en finansiering som fylkeskommunen mener de må bidra med som følge av rollen som utviklingsaktør. Tilskuddet er innenfor et prioritert satsingsområde.

Søknadsbehandling

For mange av de søknadene som kommer inn har saksbehandlere vært inne i prosjektet for å gi råd og veiledning slik at søker vet hva som kreves for å kunne søke på de aktuelle midlene. Dette medfører at en ved mottak av søknaden bare har en formell saksbehandling og at de fleste vurderinger er gjort i forkant av dette.

En av de viktigste kontrollene som gjøres i tilknytning til søknadene er å vurdere om søknaden er innenfor et av de definerte satsingsområdene. Variasjonene er store når det gjelder detaljeringsgraden i budsjettene, men det skal ikke godkjennes saker som ikke har vedlagt et budsjett.

I flere tilfeller har politikerne vedtatt å støtte prosjekter hvor administrasjonen har innstilt på avslag. Omfanget på disse situasjonene er ikke konkretisert.

Fylkeskommunen har merket seg at det er flere konsulenter som har spesialisert seg på søknader på offentlige midler og antallet er økende. Dette merkes spesielt innenfor Interreg midlene, hvor kravet til søknadsdokumentasjon er omfattende. Det kan være et tankekors at kravene til søknad er så omfattende at søker må ha bistand fra profesjonelle søkere.

Gjennom sin finansiering av næringshager bidrar KRD til at det nærmest legges en forventning til at fylkeskommunen også skal bidra med midler. Innfrielse av denne forventningen kan bety at fylkeskommunen må ta fra midler som allerede er budsjettert til andre formål.

Tilskuddsbrev

Standard mal for tilskuddsbrev er utarbeidet og denne benyttes som utgangspunkt for de tilskuddsbrev som lages. Avhengig av prosjektets størrelse og kompleksitet vil det utarbeides ulike tilskuddsbrev, men med utgangspunkt i malen. Disse brevene skal inneholde de minimumskravene som KRD har satt.

Registrering og utbetaling

FFK har ikke utarbeidet mal for revisorbekreftelse. En del av tilskuddene faller under beløpsgrensen for denne bekreftelsen. Fra de kommunene som mottar midler får fylkeskommunen sendt inn revisjonsrapporten som gjelder hele kommuneregnskapet generelt og ikke noe spesielt for tilskuddsmidlene.

Regelen er ingen forskuddsbetalinger, men at det utbetales et beløp når tilskuddsmottaker har sendt inn dokumentasjon for kostnader som har påløpt. Størrelsen på denne utbetalingen skal stå i forhold til den andelen av de totale kostnadene som har påløpt, men skal ikke overskride 75 % av totalt tilskudd. De siste 25 % utbetales når fullstendig prosjektdokumentasjon er kontrollert av fylkeskommunen.

Når utbetaling skal foretas utarbeider saksbehandler et ark som beskriver hvor mye kostnader som er påløpt og hvilke beløp som skal utbetales. Saksbehandler attesterer på dette arket, samt at det anvises av næringssjef. Før økonomiavdelingen foretar endelig utbetaling er dokumentet innom Innovasjon Norge, som registrerer beløpet i tilsagnsregnskapet. I den grad det skulle være forskuddsbetaling som gjøres, vil dette fremkomme i dokumentet ved at påløpte kostnader vil være null eller mindre enn tilskuddsbeløpet.

Fylkeskommunen vil i enkelte tilfeller selv være mottaker av regionale utviklingsmidler. Det er da opprettet prosjekter i fylkeskommunen og disse bokføres på egne prosjektkoder i regnskapet. I disse prosjektene er det ikke uvanlig at det foretas forskuddsbetaling.

Rapport om måloppnåelse

Mange av de som mottar søkbare midler er små prosjekter som krever mye tid til oppfølging. Det er derfor en utfordring å ha tilstrekkelig kapasitet til å følge disse opp, noe som kan påvirke kvaliteten i den oppfølgingen som gjøres.

Kommunene rapporterer direkte i Rapp 13.50, noe som medfører en utfordring for fylkeskommunen i deres oppfølging av hvordan kommunen benytter de midlene som tildeles.

Samme saksbehandler skal behandle rapport og søknad, for på den måten å sikre kjennskap til saken.

Når det gjelder rapporteringen fra fylkeskommunen til KR D oppfattes denne som svært omfattende og krever ressurser som ellers kunne vært benyttet til andre aktiviteter innen tilskuddsforvaltningen. Nytt en av denne rapporteringen er svært begrenset sett fra fylkeskommunens side.

3.2.4 Oppsummering gjennomgang av saksmapper

I det følgende vil gi en punktvis oppsummering etter saksmappegjennomgangen. Punktene representerer det som etter vår mening er brudd på retningslinjene. For en fullstendig oversikt over funn fra det enkelte fylket viser vi til vedlegg B.

3.2.4.1 Sør-Trøndelag

- Trøndelag reiseliv: sluttrapport foreligger ikke, Tilsagnsoversikt viser at hele beløpet, kr 350 000 er utbetalt.
- Pilgrimsleden – Lønn og adm. : sluttrapport og endelig regnskap foreligger ikke, Tilsagnsoversikt viser at hele beløpet, kr 265 000 er utbetalt.
- IKT program: Tilskuddsbrev er ikke arkivert i saksmappe. Dokumentet som omhandler tilskuddet inneholder ikke krav og vilkår for tilskuddet, det refererer heller ikke til retningslinjene til KR D.

- Ungt entreprenørskap: Sluttrapport, årsregnskap og revisorberetning er ikke dokumentert. Hele tilskuddsbeløpet ble utbetalt 22.9.2010
- Bli lyst: Det stilles krav til sluttrapport (statusrapport) i tilskuddsbrevet, denne dokumentasjon er ikke arkivert. Rapportert via 13.50

3.2.4.2 Sogn og Fjordane

- Næringsbarometeret for Hordaland og Sogn og Fjordane: Ingen dokumentasjon på rapportering. SSFK deltar selv i partnerskapet og det er derfor satt mindre krav til rapportering enn normalt. Det er ikke satt krav til rapportering i tilskuddsbrev og krav til regnskap og revisorattestasjon er ikke nevnt i tilskuddsbrev
- 45-minuttsregionen: Sluttrapport er ikke arkivert i saksmappe selv om utbetaling er gjennomført.
- Reisemål Sogndal og Luster: Det er ikke søknader for denne ordningen siden det er ei etablert ordning med avtalar med kvart destinasjonsselskap. Retningslinjene sier at det skal foreligge søknad, program eller plan. Sluttrapport er ikke mottatt av SFFK. SSFK har purret på sluttrapport.

3.2.4.3 Finnmark

- Energistrategier for Finnmark 2010 – 2013 (høringssak): Rapport forligger ikke i saksmappe, selv om utbetaling er gjennomført.

3.2.4.4 Generelle observasjoner fra gjennomgangen

- Gode på å vurdere om prosjekter er innenfor fylkeskommunenes mål og strategier.
- Ingen av fylkeskommunene har utarbeidet en mal, eller benytter en standard for hvilken informasjon som skal være med i revisjonsbekreftelsen. Det var kun ved enkelte tilfeller at revisjonsbekreftelse var arkivert i saksmappe.
- Jfr. BØS 6.3.8.2 skal tilskuddsforvalter kontrollere informasjon mottakeren sender inn som har betydning for tilskuddsforvalters beregning av tilskuddsbeløp og tildeling. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte. Det varierer i hvilken grad fylkeskommunene dokumenterer kontrolltiltakene de gjennomfører. Dette er et område hvor det er mulighet for forbedringer.
- Jfr. retningslinjene til KR D skal ikke hele tilskuddsbeløpet utbetales i en sum, men 25 % skal holdes igjen til sluttrapport er innlevert. PwC har ved flere saker funnet tilfeller hvor tilskuddsbeløpet er betalt i en sum i form av forskuddsbetaling.
- Manglende definisjon av kriterier for måloppnåelse.

4 Analyse og vurdering

I det følgende vil vi med utgangspunkt i våre funn fra spørreundersøkelse, intervjuer og gjennomgang av saksmapper i case-fylkeskommunene og sammenligne disse med rammeverket for god praksis og krav til tilskuddsforvaltning.

Oppmerksomme lesere vil nok ha merket seg at rapportens kapittel 3.1, som er basert på fylkeskommunenes egenvurderinger, tegner et lysere bilde av tilskuddsforvaltningen enn rapportens kapittel 3.2, som er basert på PwCs casestudier i tre fylkeskommuner. I noen grad skyldes nok dette at casestudiene ble gjennomført på lokasjoner der tilskuddsforvaltningen har et stykke å gå. Ingen av våre case-fylkeskommuner er blant de fem fylkeskommunene som gir seg selv best egevaluering (se kapittel 3.1.9). I tillegg tror vi at fylkeskommunene gjennomgående legger lista lavere for å mene at tilskuddsforvaltningen er ”god nok” enn det vi gjør. Det ser ut til at vurderingene er nærmest hverandre når det gjelder vurderingen av søknadsbehandling, hvor vår vurdering er at det er her fylkeskommunene sannsynligvis er best. Størst avvik finner vi når det gjelder risikovurderinger.

En mulig forklaring på avvikene mellom PwCs vurdering og egevalueringen kan være tolkningen av den rollen fylkeskommunen har, som i følge dem selv skal være utviklingsaktør *og* tilskuddsforvalter, med vekt på ordet *og*, samt prioritert i den rekkefølgen. Det er til dels store variasjoner i hvordan disse rollene vektlegges, noe som etter vår mening reflekteres i den tilskuddsforvaltningen som er etablert. Det er vår oppfatning at rollene ikke kan skilles og at rollen som tilskuddsforvalter må være ivaretatt på en god måte for at fylkeskommunen skal være en god utviklingsaktør. Særlig er den langsiktige legitimiteten til tilskuddsordningene - og fylkeskommunenes rolle i forvaltning av disse - avhengig av god tilskuddsforvaltning. Dette betyr at en god tilskuddsforvaltning er en forutsetning for at fylkeskommunene kan bidra til regional utvikling. Vi tror at fylkeskommunen i svarene har lagt til grunn at de i tilstrekkelig grad følger regelverket, men at eventuelle avvik fra regelverket kan begrunnes i at det kan være et motsetningsforhold mellom de krav som settes i regelverket og ønsket om regional utvikling. En form for målet helliger midlet tankegang.

Uansett om vår mulige avviksforklaring i noen grad skulle være riktig eller ikke, har vi i beskrivelsen av god praksis lagt betydelig vekt på informasjonen fra de tre casene. Årsaken til dette er at vi mener disse gir et godt grunnlag for vurdering og samtidig et godt bilde av den faktiske status. I dette hviler det en forutsetning om at de tre fylkeskommunene som er besøkt utgjør et gjennomsnitt av fylkeskommunene.

4.1 God praksis

4.1.1 Internkontroll

Kontrollmiljø

Kontrollmiljøet i fylkeskommunene vil i stor grad være påvirket av i hvilken grad man vektlegger rollen som utviklingsaktør eller tilskuddsforvalter. Vår oppfatning er at en forutsetning for å være en god utviklingsaktør er at rollen som tilskuddsforvalter ivaretas på en god måte. Vi har ikke gjennomført nærmere analyser av i hvilken grad fylkeskommunene støtter denne påstanden, men vi registrer at det er til dels store forskjeller når det gjelder vektleggingen av de to rollene. Denne vektleggingen gjenspeiles i den tilskuddsforvaltningen vi har gjennomgått, på den måten at fylkeskommuner som etter egen fremstilling har et betydelig fokus på rollen som utviklingsaktør ser ut til å ha en mindre god tilskuddsforvaltning. Funnet er i tråd med det som er fundamentet for rammeverket vi benytter, at den kulturen og de holdningene som er en del av kontrollmiljøet kan bidra til, eller forhindre, god tilskuddsforvaltning.

For enkelte av fylkeskommunene trekkes det et tydelig skille mellom disse rollene, hvor det er fokuset på utviklingsaktør som er det dominerende. Dette tydeliggjøres gjennom identifikasjon av saksbehandling som en støtteoppgave, det er noen andre som håndterer dette for oss, slik at vi kan fokusere på regional utvikling. Utover dette ser vi at det ved rekruttering legges vekt på utviklingsegenskaper og -kompetanse, og i liten grad på fagområdene økonomi og administrasjon.

Roller og tilhørende ansvar innenfor den enkelte fylkeskommune, skillet mellom politikere og administrasjon, samt mellom de ulike administrative rollene synes å være tydelig. Aksepten av ansvaret ser også ut til å være etablert. Når det gjelder roller og ansvar internt i fylkeskommunene er det vår vurdering at det er god praksis på området.

Som det fremkommer har flere av fylkene organisert arbeidet med utviklingsmidler i programmer, uten at det er etablert en felles oppfatning av hva programorganisering innebærer. Vi skal ikke etablere en definisjon av begrepet her, men vil trekke frem at det som synes å kjennetegne et program er at det ledes av et programstyre og at det er etablert egne målsettinger for de ulike programmene. Vi ser at det er variasjoner når det gjelder krav til sammensetting av programstyrer. For noen er det en selvfølge at politikere skal være representert i disse, mens det for andre er en forutsetning at det ikke skal være politikere i programstyret. Det har ikke vært en del av vår kartlegging å gå inn på hvorfor en har ulike oppfatninger av politisk deltakelse eller ikke i programstyrene, men vi registrerer at det vurderes ulikt. I det videre vil vi benytte oss av program som en betegnelse på en enhet som har fått delegert forvaltningen av midler bevilget over kapittel 551 post 60 og/eller 61 og ledes av et programstyre.

Etter vår oppfatning knytter det seg flere utfordringer til praksisen med delegeringen av tilskuddsforvaltningen til programmene; manglende tydeliggjøring av rolle og ansvar, usikkerhet rundt hvilken type organisasjon dette er og derigjennom hvilke regler og retningslinjer som gjelder for den tilskuddsforvaltningen programmene utøver.

Et hovedproblem er etter vår mening at enkelte fylkeskommuner later til å tro at fylkeskommunen ikke har ansvar for å påse at regler for tilskuddsforvaltning følges når forvaltningen delegeres fra fylkeskommunen til programmer, kommuner og andre. Dette er ikke tilfelle. Noen fylkeskommuner

later endog til å tro at reglene ikke gjelder når forvaltningen av midlene delegeres videre. Enkelte forklarer delegering til programmer og kommunale næringsfond nettopp med at det da er lettere og raskere å få tatt tilskuddsbeslutning, noe som tjener utviklingsarbeidet og er etterspurt av fylkeskommunens partnere, dvs. bedrifter, kommuner og andre. Det siste kan godt være, men det er feil at reglene ikke gjelder.

I Sogn og Fjordane er forvaltningen av post 61 delegert til en forening. Det ble i utgangspunktet sagt at dette var en stiftelse, men i følge stiftelsesdokumentene er dette en forening. En forening og en stiftelse har enkelte likhetstrekk, men det stilles en del krav til en stiftelse som ikke gjelder for en forening. Stiftelsen må levere inn regnskaper til stiftelsesregisteret og de kan også bli gjenstand for tilsyn fra det Stiftelsestilsynet. Tatt i betraktning de beløp som foreningen forvalter og observasjonene knyttet til budsjettering og regnskapsføring, stiller vi spørsmål ved om organisering som forening er god praksis. Det bør som et minimum gjøres en vurdering av om det skal utarbeides separate regnskaper for foreningen og at disse blir gjenstand for revisjon.

I vår gjennomgang finner vi ingen tydeliggjøring av programmenes rolle og tilhørende ansvar. Det ser ut til at det er et betydelig fokus knyttet til at programmene skal være et viktig redskap for å sikre involvering og samhandling mellom ulike utviklingsaktører i et fylke eller definert region og at rollen ut i fra dette er å være en arena hvor de ulike aktørene møtes. Fokuset i den dokumentasjonen vi har sett på er i liten grad rettet mot området styring og kontroll, noe som eksempelvis understøttes av at det ikke fremkommer beskrivelser av hvilken rolle programstyret har og hvilke retningslinjer som gjelder for tilskuddsforvaltningen i programmene. Enkelte fylkeskommuner har sørget for å plassere administrative personer med kjennskap til regelverket som sekretærer i styret, for på den måten å skulle bidra til at de krav som stilles til fylkeskommunens tilskuddsforvaltning også etterlevs i programmene. Manglende tydeliggjøring av rolle og ansvar gir ofte ikke utfordringer før det oppstår et avvik eller en uønsket hendelse. Det blir da vanskelig å identifisere hvem som har ansvaret for det som har skjedd – eller for at nødvendige forebyggende tiltak ikke er iverksatt. Tydeliggjøring av programstyrets ansvar generelt og programstyreleder spesielt, vil etter vår oppfatning være en forutsetning for å kunne si at dette er god forvaltning.

På konkrete spørsmål om et program bestående av ulike offentlige og private aktører er en del av fylkeskommunen eller ikke, og i hvilken grad det er pålagt de samme regler når det gjelder offentlighetslov og forvaltningslov gir svarene et tydelig inntrykk av at man i stor grad er usikre på dette. Enkelte har gitt uttrykk for at etableringen av programmer kan ses i sammenheng med ønske om en enklere måte og jobbe på ved at en ikke har de samme kravene til saksbehandling som i fylkeskommunen. Basert på våre undersøkelser ser det ut til at denne målsettingen med etablering av programmer ikke er utbredt, men at man allikevel ikke følger de samme saksbehandlingsrutiner som fylkeskommunen. Eksempel på dette er de relativt store variasjonene når det gjelder bruk av saksbehandlingssystemer og manglende dokumentasjon av beslutningsgrunnlag. Dette vil kunne medføre problemer i de tilfeller utenforstående begjærer innsyn i saker og ber om dokumentasjon for beslutninger.

Vi stiller et stort spørsmålstegn ved at man har problemer med å definere hvilken type organisasjon et program er, og i denne sammenhengen hvilke lover og regler som skal følges. Under forutsetning om at programmene må oppfattes å være offentlige er den beskrevne praksisen ikke i tråd med kravet til god forvaltning.

Retningslinjene fra KRD følger som et vedlegg til tildelingsbrevene som sendes fylkeskommunene hvert år. På tross av at det ikke er identifisert mange brudd på regelverket i gjennomgangen av saksmappene, er det vår oppfatning at regelverket ikke er spesielt godt forankret i fylkeskommunene. Det er noen som kjenner regelverket godt, men det fremstår ikke som et regelverk som sitter i ryggmargen til alle som arbeider innenfor områder finansiert av midler fra KRD. Vi har ikke grunnlag for å si at det er en sammenheng, men med de utfordringene som er identifisert i tilknytningen til organisering av arbeidet, kan en stille seg spørsmålet om en forklaring kan være det vi oppfatter som manglende forankring av regelverket.

For de som har satt seg ordentlig inn i regelverket ser det ut til å være et behov for å sikre en felles oppfatning av innholdet i dette, slik at saksbehandlere i ulike fylker legger de samme tolkningene av regelverket til grunn for de beslutninger som fattes.

Vi opplever at flere påpeker at statsstøtteregelverket er komplisert og vanskelig å få oversikt over. Som en følge av dette har enkelte hentet inn ekstern ekspertise for å bidra til forståelse av regelverket. Et komplisert og vanskelig tilgjengelig regelverk vil kunne medføre økt risiko for manglende etterlevelse – ikke korrekt tilskuddsforvaltning. Vi registrerer ytringene om at regelverket er komplisert og etterspørselen etter opplæring.

Så lenge vi ikke har avdekket konkrete brudd på etterlevelsen av nevnte regelverk og retningslinjer kan vi ikke si at dette er et tegn på god eller mindre god praksis i den enkelte fylkeskommune, men dersom det skulle vise seg at fylkeskommunene tolker og praktiserer regelverket ulikt vil det være grunn til å si at dette ikke er beste praksis. Manglende forståelse av statsstøtteregelverket vil kunne medføre brudd på dette, og således ikke tilfredsstille kravet til korrekt forvaltning.

Risikovurderinger

Gode kontroller tar utgangspunkt i risiko og bidrar til at risikoene reduseres til et akseptabelt nivå. Dette betyr at risikoer må være identifisert, nivået på hvilke risiko som aksepteres må være etablert – risikotoleranse og det må være etablert kontroller som bidrar til at de identifiserte risikoene reduseres til akseptabelt nivå. Ingen av de besøkte fylkeskommunene har gjennomført risikovurderinger som fokuserer på risikoen knyttet til tilskuddsforvaltningen som en helhet. Vi ser at det gjøres mange risikovurderinger i forbindelse med tilskuddsprosessen, men vi har ikke identifisert at det gjennomføres vurderinger av tilskuddsforvaltningen som system.

Enkelte har hevdet at det byråkratiske systemet som er fundamentet i fylkeskommunen ivaretar håndteringen av de risikoene som måtte eksistere i tilskuddsforvaltningen. Denne påstanden er etter vår oppfatning ikke riktig. En risikovurdering av tilskuddsforvaltningen vil som et minimum vurdere den etablerte internkontrollen og tilskuddsprosessen. I en av fylkeskommunene hadde man opplevd plutselig fravær av en sentral medarbeider, noe som medførte betydelige utfordringer knyttet til bruk av systemer i tilskuddsforvaltningen og gjennom dette nærmest stopp i saksbehandlingen. En god risikovurdering burde ha identifisert denne risikoen, slik at risikoreducerende tiltak kunne etableres og iverksettes ved behov. Vår oppfatning er at det alltid er behov for forbedringer og at risikoanalyser er et godt virkemiddel for å kunne prioritere forbedringstiltak og på denne måten benytte knappe ressurser på en hensiktsmessig og effektiv måte.

Enkelte fylkeskommuner gjør risikovurderinger, men har ikke etablert et tydelig innhold i begrepet. Det kan gi seg utslag til overvurdering av egen praksis i surveyen. Jamfør for eksempel følgende svar

fra fritekstfelt i surveyen: ”Hele tiden flere inne i bildet, slik at en på det viset skal førebygge feil/reducere risikoen. Ikke egne rutiner for å identifisere risiko, men "vanlige" kontrollrutiner, der flere tar del.”

Manglene knyttet til helhetlige risikovurderinger er etter vår mening en betydelig svakhet og må sies å være lite god praksis.

Konkurransesgrunnlaget stiller krav om at det skal undersøkes om mislighetsvurderinger inngår i systemene for tilskuddsforvaltning. Gode mislighetsvurderinger tar hensyn til både interne og eksterne misligheter. Det første tilfelle innebærer risiko for at egne ansatte står for handlingene, eksempelvis ved at de utbetaler penger til selskaper eller konti som de selv eller nærstående har kontroll med. Eksterne misligheter kan eksempelvis være at søkeren ikke er det selskapet det utgir seg for å være, og at det på denne måten får tilskudd uten berettigelse. Med tanke på hvem som er mottakere av de vesentligste delene av midlene er risikoen sannsynligvis betydelig lavere når det gjelder tilskuddsforvaltningen i fylkeskommunen, enn det den kan være for enkelte av de aktørene som får videredelegert forvaltningsansvar. På tross av dette må mislighetsrisikoen i fylkeskommunene ikke overses, da dette er en av de risikoene som i særdeles stor grad påvirker legitimiteten til ordningene.

Svaret på departementets konkrete spørsmål blir derfor at det på saksnivå gjennomføres aktiviteter som reduserer sannsynligheten for misligheter, men at det på et systemnivå i liten grad er gjennomført, langt mindre dokumentert, mislighetsvurderinger. Fraværet må ses i sammenheng med manglende overordnede risikoanalyser og styrker vurderingen av at dette ikke er god tilskuddsforvaltning.

Kontrollaktiviteter

Gjennomgangen av tilskuddsprosessen i kapittel 4.1.2 vil gi en mer detaljert beskrivelse av de kontrollaktiviteter fylkeskommunene har etablert, men vi vil her kommentere de mer overordnede observasjonene.

Når det gjelder styrende dokumenter som retningslinjer, prosedyrer og rutiner for tilskuddsforvaltningen er vårt inntrykk at dette i liten grad er utarbeidet. De styrende dokumentene som er utarbeidet ligger på et nivå som dekker flere av fylkeskommunens saksbehandlingsoppgaver, ikke bare de som retter seg mot tilskuddsforvaltningen. Vi har sett eksempler på rutinebeskrivelser for tilskuddshåndtering. Vurdert opp mot god praksis for utforming og innhold i styrende dokumenter har disse svakheter, eksempelvis ved at det ikke er tydeliggjort hvem som har ansvar for utøvelse av de beskrevne aktiviteter.

Fravær av gode styrende dokumenter kan medføre vanskeligheter med å identifisere hvem som har ansvar for hva. Utover dette vil det knytte seg større risiko ved fravær av nøkkelpersoner i de tilfeller hvor det ikke er etablert gode prosess- og rutinebeskrivelser.

Vurderingen av om det er etablert god praksis på dette området vil være en avveining av hvor mye av internkontrollen som skal være på systemnivå, i form av prosess- og rutinedokumentasjon, og hva som dokumenteres i forbindelse med utøvelsen av aktivitetene. Eksempelet på det siste vil være at saksbehandler dokumenterer at prosjektrapport er gjennomgått før utbetaling av hele tilskuddsbeløpet foretas. Vi mener at praksisen er innenfor det som kan defineres som god, men at det er et

forbedringspotensial som fylkeskommunene bør vurdere å realisere. Ikke minst gjelder dette for å redusere risikoen ved fravær av nøkkelpersonell.

Informasjon og kommunikasjon

Det er store variasjoner når det gjelder bruk av IT-systemer i tilskuddsforvaltningen, avhengig av hvilke aktører vi ser på. I fylkeskommunene ser det jevnt over ut til å være etablert rutiner for bruk av saksbehandlingssystemer, økonomi- og regnskapssystemer og Rapp 13.50. Med unntak av Nordland fylkeskommune er det ingen som har etablert systemløsninger som integrerer saksbehandlingssystemene med Rapp 13.50. Vi har ikke foretatt nærmere vurderinger av hensiktsmessigheten av å integrere systemene, men erfaringen fra andre områder hvor det benyttes flere IT-systemer er at kostnaden ved å integrere disse nøye må vurderes mot den gevinsten som kan realiseres.

Enkelte av de aktørene som på ulike måter er involvert i tilskuddsforvaltningen, herunder enkelte program, benytter seg ikke av de samme systemene som fylkeskommunene. Disse aktørene fattet enkelte sammenhenger viktige beslutninger eller kommer med anbefalinger/vurderinger som blir viktige beslutningsgrunnlag. I de tilfeller hvor det ikke benyttes saksbehandlingssystemer og heller ikke utarbeides dokumentasjon i form av møtereferater eller lignende som kan tas inn i fylkeskommunens saksbehandlingssystem, vil denne praksisen ikke være god og sannsynligvis en feil i forvaltningen.

Flere av fylkeskommunene har kommentert på at Rapp 13.50 i første rekke er et system som er etablert for å sikre KRD den informasjonen departementet har behov for, og at systemet i mindre eller liten grad blir et system som fylkeskommunene aktivt benytter seg av i egen tilskuddsforvaltning. Vi oppfatter at Rapp 13.50 har potensial til å kunne bli et bedre verktøy for fylkeskommunene enn det er i dag, men at dette potensialet ikke tas ut som følge av manglende kunnskap om de mulighetene som ligger der.

Det har kommet innspill på at brukerterskelen i Rapp 13.50 er for høy og at dette kan medføre at kvaliteten på det som legges inn i systemet ikke blir god nok, med den konsekvensen at rapporteringen KRD benytter ikke har den kvaliteten som den har potensial for å ha. Opplæring fra KRD sin side etterlyses i denne sammenhengen.

Vi mener at fylkeskommunene generelt sett har etablert en praksis som kan sies å være god på dette området, men at det er et potensial for videreutvikling blant annet gjennom kompetanseheving på bruk av Rapp 13.50.

Oppfølging

Vi har i intervjuene ikke snakket med politikere, men basert på informasjonen som vi har fått fra de vi har intervjuet er det vårt inntrykk at politikerne i liten grad har fokus på tilskuddsforvaltningen og tilpasningen av denne i forhold til gjeldende regelverk. Dette inntrykket kan kanskje underbygges med utgangspunkt i de sakene hvor politikerne trosser innstillinger fra administrasjonen, og tildeler midler i strid med de føringer som er gitt. Omfanget på disse sakene er ikke kartlagt nærmere, men det antas å ikke være betydelig.

Vår gjennomgang av forvaltningsrevisjoner gir ikke inntrykk av at tilskuddsforvaltningen har hatt et spesielt fokus, men da det er vanskelig å vurdere i hvilken grad revisjonsprosjektene har dekket deler

av tilskuddsforvaltningen, og perioden vi har sett på er begrenset er det vanskelig å trekke en konklusjon på dette området. Det vi imidlertid kan si er at noen av de forholdene vi påpeker i denne rapporten burde vært avdekket gjennom oppfølgingsaktiviteter.

Egenevalueringen som er gjennomført i Sogn og Fjordane fremstår for oss som et eksempel på beste praksis. I tillegg til å identifisere forhold ved tilskuddsforvaltningen som ikke er tilfredsstillende, er evalueringen fulgt opp med konkrete handlinger.

4.1.2 Tilskuddsprosess

Kunngjøring

Uten at vi har foretatt en nærmere analyse av hvor stor andel av midlene som kunngjøres, kan det se ut til at den største andelen av midlene ikke kunngjøres i den forstand at informasjon om midlene tilgjengeliggjøres for alle potensielle mottakere. Årsaken til dette er blant annet at en vesentlig del av midlene går til Innovasjon Norge og kommuner, som forvalter midlene på vegne av fylkeskommunen og derigjennom kunngjør på egenhånd. I tillegg ser det ut til å være en del andre mer eller mindre faste mottakere. Vi sitter igjen med et inntrykk av at fylkeskommunene mener dette er midler som potensielle mottakere selv bør kunne finne frem til og at fylkeskommunen ikke har et ansvar for å tilgjengeliggjøre de for *alle* potensielle mottakere. Dette medfører at det blir en del faste mottakere av midlene.

Enkelte virksomheter har mottatt støtte over en så lang periode at fylkeskommunene selv kommenterer på at det kan bli en form for sovepute, noe som i seg selv ikke er heldig og en kan stille seg spørsmålet om dette i realiteten er driftsstøtte. I den grad det er den samme mottakeren som over flere år mottar støtte vil det også være betimelig å stille spørsmål om hvorvidt dette reduserer konkurransen om midlene, og kan være et brudd på regelverket for offentlige anskaffelser eller statsstøtteregelverket.

Målsettingene for midlene er definert og beskrevet i ulike planer som utarbeides. Vi ser at det ofte er en kombinasjon av langsiktige planer med et strategisk innhold og kortsiktige planer med et ettårsperspektiv som har en større detaljeringsgrad. Det fremstår som om dette planverket gir saksbehandlere og beslutningstakere tilstrekkelig grunnlag for å kunne vurdere ulike tiltak/søknader.

Dagens praksis rundt kunngjøringer er etter vår vurdering ikke i tråd med god tilskuddsforvaltning, og vi stiller spørsmål ved om dette er brudd på flere regelverk, noe som vil bety at dette er et område hvor det skjer feil i forvaltningen.

Søknadsbehandling

Saksbehandlere i fylkeskommunene har en til dels ustrakt kontakt med ulike mottakere av tilskuddsmidler i forkant av at søknad sendes. Denne kontakten gir saksbehandler mye informasjon som kan benyttes i senere vurdering av mottatt søknad. Vi ser at flere av de vi har snakket med i prosjektet har uttalt at mye av saksbehandlingen foregår før søknaden er mottatt. Med tanke på etterlevelse av ulike krav til tilskuddsforvaltning høres ikke dette så bra ut, men vi oppfatter at det er manglende presisjon i språkbruken og ikke realiteter som ligger bak denne type uttalelse. Samhandling med ulike aktører er sannsynligvis en fornuftig måte å gjennomføre arbeidet på, men vi vil presisere at det er svært viktig at fylkeskommunens representanter er bevisst på hvilken rolle de til

enhver tid har, slik at det ikke kan stilles spørsmål til habilitet og rolleblanding. Vår gjennomgang tilsier ikke annet enn at denne bevisstheten er etablert.

Arbeidet med søknadene ser ut til å ha den nødvendige arbeidsdelingen internt i fylkeskommunene, og vi opplever at praksisen rundt søknadsbehandling er i tråd med god praksis.

Planverket som ligger til grunn for å vurdere om søknader/tiltak faller innenfor etablerte målsettinger ser ut til å gi nødvendig støtte og tilfredsstillende kravet til god forvaltning.

Tilskuddsbrev

Flere av fylkeskommunene har utarbeidet tilskuddsbrev som tilfredsstillende pålagte krav. Utfordringen er at disse brevene ikke benyttes i alle tilfeller og at de alternativene som benyttes ikke tilfredsstillende kravene. Omfanget på dette er ikke konkretisert, men de avtaler som inngås og som ikke er i tråd med kravet til tilskuddsbrev må kunne sies å bidra til feil i forvaltningen. I de tilfeller det benyttes tilskuddsbrev mener vi dette er innenfor det som bør defineres som god praksis, for de øvrige tilfellene vil det være å anse som mindre god praksis.

Registrering og utbetaling

På dette området ser det ut til å være etablert en relativt god praksis, men med noen unntak. Kontroll av regnskaper gjøres i følge de intervjuede grundig og de kontrollerer at det foreligger revisorbekreftelse. I den grad det skulle oppdages avvik fra det som var budsjettet/planlagt eller det er forhold saksbehandler ikke finner naturlig, følges dette opp med tilskuddsmottaker.

Når det gjelder vurdering av de bekreftelser som mottas fra revisor, opplever vi at saksbehandlere ikke har noe spesielt forhold til disse utover å kontrollere at de er på plass. Det gjøres ingen vurderinger av hva revisor faktisk bekrefter. Vi er usikre på i hvilken grad kontrollen av regnskapene baserer seg på revisorbekreftelsen, men vi stiller spørsmålsteget ved om det ikke burde gjøres et arbeid som vurderer hvilke bekreftelser som kan utarbeides av revisor og hvordan disse eventuelt kan legges til grunn i det øvrige kontrollarbeidet. Situasjonen bør ikke være slik at tilskuddsmottaker pålegges å fremskaffe en bekreftelse som ikke benyttes av fylkeskommunen.

Vi har avdekket at det foretas forskuddsbetalinger og at det i noen tilfeller foretas utbetaling av hele tilskuddsbeløpet uten at det foreligger endelig sluttrapport fra mottaker. Enkelte av forskuddsbetalingene har sin forklaring i at fravær av forskuddsbetaling vil bety at prosjektet ikke gjennomføres, noe som i følge fylkeskommunen i visse tilfeller vil være uheldig for den regionale utviklingen. I den grad forskuddsbetaling er en forutsetning for gjennomføring mener vi dette er i tråd med god praksis, men dersom denne begrunnelsen ikke foreligger vil forskuddsbetaling være å anse som mindre god praksis.

Rapport om måloppnåelse

Vurdering av måloppnåelse er i mange tilfeller en utfordring for den som har gjennomført prosjekter. Det er derfor ikke uvanlig at rapporteringen i stor grad fokuserer på tiltak som er gjennomført og mindre på måloppnåelse. Vi vet ikke om dette kan være forklaringen på at fylkeskommunene ser ut til å ha mindre fokus på oppfølgingen av denne rapporteringen enn den har på rapportering av økonomisk informasjon. Vi registrer at det er noen variasjoner og at det gjøres nyttig utviklingsarbeid på dette området, men det ser gjennomgående ut til at fokuset primært rettes mot den økonomiske rapporteringen. Når holdninger som at de ikke har tid til å følge opp den verbale rapporteringen fra

mottakerne fordi saksbehandler allerede er inne i nye saker eksisterer, mener vi dette kan være et uttrykk for at rollen som utviklingsaktør blir vel dominerende og misforstått. I tillegg til å kunne miste informasjon som kunne vært viktig å vurdere før endelig utbetaling foretas, vil en kunne miste informasjon som kunne benyttes i planlegging av nye aktiviteter. Dette er ikke god praksis.

4.2 Korrekt forvaltning

Vi har ikke avdekket det vi vil kategorisere som grove brudd på regelverket, men det er avdekket noen forhold som ikke er i tråd med gjeldende regler, men som kan ha en naturlig forklaring. Dette gjelder for forskuddsbetalinger, som ikke er i tråd med regelverket, men som for enkelte prosjekter vil være en nødvendig betingelse for gjennomføring. Fylkeskommunen kan vurdere at prosjektet er så viktig for den regionale utviklingen og at det ikke vil la seg gjennomføre uten at det tilføres midler. Det ser i tillegg ut til at hele tilskuddsbeløpet utbetales på tross av at det ikke er innlevert sluttrapport fra tilskuddsmottaker.

Manglende bruk av saksbehandlingssystemer kan sannsynligvis føre til feil i forvaltningen ved at dokumentasjon av beslutningsgrunnlag kan mangle. Saksmappegjennomgangen har ikke avdekket denne type manglende dokumentasjon av beslutningsgrunnlag, men vi vil allikevel påpeke at manglende bruk av saksbehandlingssystem medfører en betydelig risiko for feil i forvaltningen.

4.3 Konkusjon

Tilskuddsforvaltningen av midler finansiert over kapittel 551 post 60 og 61 har svakheter som etter vår mening ikke tilfredsstillende kravet til god forvaltning. Dette gjelder i første rekke organiseringen av en del av tilskuddsforvaltningen, herunder manglende tydeliggjøring og oppfølging av delegert ansvar for tilskuddsforvaltningen, manglende risikovurderinger og fraværet av saksbehandlingssystem for noen aktører. Utover dette er det identifisert noen områder som har et utviklingspotensial – kompetanse innenfor bruk av Rapp 13.50 og dokumentasjon av prosesser og rutiner – styrende dokumenter. Manglende risikovurderinger utgjør en grunnleggende svakhet, fordi tilskuddsforvaltningen bør være etablert med utgangspunkt i risikovurderinger, og vi vil hevde at denne svakheten alene gir en totalvurdering av tilskuddsforvaltningen til å være mindre god. Det skal i denne sammenhengen poengteres at konklusjonen begrenses av omfanget på våre undersøkelser og at det sannsynligvis vil være fylkeskommuner som skiller seg positivt ut.

Det er avdekket noen feil i forvaltningen som i det vesentligste knytter seg til forskuddsbetalinger, betalinger av hele tilskuddsbeløp før endelig rapport foreligger, samt at manglende bruk av saksbehandlingssystem medfører betydelig risiko for feil i saksbehandlingen.

5 Forslag til klargjøring og videreutvikling

I det følgende vil vi gi våre anbefalinger til tiltak som kan bidra til å videreutvikle tilskuddsforvaltningen i fylkeskommunene. Forslagene følger naturlig av de vurderingene vi har gjort av den etablerte forvaltningen, og må således ta hensyn til det PwC mener må være på plass for at tilskuddsforvaltningen skal sies å være god. I den grad våre vurderinger ikke skulle være på linje med det KRD eller fylkeskommunene oppfater som kravet til god praksis, vil vi allikevel mene at anbefalingene bør vurderes, da alle styrings- og kontrollsystemer kan videreutvikles. Anbefalingene kan derfor uansett benyttes som indikatorer på hvor i tilskuddsforvaltningen forbedringsarbeidet bør fokuseres.

KRD har ikke instruksjonsmyndighet over fylkeskommunene og kan derfor ikke pålegge disse å gjennomføre tiltak. Vi vil i denne sammenhengen trekke frem § 23 i kommuneloven som blant annet sier noe om betryggende kontroll. Det vil være administrasjonssjefen som har et ansvar i denne sammenhengen. Anbefalingene under vil derfor ikke bare være et innspill til KRD, men også et bidrag til administrasjonssjefene i fylkeskommunen i deres arbeid for å etterleve pålagte krav.

Sett i lys av KRDs ansvar for å *føre kontroll* med og administrasjonssjefen i fylkeskommunens *sørge for ansvar* mener vi det er viktig at deler av det videre arbeidet med utvikling av tilskuddsforvaltningen bør diskuteres med fylkeskommunene.

Ytterligere kartlegging av tilskuddsforvaltningen i fylkeskommunene

Som vi allerede har kommentert på viser spørreundersøkelsen avvik i forhold til vår gjennomgang og vurdering, hvor vår vurdering er at tilskuddsforvaltningen ikke er så god som vi mener den burde være. En av de største svakhetene er at det ikke gjennomføres risikovurderinger. Vår anbefaling vil derfor være at det gjennomføres en kartlegging av de øvrige fylkeskommunene på linje med det som ble utført for de tre case-fylkeskommunene, men med visse justeringer i tilnærming. Kartlegging av internkontroll og tilskuddsforvaltning bør prioriteres fremfor gjennomgang av saksmapper, og det bør vurderes om en burde trekke administrasjonssjefene inn i intervjuene. En gjennomgang som dette vil gi KRD ytterligere informasjon om status i tilskuddsforvaltningen, herunder forklaring på avviket mellom spørreundersøkelsen og casestudiene ved at en ikke sammenligner de tre utvalgte mot øvrige fylkeskommuner og deres egen vurdering.

Kartlegge tilskuddsforvaltning i programmene

Fylkeskommunene har vært gjenstand for denne kartleggingen, som har avdekket forhold som ikke er i tråd med god forvaltning. En ikke ubetydelig del av midlene fra KRD forvaltes i programmer. For å få en bedre oversikt over den faktiske forvaltningen i programmene bør det gjennomføres en tilsvarende gjennomgang av den forvaltningen som utøves i programmene, med fokus på tilskuddsprosessen og etablert internkontroll.

Kartlegge tilskuddsforvaltning i kommunale næringsfond, herunder relasjoner

Som for programmene mener vi det bør vurderes å gjøre en ytterligere kartlegging av de kommunale næringsfondene. Vi mener risikoen for habilitetskonflikter sannsynligvis er større for den tilskuddsforvaltningen som utøves i de kommunale næringsfondene og at det derfor bør gjennomføres en vurdering av tilskuddsforvaltningen, samt en egen relasjonskartlegging for å kunne bekrefte at det ikke er utfordringer knyttet til habilitet. Det knytter seg usikkerhet til sannsynligheten for habilitetsrisiko, men konsekvensen ved eventuelle habilitetsutfordringer kan være vesentlig for legitimiteten.

Utvikle metode for risikovurderinger

Vi mener det bør utvikles en metode for hvordan fylkeskommunene kan gjennomføre risikovurderinger av tilskuddsforvaltningen. For å sikre fylkeskommunenes involvering i dette arbeidet er det vårt forslag at KRD gjennomfører samlinger hvor sentrale medarbeidere i tilskuddsforvaltningen deltar og kommer med sine innspill. Utgangspunktet for tilnærmingen kan være det samme som til en viss grad ble diskutert i referansegruppa. Der var utgangspunktet at modellen for tilskuddsforvaltning (figur 1) ble lagt til grunn og at de ulike elementene i denne er gjenstand for vurdering. Mislighetsdefinisjoner og hvordan disse vurderes bør være et element i dette arbeidet. Med denne tilnærmingen vil fylkeskommunene settes i stand til å kunne gjennomføre vurderinger av egen tilskuddsforvaltning. Basert på resultatene fra arbeidet kan det vurderes hvilke innspill KRD skal gi når det gjelder hyppigheten av de risikovurderinger fylkene skal gjennomføre.

Vurdere og tydeliggjøre regelverket til KRD

Det vil være vår anbefaling at KRD foretar en grundig gjennomgang av regelverket i lys av de ulike evalueringer/gjennomganger som departementet har fått gjennomført de senere årene. Basert på PwCs gjennomgang har vi følgende innspill til områder for tydeliggjøring:

- Krav til organisering – det bør ikke være mulig å organisere seg vekk fra fylkeskommunens krav til forvaltning.
- Krav til at tilskuddsforvaltningen skal være tilpasset risiko og vesentlighet. Dette vil være i tråd med kravene som hviler på statlige virksomheter, samt at det vil bidra til at fylkeskommunene gjennomfører risikovurderinger.
- Krav til dokumentasjon av prosesser og rutiner i tilskuddsforvaltningen. Dette punktet bør ses i sammenheng med risikovurderinger – hvor mye dokumentasjon bør det være og hva mener fylkeskommunene det er behov for.

Forankre regelverket til KRD

Det bør etableres fora hvor forankring av KRDs regelverk er en målsetting, herunder sikre felles tolking av dette.

Kartlegge og vurdere faste mottakere av tilskudd

For å være sikre på at regelverket ivaretas bør det gjennomføre en nærmere kartlegging og vurdering av knyttet til faste mottakere av utviklingsmidler. Funn og vurderinger fra denne kartleggingen kan benyttes for ytterligere å tydeliggjøre regelverket i den grad det skulle avdekkes behov for dette.

Vedlegg

A Kontrollprogram

1. Godkjenning av søknad

Krav	Risiko	Kontrollhandling
<p>Forvaltningsloven § 6 En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak</p> <p>a) når han selv er part i saken b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken; c) når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part; d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte; e) når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for, et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune, et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.</p> <p>Kommentar – Det foreligger ikke krav til at det skal dokumenteres at det er foretatt habilitetsvurderinger i hver sak, men god praksis vil være at dersom det er foretatt vurderinger eller det har vært diskusjon så er disse dokumentert.</p>	<p>Saksbehandler eller beslutningstaker behandler en sak som vedkommende er innhabil i.</p> <p>Habilitetsvurderinger er ikke dokumentert.</p>	<p>Gjennomgå saksmappen og se om det er foretatt vurdering av habilitet.</p>
<p>BØS 6.3.8.2 Tilskuddsforvalter skal kontrollere informasjon mottakeren sender inn som har betydning for tilskuddsforvalters beregning av tilskuddsbeløp og tildeling. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.</p> <p>Retningslinjer KRD – Krav til innholdet i og formen på søknaden</p> <p>Ansvarlig virkemiddelaktør avgjør krav til innhold i og form på søknaden. Søknadene skal være skriftlige og blant</p>	<p>Søknaden inneholder ikke tilstrekkelig grunnlag for vurdering</p> <p>Fylkeskommunen har ikke dokumentert de kontroller som er utført</p>	<p>Gjennomgå saksmappe og kontroller om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • det foreligger skriftlig søknad • søknaden inneholder påkrev dokumentasjon <p>Kontroller om det foreligger</p>

<p>annet inneholde, som grunnlag for vurdering av den enkelte søknaden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • presise og realistiske mål som kan etterprøves • realistisk prosjektplan med milepæler og aktivitets- og resultatutgreiinger • kostnadsoverslag og finansieringsplan med marginer for mulig usikre moment 		<p>dokumentasjon for at fylkeskommunen har foretatt kontroll av søknadspapirene.</p>
<p>BØS 6.3.6 Kriteriene for måloppnåelse skal være i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger. Kriteriene skal være så konkret og presist utformet at det kan foretas oppfølging uten uforholdsmessig store kostnader</p> <p>Retningslinjer KRD – Nasjonale og fylkeskommunale mål og strategier med virkemiddelbruken</p> <p>Tiltak som blir støttet skal være i tråd med mål og strategier i fylkesplanen og handlingsprogrammet i fylkesplanen, samt være innenfor KRD's nasjonale mål. Midlene kan også fordeles som rammer til oppfølging av eksempelvis fylkesplaner, fylkesdelsplaner, kommunale og regionale handlingsplaner/program eller til regionale/lokale næringsfond.</p>	<p>Målene i søknaden er ikke innenfor fylkeskommunens mål og strategier.</p>	<p>Kontroller om det er foretatt vurdering av om søknaden faller innenfor fylkeskommunens mål og strategier.</p> <p>Vurder om søknaden er innenfor fylkeskommunens mål og strategier.</p> <p>Kontroller om det er definert konkrete kriterier for måloppnåelse og vurder om disse anses tilstrekkelig for oppfølgingsformål.</p>
<p>Retningslinjer KRD – Investering og drift</p> <p>Midlene skal <i>ikke</i> benyttes til å finansiere investeringer i og/eller ordinær drift og vedlikehold av statlige, fylkeskommunale eller kommunale ordinære driftsoppgaver eller velferdsproduksjon, offentlig og privat forvaltnings- eller forretningsvirksomhet (investering i vannforsyning er unntatt dette forbudet).</p>	<p>Søker ønsker støtte til investeringer eller driftsoppgaver som ligger utenfor ordningen.</p>	<p>Gjennomgå saksmappen og kontroller om søknad, budsjett eller andre søknadsdokumenter inneholder beskrivelser eller poster av investeringsmessig og/eller driftsmessig art.</p>

<p>Retningslinjer KRD – Krav til søknadsbehandling i fylkeskommunen</p> <p>Avgjørelser om tildeling skal være skriftlig dokumentert.</p> <p>Når det gjelder saker som har fått tilskudd, men søkeren ønsker å gjøre vesentlige endringer i de opprinnelige planene, må saken legges frem for den som har gitt tilskuddet før endringen settes i verk.</p>	<p>Beslutning om tildeling er ikke skriftlig dokumentert.</p> <p>Vesentlig endringer gjennomført uten at den som ga tilskudd første gang har vurdert endringen.</p>	<p>Gjennomgå saksmappe for å se om det finnes skriftlig dokumentasjon av beslutning om tildeling.</p> <p>Kontroller prosjektrapport og vurder om det er foretatt vesentlige endringer. Ved vesentlige endringer, kontroller om disse er godkjent.</p>
--	---	---

2. Tilskuddsbrev		
Krav	Risiko	Kontrollhandling
<p>BØS 6.3.3</p> <p>Tilskudd om tilskuddsbeløp på grunnlag av innvilget søknad skal bekreftes med et tilskuddsbrev. Tilskuddsbrevet skal sendes hver enkelt mottaker, eller til en instans som er legitimert til å formidle opplysninger om tilskudd videre.</p> <p>Retningslinjer KRD – Vedlegg 2, Krav til innhold og informasjon i tildelingsbrev</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn, adresse organisasjonsnummer, bankkontonummer og eller postgirokontonummer • Tilskuddssum • Formål og hva slags tiltak midlene kan benyttes til • Kostnadsoverslag som er lagt til grunn for tilskuddet • Eventuelle vilkår som knyttes til bruken av midlene (medregnet krav til dokumentasjon før midlene kan utbetales) • Stønadskriterier og stønadsformer • Tidsfrist for bortfall av tilskudd • Utbetalingstidspunkt, utbetalingsrutiner og behandling av evt. for mye utbetalt tilskudd. • Krav til at mottakeren selv kontrollerer at den utbetalte summen er korrekt • Krav til rapportering, regnskap og revisorattestasjon (resultatrapporteringen skal være i samsvar med oppfølgingskriterium) • Krav til oppbevaring av regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller utregningen av tilskuddssum • Opplysninger om eventuelle kontrolltiltak som kan bli satt i verk, også med tilvisning til Stortingets løyingsreglement § 10 og at Riksrevisjon kan utføre kontroll 	<p>Det benyttes ikke tilskuddsbrev som tilfredsstillende pålagte krav.</p>	<p>Gjennomgå saksmappe og kontroller at det er utarbeidet tilskuddsbrev og at dette er stilt til mottakeren av tilskuddet (eller den som er legitimert).</p> <p>Kontroller at tilskuddsbrevet inneholder de pålagte punkter.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Mulige reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger • Dersom tilskudd gis som bagatellmessig støtte skal en oppgi det 		
<p>BØS 6.3.3 Tilskuddsbrev</p> <p>Tilskuddsbrev skal hos statlige tilskuddsforvaltere skal normalt undertegnes av en person med budsjett disponeringsmyndighet for den aktuelle tilskuddsbevilgningen. Når budsjett disponeringsmyndighet tilligger et kollegialt syre, råd eller tilsvarende, eller det gjelder masseutsending av tilskuddsbrev, kan vedtaket meddeles av bemyndiget medarbeider.</p> <p>Alle tilskuddsbeløp skal være attestert før utbetaling kan skje. Den som attesterer skal kontrollere at utbetalingsforslaget er i overensstemmelse med vedtaket om tilskuddet (tilskuddsrevet), og at tilskuddsmottaker har sendt inn dokumentasjon eller aksept av vilkår dersom det er stilt krav til det.</p> <p>For store utbetalingsstrømmer kan transaksjonskontroller og dokumentasjon av disse foretas på grunnlag av rapporter (sammendrag) fra hjelpesystemer eller andre deler av økonomisystemet.</p>	<p>Beslutning om tildeling er ikke tilstrekkelig dokumentert.</p> <p>Tilskudd blir vedtatt av person uten fullmakt.</p>	<p>Innhent oversikt over hvilke personer som har fått tildelt fullmakter på det aktuelle tilskuddsområdet.</p> <p>Gjennomgå saksmappen og kontroller at det finnes dokumentasjon for at person med tildelt myndighet har utøvd fullmakt (signatur eller tilsvarende).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Person med budsjett disponeringsmyndighet. • Person med attestasjonsfullmakt.

3. Rapportering og oppfølging

Krav	Risiko	Kontrollhandling
<p>BØS 6.3.6</p> <p>Tilskuddsforvalter skal innhente rapporter fra tilskuddsmottakere som gjør det mulig å vurdere graden av måloppnåelse. Tilskuddsmottakeren må pålegges å sende inn rapport i henhold til disse kriteriene. Kravene til rapportering skal ikke gis større omfang enn det som er rimelig i forhold til den nytten tilskuddsmottaker har av tilskuddet. Det skal også tas hensyn til de praktiske mulighetene som hver enkelt mottaker har for å fremskaffe informasjon.</p> <p>Rapportering fra tilskuddsmottaker kan erstattes eller suppleres med informasjon fra andre kilder hvis disse gir relevant og tilfredsstillende informasjon.</p>	<p>Mangelfull rapportering fra mottaker av tilskudd.</p> <p>For sen rapportering av tilskudd.</p> <p>Tilskuddet er større enn den faktiske kostnaden i prosjektet, uten tilskudd er tilbakebetalt.</p>	<p>Finn dato for rapportering fra tilskuddsmottaker og kontroller at det er rapportert innenfor gitte frister.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dersom det avdekkes avvik, kontroller om det foreligger dokumentasjon som bekrefter utsatt frist. <p>Kontroller om det er rapportert i</p>

<p>BØS 6.3.8.2 Tilskuddsforvalter skal kontrollere informasjonen mottakeren sender inn som har betydning for tilskuddsforvalters beregning av tilskuddsbeløp og tildeling. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte. Tilskuddsforvalter skal videre kontrollere rapporter som tilskuddsmottakeren senere sender inn på måloppnåelsen.</p> <p>BØS 6.3.8.3 Det enkelte departement må vurdere i hvilken utstrekning informasjon i rapporten fra tilskuddsmottaker skal være attestert av statsautorisert eller registrert revisor.</p> <p>Retningslinjer KR D Tilskuddsmottaker skal rapportere i tråd med de krav som stilles i tilskuddsbrevet. Tilskuddsgiveren skal følge opp overfor tilskuddsmottakeren dersom denne informasjonen er ufullstendig eller ikke kommer til rett tid.</p> <p>Som hovedregel skal tilskudd utbetales etterskuddsvis når tilskuddsmottakeren har fått kostnadene. Dersom tilskuddet skal dekke driftselement, skal det betales ut i terminer tilpasset profilen på kostnadene. Prosjektregnskapet skal kunne sammenlignes med kostnadsoverslaget. Av regnskapet skal det gå klart frem hvordan midlene er benyttet. Statsautorisert eller registrert revisor skal attestere regnskapet før den siste utbetalinen skjer. Det må utarbeides spesifiserte krav til hvilken informasjon som skal være med i revisorbekreftelsene, som skal skje med utgangspunkt i en standard bekreftelse som tilskuddsforvalteren har utarbeidet. Tilskudd under kr 100 000 kan unntas fra kravet om revisorattestasjon. Krav om revisjonsattestert regnskap gjelder ikke tilskuddsmottakere som er revidert av Riksrevisjonen.</p>		<p>henhold til krav i tilskuddsbrevet med hensyn til hvilke dokumentasjon som skal sendes inn og formatet på denne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dersom rapporteringen ikke er komplett, se om det finnes dokumentasjon på at fylkeskommunene har tatt dette opp med tilskuddsmottakeren. • <u>For prosjektets del</u>, ta kopi av revisjonsbekreftelsene (for å kunne avdekke hva revisorene bekrefter på). <p>Kontroller om størrelsene som rapporteres i prosjektregnskapet er i tråd med det som ble presentert i det opprinnelige budsjettet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dersom det avdekkes avvik kontroller i hvilken grad fylkeskommunen har dokumentert oppfølgingen av dette.
---	--	--

4. Utbetaling		
Krav	Risiko	Kontrollhandling
<p>Retningslinjer KR D Hele tilskuddet skal ikke utbetales før prosjektet er avsluttet og revisorattestert regnskap er sendt inn. Som hovedregel skal 25 % av tilskuddet holdes tilbake før sluttbetaling skjer. Dersom sluttregnskapet viser at arbeidet ikke er utført i det omfanget som er forutsatt, eller til den oppgitte kostnaden, skal utbetalingen</p>	<p>Det utbetales fullt tilskudd før aktiviteten det er gitt støtte til er gjennomført.</p> <p>Det utbetales før formell godkjenning av</p>	<p>Kontroller dokumentasjon for godkjenning av tilskudd og utbetaling og påse at dato for utbetaling er etter godkjenning av</p>

<p>reduseres i forhold til dette.</p> <p>Tilbakebetaling til fylkeskommunen, eller til den som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen, kan kreves dersom mottakeren ikke sender inn rapporter slik forutsetningen er i tilskuddsbrevet, gir opplysninger som ikke er riktige, eller ikke har benyttet tilskuddet etter intensjonen med tildelingen, dersom prosjektet krevde mindre kapital enn forventet, eller dersom det er utbetalt for mye støtte. Dersom mottakeren ikke betaler tilbake i slike tilfeller, skal den som har gitt støtten, vurdere rettslige skritt for å få utbetalt tilgodehavende.</p>	<p>støtte.</p> <p>Brudd på forutsetningene som medfører krav om tilbakebetaling følges ikke opp slik at pengene blir tilbakebetalt.</p>	<p>tilskudd.</p> <p>Kontroller dokumentasjon for utbetaling for å se at det ikke er foretatt fullstendig utbetalt før komplett dokumentasjon er mottatt.</p> <p>Kontroller at beløpet som utbetales stemmer med det beløpet det er gitt tilskudd på.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved avvik kontroller om det ligger ved tilstrekkelig dokumentasjon som forklarer avviket. <p>Gjennomgå saksmappen for å se om det er beslutninger om å kreve tilbakebetaling og hvilke skritt som er tatt for å kreve pengene tilbake.</p>
--	---	---

5. Tilskuddsforvaltningens oppgaver (overordnet)

Krav	Risiko	Kontrollhandling
<p>BØS 6.3.4 Tilskudd om tilskuddsbeløp skal registreres slik at tilskuddsforvalter har oversikt over inngåtte forpliktelser.</p>	<p>Fylkeskommunen har ikke kontroll med størrelsen på forpliktelsene og forplikter utover de tildelte rammer.</p>	<p>Foreta en gjennomgang av systemet for å registrere forpliktelser og vurder om dette systemet ivaretar kravet til oversikt (gjøres ved at en av fylkeskommunenes ansatte viser og forklarer hvordan systemet fungerer).</p>

B Saksmappegjennomgang

Sogn og Fjordane

Tilskudds-nummer	Navn	Område	Funn
2009.07	Kosmorama 2009 Tilskuddsbeløp kr 500 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none">• Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet.• Søknad er skriftlig.• Beslutning er skriftlig dokumentert. Saksprotokoll fra møte i fylkesutvalget.• Søknad inneholder budsjett og plan for festivalen. Ingen konkrete målkriterier i søknad.• Budsjettet inneholder poster av driftsmessig art.• Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier. Bruk av midlene faller innenfor STFKs mål og strategier
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none">• Det fremgår av avtalen mellom Nordfjordrådet og fylkeskommunen at det settes visse krav for tildeling av midlene. Det er ikke benyttet standard tilskuddsbrev ved tildeling, og det er heller ikke satt samme omfang av retningslinjer.• Det er sendt et brev til regionrådet hvor det framgår krav om hva avtalen bør inneholde, herunder mål for avtalen, avtaleperiode, innhold 2009, finansiering, utbetaling, rapportering og evaluering, profilering og tvister.• Avtalen inneholder alle krav som nevnt overfor.• Avtalen er signert av fylkesdirektør.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none">• Nordfjordrådet sendte sluttrapport til FK 28.1.2010, det vil si innen fristen 15. februar 2010. Beløpet er det samme som det ble søkt om, kr 550 000,-.• Rapporten opplyser om bruk av midlene.• Ikke vedlagt revisjonsbekreftelse.

		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdato er etter godkjenning av tilsagn. Vilkåret i avtalen er at utbetaling skal skje etter at avtalen er undertegnet. • Hele beløpet utbetales på samme tidspunkt. • Utbetalt beløp stemmer med tilsagnsbeløp.
0010-09	Rammeløyving Innovasjon Norge 2009 Tilsagnsbeløp kr 32 000 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Føringer for virkemiddelbruken 2009 til Innovasjon Norge ble besluttet i hovedutvalget for plan og næring 19.2.2009, etter råd fra fylkesdirektøren. • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning er skriftlig dokumentert.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Mål for bruk av midler er innenfor fylkeskommunens mål og strategi. • I tilskuddsbrev er rapporteringskrav oppført, samt oppfølgingsmøte. • SFFKs satsingsområder for perioden er satt opp som føringer for bruken av midlene. • Underskrevet av ass.fylkesdirektør
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Innovasjon Norge rapporterer detaljer i sine systemer, SFFK legger inn rammebevilgningen i rapp 13.50.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdato er etter dato for tilskuddsbrev og beslutning. • Godkjent av ass.fylkesdirektør og rådgiver
0013-09	45-minuttsregionen Tilsagnsbeløp kr 100 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning er skriftlig dokumentert. Behandlet hos fylkesdirektøren og i hovedutvalget for plan og næring. • Søknaden inneholder påkrevd dokumentasjon • Søknaden er innenfor fylkeskommunenes mål og strategier. Det er gjort en vurdering på om midlene er innenfor fylkeskommunens mål og strategier. • inneholder ikke beskrivelser eller poster av investeringsmessig og/eller driftsmessig art.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Det er i liten grad henvist til krav/retningslinjer i tilskuddsbrev. • Krav om sluttrapport, samt bankkontonummer og organisasjonsnummer står oppført. • Er undertegnet avassisterende fylkesdirektør

		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Sluttrapport er ikke arkivert i saksmappe.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdato er etter dato for tilskuddsbrev og beslutning. • Godkjent av ass.fylkesdirektør og rådgiver • Utbetaling på grunnlag av faktura fra tilskuddsmottaker
0016-09	Reisemål Aurland og Lærdal Tilsagnsbeløp kr 513 648,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning er skriftlig dokumentert i hovedutvalget for plan og næring, tildeling av rammeavtale med destinasjonsselskapene. • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier. Bruk av midlene faller innenfor SFFKs mål og strategier.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Rammeavtale mellom fylkeskommunen og reiselivslaget. Rammeavtalen stiller krav til rapportering, årsmelding og revisorgodkjent regnskap (verktøyet RUP-Norge skal benyttes til prosjektstyring). • Rammeavtalen er underskrevet av fylkesdirektør for regionalavdelingen.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Årsregnskap og revisorbekreftelse er arkivert i saksmappe • Rapportering inneholder statistikkdel og verbal del. • Beløpet som er oppført i sluttrapport som støtte fra Sogn og Fjordane stemmer med tilskuddsbeløpet.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Rammeavtale • Utbetalingsdato er etter dato for tilskuddsbrev og beslutning.
0021-09	Reisemål Sogndal og Luster Tilsagnsbeløp kr 421 053,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Det er ikke søknader for denne ordningen siden det er ei etablert ordning med avtaler med kvart destinasjonsselskap • Beslutning er skriftlig dokumentert i hovedutvalget for plan og næring, tildeling av rammeavtale med destinasjonsselskapene. • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier. Bruk av midlene faller innenfor SFFKs mål og strategier
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Rammeavtale mellom fylkeskommunen og reiselivslaget. Rammeavtalen stiller krav til rapportering, årsmelding og revisorgodkjent regnskap (verktøyet RUP-Norge skal benyttes til prosjektstyring). • Rammeavtalen er underskrevet av fylkesdirektør for regionalavdelingen.

		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Årsregnskap og revisorbekreftelse er arkivert i saksmappe • Sluttrapport er ikke mottatt av SFFK. SFFK har purret på sluttrapport.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.
0017-09	Reisemål Stryn og Nordfjord Tilsagnsbeløp kr 1 018 947,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Det er ikke søknader for denne ordningen siden det er ei etablert ordning med avtaler med kvart destinasjonsselskap. • Beslutning er skriftlig dokumentert i hovedutvalget for plan og næring, tildeling av rammeavtale med destinasjonsselskapa. • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier. Bruk av midlene faller innenfor SFFKs mål og strategier
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Rammeavtale mellom fylkeskommunen og reiselivslaget for 2008 og 2009. Rammeavtalen stiller krav til rapportering, årsmelding og revisorgodkjent regnskap (verktøyet RUP-Norge skal benyttes til prosjektstyring). • Rammeavtalen er underskrevet av fylkesdirektør for regionalavdelingen.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Frist for rapportering er satt til 1. juni påfølgende år. • Årsmelding for 2009 er mottatt av SFFK. Inneholder spesifisert regnskap, er revisorattestert og informasjon om gjennomførte tiltak og resultat.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdato er etter dato for tilskuddsbrev og beslutning. • Utbetalt beløp stemmer med tilskuddsbeløp.
0025-09	Aurland næringshage Tilsagnsbeløp kr 500 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Søknad/handlingsplan inkludert budsjett for 2009. • Beslutning er skriftlig dokumentert. • Handlingsplan inneholder definerte mål. • Til en viss grad inneholder handlingsplan konkrete kriterier for måloppnåelse. • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier. Søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier • Avtalen er signert av fylkesdirektør for regionalavdelingen.

		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> Rammeavtale mellom fylkeskommunen og næringshagen for 2008 - 2010. Rammeavtalen stiller krav til rapportering, årsmelding og revisorgodkjent regnskap (verktøyet RUP-Norge skal benyttes til prosjektstyring).
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> Sluttrapport inneholder revisorgodkjent regnskap. Det er ikke gjennomført fullstendig utbetaling før tilstrekkelig dokumentasjon ble innlevert. Rapport ble sendt i juni
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> Inneholder anmodning om utbetaling. Beløpet deles i to og betales på to forskjellige tidspunkt. Utbetaling ble gjort etter at tilskuddet ble vedtatt.
0031-09	Kommunalt næringsfond – Førde Tilsagnsbeløp kr 1 085 649,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> Saksfremstilling til hovedutvalget for plan og næring. Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier Tiltaket faller innenfor SFFKs mål og strategier Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> Retningslinjer ble gitt fra SFFK til kommunale næringsfond. Egne retningslinjer for midler som blir gitt til kommunale næringsfond. Nevnes i tilskuddsbrev at ellers gjelder retningslinjer gitt av KR D, samt bestemmelser om økonomistyring i staten. Tilskuddsbrevet er undertegnet av rådgiver og assisterende fylkesdirektør.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> Frist for innlevering av årsrapport er 15. februar. Rapporten ble innlevert 11. februar 2009. Kommunene rapporterer gjennom rapp 13.50. En verbal del og en statistikk del som viser fordelingen av midler. Størrelsene som rapporteres i prosjektrengskapet er i tråd med det som ble presentert i det opprinnelige budsjettet
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.
0044-09	Kommunalt næringsfond Sogndal Tilsagnsbeløp kr 836 372,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> Saksfremstilling til hovedutvalget for plan og næring. Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. Midlene er innenfor fylkeskommunens mål og strategier Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art.

		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Retningslinjer ble gitt fra SFFK til kommunale næringsfond. Egne retningslinjer for midler som blir gitt til kommunale næringsfond. • Nevnes i tilskuddsbrev at ellers gjelder retningslinjer gitt av KRD, samt bestemmelser om økonomistyring i staten. • Tilskuddsbrevet er undertegnet av rådgiver og assisterende fylkesdirektør.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Frist for innlevering av årsrapport var 15. februar. Rapporten ble innlevert 04. mars 2009. Det var ikke dokumentert om for sen innsendelse ble fulgt opp ytterligere. • Kommunene rapporterer gjennom rapp 13.50. En verbal del og en statistikk del som viser fordelingen av midler. • Størrelsene som rapporteres i prosjektregnskapet er i tråd med det som ble presentert i det opprinnelige budsjettet.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.
0048-09	Stimuleringstilskudd felles tiltaksapparat Jølster Tilsagnsbeløp kr 50 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Saksfremstilling og behandling av sak til hovedutvalget for plan og næring. Fylkesdirektørens råd til hovedutvalget. • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Søknaden er innenfor fylkeskommunens mål og strategier • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art. • Tilskuddet gjelder stimuleringstilskudd for felles tiltaksapparat.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Retningslinjer ble gitt fra SFFK til kommunale næringsfond. Egne retningslinjer for midler som blir gitt til kommunale næringsfond. • Nevnes i tilskuddsbrev at ellers gjelder retningslinjer gitt av KRD, samt bestemmelsen for økonomistyring i staten. • Tilskuddsbrevet er undertegnet av rådgiver og assisterende fylkesdirektør
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Frist for innlevering av årsrapport var 15. februar. Rapporten ble innlevert 4. mars 2009. Det var ikke dokumentert om for sen innsendelse ble fulgt opp ytterligere. • Kommunene rapporterer gjennom rapp 13.50. En verbal del og en statistikk del som viser fordelingen av midler.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.

0092-09	Norgescup i flugefiske – Opplevingsnæringar Tilsagnsbeløp kr 20 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Saksfremstilling og behandling av sak til hovedutvalget for plan og næring. Fylkesdirektørens råd til hovedutvalget. • Benytter en standardisert mal for søknad til programmet "Opplevingsnæringar 2009". • Ingen vurdering av habilitet. • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Mål for bruk av midler er innenfor fylkeskommunens mål og strategi. • I tilskuddsbrev er rapporteringskrav oppført, samt kravene for tilskuddsbrev i KRDs retningslinjer. To tilskuddsbrev, ett som gjelder programmet og ett til tilskuddsmottaker. • Underskrevet av ass.fylkesdirektør
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Frist for innlevering av årsrapport var 15. februar. Rapporten ble innlevert 4. mars 2009. det var ikke dokumentert om for sen innsendelse ble fulgt opp ytterligere. • Fylkeskommunen rapporterer gjennom rapp 13.50. En verbal del og en statistikk del som viser fordelingen av midler. Rapporterer både på prosjekt og program. • Prosjektrapport for prosjektet (ikke programmet)
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.
0026-09	Skogsbilvegar 2009 Tilsagnsbeløp kr 1 000 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Søknad innvilget i fylkestingtinget, skriftlig dokumentasjon på tildeling. • Søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier • Søknaden er skriftlig. • Mål for bruk av midlene er omtalt i søknad. • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrev er ikke arkivert. Beløpet ble bevilget i 2006 og gjaldt for hvert år t.o.m 2009. • Tilskuddsordningen til skogsbilveger ble forvaltet av fylkesmannen og utbetalt av SFFK.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Sluttrapport ble innlevert fem dager etter fristen. Utsatt frist er ikke dokumentert. • Mottaker har rapportert på bruk av midler. • Fikk bevilget 1 mill i tilskudd i 2009, men benyttet 615 800 kr av beløpet.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.

<p>0132-09</p>	<p>Programstyret for entreprenørskap og nyskaping</p> <p>Tilsagnsbeløp kr 2 500 000,-</p>	<p>Godkjenning av søknad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Søknad innvilget i hovedutvalget for plan og næring etter råd fra fylkesdirektøren, skriftlig dokumentasjon på tildeling. • Søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier • Søknaden er skriftlig. • Mål for bruk av midlene er omtalt i søknad. • Søknad inneholder budsjett, oversikt over fordeling av midlene. • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art.
		<p>Tilskuddsbrev</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mål for bruk av midler er innenfor fylkeskommunens mål og strategi. • I tilskuddsbrev er rapporteringskrav oppført, samt kravene for tilskuddsbrev i KRDs retningslinjer. • Tilskuddsbrev undertegnet av assisterende fylkesdirektør. • Krav til rapportering er satt til kun å inkludere ”rapportere for aktiviteten og bruken av midlene.” Stor grad fokus på å rapportere måloppnåelse, men regnskap er ikke etterspurt. Regnskap ble ikke etterspurt da SFFK fører regnskapet selv. • Tilskuddsbrev inneholder: rapporteringsfrist, tilskuddssum, formål og hva midlene skal benyttes til, og at det skal rapporteres på bruken av midlene.
		<p>Rapportering og oppfølging</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rapporterer i Rapp 13.50 • Det beløpet som ble rapportert er samme størrelse som budsjett. • Regnskap ble ikke etterspurt da SFFK fører regnskapet selv.
		<p>Utbetaling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.
<p>0094-09</p>	<p>Vestlandsprogrammet for nye artar i oppdrett</p> <p>Tilsagnsbeløp kr 1 000 000,-</p>	<p>Godkjenning av søknad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning om tildeling ble tatt i hovedutvalget for plan og næring, er skriftlig dokumentert. • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art. • Det foreligger ikke skriftlig søknad. • Søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier
		<p>Tilskuddsbrev</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Underskrevet av ass. Fylkesdirektør • Frist for rapportering av programstyret er satt til 15. januar 2010. • Tilskuddsbrev inneholder ikke samtlige av kravene fra retningslinjene. Blant annet står det ikke noe om betalingsbetingelser(Utbetalingsstidspunkt, utbetalingsrutiner og behandling av evt. for mye utbetalt tilskudd).

		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Revisorgodkjent regnskap er ikke arkivert i saksmappe. • Rapport er levert innen fristen. • Det er rapportert på aktiviteten og bruken av midlene.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.
0103-09	Næringsbarometeret for Hordaland og Sogn og Fjordane Tilsagnsbeløp kr 200 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Søknaden er skriftlig og inneholder kostnadsoverslag og mål for bruk av midlene. • Beslutning er skriftlig dokumentert. Beslutning ble tatt i hovedutvalg for plan og næring ved fordeling av utviklingsmidler. • Samarbeidsavtale ble underskrevet i 2008, hvor budsjett og finansieringsplan fremgår. Budsjettet er også gjeldende for 2009 og 2010. Avtalen er underskrevet av ass. fylkesdirektør. • Søknaden inneholder ikke realistisk prosjektplan med milepæler og aktivitets- og resultatutgreiinger • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art. • Søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetaling mot mottak av faktura. • Er underskrevet av ass.fylkesdirektør. • Det er ikke satt krav til rapportering i tilskuddsbrev. • Kostnadsoverslag er ikke del av tilskuddsbrev • Krav til rapportering, regnskap og revisorattestasjon er ikke nevnt i tilskuddsbrev
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på rapportering. • SFFK deltar selv i partnerskapet og det er derfor satt mindre krav til rapportering enn normalt.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetaling mot mottak av faktura er spesifisert i tilskuddsbrev.
0109-09	Global Future – inkludering av innvandrere i arbeidslivet Tilsagnsbeløp kr 400 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning om tildeling ble gjennomført ved fordeling av regionale utviklingsmidler for 2009. • Søknaden er skriftlig og inneholder kostnadsoverslag og mål for bruk av midlene. • Søknaden inneholder påkrevd dokumentasjon • Søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier • Det er definert målbare resultatkrav for prosjektet. • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art.

		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Underskrevet av ass. Fylkesdirektør. • Tilskuddsbrev inneholder de spesifiserte krav.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Sluttrapport er ikke mottatt da prosjekt ikke er ferdigstilt.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • 75 % av tilskuddsbeløpet ble utbetalt 26.3.2010.
0119-09	Adalia film og media Tilsagnsbeløp kr 150 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning er skriftlig dokumentert i hovedutvalget ved fordeling av regionale utviklingsmidler for 2009. • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier • Søknaden faller innenfor SFFKs mål og strategier • Søknaden inneholder budsjett og finansieringsplan, men ikke en oversikt over milepæler og aktivitets- og resultatutgreiinger • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrev inneholder samtlige krav, bortsett fra krav om opplysninger om bankkontonummer og organisasjonsnummer. Det er anmodet om å sende inn en oppmoding om utbetaling og opplyse om nevnte informasjon. • Underskrevet av assisterende fylkesdirektør
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Sluttrapport er ikke arkivert.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • 75 % av utbetalingsbeløpet er overført.

Sør Trøndelag

Tilskudds- nummer	Navn	Område	Funn
2009.07	Kosmorama 2009 Tilskuddsbeløp kr 500 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. Søknad er skriftlig. Beslutning er skriftlig dokumentert. Saksprotokoll fra møte i fylkesutvalget. Søknad inneholder budsjett og plan for festivalen. Ingen konkrete målkriterier i søknad. Budsjettet inneholder poster av driftsmessig art. Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier. Bruk av midlene faller innenfor STFKs mål og strategier
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> Det fremgår av avtalen mellom Nordfjorderrådet og fylkeskommunen at det settes visse krav for tildeling av midlene. Det er ikke benyttet standard tilskuddsbrev ved tildeling, og det er heller ikke satt samme omfang av retningslinjer. Det er sendt et brev til regionrådet hvor det framgår krav om hva avtalen bør inneholde, herunder mål for avtalen, avtaleperiode, innhold 2009, finansiering, utbetaling, rapportering og evaluering, profilering og tvister. Avtalen inneholder alle krav som nevnt overfor. Avtalen er signert av fylkesdirektør.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> Nordfjorderrådet sendte sluttrapport til FK 28.1.2010, det vil si innen fristen 15. februar 2010. Beløpet er det samme som det ble søkt om, kr 550 000,-. Rapporten opplyser om bruk av midlene. Ikke vedlagt revisjonsbekreftelse.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> Utbetalingsdato er etter godkjenning av tilsagn. Vilkåret i avtalen er at utbetaling skal skje etter at avtalen er undertegnet. Hele beløpet utbetales på samme tidspunkt. Utbetalt beløp stemmer med tilsagnsbeløp.

2009.26	Trøndelag reiseliv AS Tilskuddsbeløp kr 350 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. Skriftlig søknad foreligger. Søknad inneholder realistiske mål, kostnadsoverslag (budsjett), samt en realistisk prosjektplan. Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier. Søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier Kriterier for måloppnåelse er definert i søknaden. Mulig driftsrelaterte kostnader. Skriftlig dokumentasjon på beslutning. Saksprotokoll fra fylkesutvalget av 22.9.2009.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> Tilskuddsbrev inneholder de mest vesentlige krav, bortsett fra at det ikke inneholder informasjon om bankkontonummer Tilskuddsbrev er undertegnet av fagleder.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> Ingen dokumentasjon på oppfølging og rapportering
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.
2009.14	Pilgrimsleden (4-årig prosjekt – år 3) Tilskuddsbeløp kr 335 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. Søknad er skriftlig, i søknad refereres det i tillegg til avholdte møter. Søknad inneholder konkretiserte mål Skriftlig dokumentasjon på beslutning. Saksprotokoll fra nærings og kulturkomiteen av 28.11.2006. Beslutning er skriftlig dokumentert. Saksprotokoll fra fylketinget av 16.12.2008. I tilskuddsbrevet er det gjennomført en vurdering på om søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> Tilskuddsbrev inneholder de mest vesentlige krav. Inneholder ikke informasjon om bankkontonummer Tilskuddsbrev er undertegnet av prosjektmedarbeider.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> Foreløpig regnskap for 2009 er arkivert. Sluttrapport og revisorbekreftelse er ikke arkivert

		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> Anmodning om utbetaling fra prosjektet/tilskuddsmottaker er arkivert.
2009.14	Pilgrimsleden – Lønn og adm. Tilskuddsbeløp kr 265 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. Søknad er skriftlig, i søknad refereres det i tillegg til avholdte møter. Søknad inneholder konkretiserte mål Postene fremstår å være av driftsmessig art. (Lønn og administrasjon) Skriftlig dokumentasjon på beslutning. Saksprotokoll fra nærings og kulturkomiteen av 28.11.2006. Mulig driftsrelaterte kostnader. Skriftlig dokumentasjon på vedtak. Saksprotokoll fra fylketinget av 16.12.2008.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> Tilskuddsbrev inneholder de mest vesentlige krav. Inneholder ikke informasjon om bankkontonummer Tilskuddsbrev er undertegnet av prosjektmedarbeider.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> Foreløpig regnskap for 2009 er arkivert, endelig regnskap foreligger ikke. Sluttrapport og revisorbekreftelse er ikke arkivert
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> 75 % er utbetalt på forskudd 8.2.2010 Hele beløpet står utbetalt i tilskuddsoversikt, rapp 13.50.
knf0919	Tydal kommune – kommunale næringsfond Tilskuddsbeløp kr 580 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. Skriftlig søknad foreligger ikke. Behandles særskilt på grunn av at det er kommunalt næringsfond, herunder en tilskuddsforvalter. Kan ikke vurderes mot søknad. I sakmappe er det et dokument som omhandler saksutredning for kommunale næringsfond. I dokumentet er det omtalt at: ”det er kommunens egne penger og at de er viktige i forhold til lokale prioriteringer”. Fylkeskommunen har ikke lagt klare føringer på hva midlene skal benyttes til. Ikke aktuelt å kontrollere om søknad inneholder budsjett eller lignende. Avgjørelsen om tildeling er gjennomført i fylkestinget. Dette er skriftlig dokumentert i dokumentet ”Fylkesrådmannens innstilling” av 16.12.2008. Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier. Bruk av midlene faller innenfor STFKs mål og strategier Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art.

		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrevet er undertegnet av faggruppeleder • Det er presisert i brevet at midlene skal brukes i tråd med fylkesplanens innsatsområder. • Rapporteringsfrist er oppført og krav om rapportering via rapp 13.50. • Tilskuddsbrevet inneholder ikke alle punkter som nevnt i retningslinjene. Kravene knyttet til bagatellmessig støtte, rapportering, fullmaktsgrenser og utbetaling er nevnt i tilskuddsbrevet.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Frist for rapportering i rapp 13.50 var 1.2.2010. Tydal kommune rapporterte i rapp 13.50, 5.2.2010. Det foreligger ikke dokumentasjon på utsatt frist. Kommunen har rapportert statistisk i rapp 13.50.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdato er etter godkjenning av tilskudd. • Hele beløpet ble utbetalt.
knf0908	Bjugn kommune – kommunale næringsfond Tilskuddsbeløp kr 580 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Skriftlig søknad foreligger ikke. Behandles særskilt på grunn av at det er kommunalt næringsfond, herunder en tilskuddsforvalter. • Kan ikke vurderes mot søknad. I sakmappe er det et dokument som omhandler saksutredning for kommunale næringsfond. I dokumentet er det omtalt at: ”det er kommunens egne penger og at de er viktige i forhold til lokale prioriteringer”. Fylkeskommunen har ikke lagt klare føringer på hva midlene skal benyttes til. • Ikke aktuelt å kontrollere om søknad inneholder budsjett eller lignende. • Avgjørelsen om tildeling er gjennomført i fylkestinget. Dette er skriftlig dokumentert i dokumentet ”Fylkesrådmannens innstilling” av 16.12.2008. • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier. Bruk av midlene faller innenfor STFKs mål og strategier • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrevet er undertegnet av faggruppeleder • Det er presisert i brevet at midlene skal brukes i tråd med fylkesplanens innsatsområder. • Rapporteringsfrist er oppført og krav om rapportering via rapp 13.50. • Tilskuddsbrevet inneholder ikke alle punkter som nevnt i retningslinjene. Kravene knyttet til bagatellmessig støtte, rapportering, fullmaktsgrenser og utbetaling er nevnt i tilskuddsbrevet.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Frist for rapportering i rapp 13.50 var 1.2.2010. Tydal kommune rapporterte i rapp 13.50, 5.2.2010. Det foreligger ikke dokumentasjon på utsatt frist. • Kommunen har kun rapportert statistisk i rapp 13.50.

		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdato er etter godkjenning av tilskudd. • Hele beløpet utbetales på samme tidspunkt. Forutsetning for utbetaling er at rapport for foregående år er levert. • Utbetalt beløp stemmer med tilskuddsbeløp.
2009.46	IKT program Tilskuddsbeløp kr 2 700 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Søknad i kortversjon. • Beslutning er skriftlig dokumentert i fylkesrådmannens innstilling. Saksprotokoll fra møte i fylkesutvalget. Handlingsplan og budsjettforslag er vedlagt som dokumentasjon ved vedtak. • Søknad (saksutredning) inneholder budsjett, kostnadsoverslag og klare mål. • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier. Bruk av midlene faller innenfor STFKs mål og strategier • Definerte tiltak, imidlertid fremgår det som om målkriterier ikke er klart definert.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrev er ikke arkivert. • Den mottatte dokumentasjon innfrir ikke kravene i retningslinjene.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentasjon på rapportering, regnskap og revisjonsbekreftelse er ikke arkivert.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdato er etter godkjenning av tilskudd. • Hele beløpet ble utbetalt i en sum. • Tilskuddet ble utbetalt 27.11.2009
2009.08	Ungt entreprenørskap Tilskuddsbeløp kr 300 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Søknad er skriftlig • Søknad inneholder budsjett og klare mål • Beslutning er skriftlig dokumentert. Saksprotokoll fra møte i nærings og nyskappingskomiteen og møte i fylkesutvalget.. • Det er gjennomført en vurdering på hvorvidt søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier. Søknaden faller innenfor STFKs mål og strategier • Det fremgår ikke at poster er av investerings- eller driftsmessig art.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrev inneholder de mest vesentlige krav. Inneholder ikke informasjon om bankkontonummer • Tilskuddsbrev er undertegnet av fagleder og saksbehandler.

		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Sluttrapport, årsregnskap og revisorberetning er ikke dokumentert
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Hele tilskuddsbeløpet ble utbetalt 22.9.2010
	Bli lyst Tilskuddsbeløp kr 7 000 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Beslutning er skriftlig dokumentert i sak 98/2008 • Blilyst er et program, så vanlig søknadsprosess følges ikke.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • I tilskuddsbrev stilles krav til tilskuddsmottaker om at han må sende inn akseptbrev til fylkeskommunen. Underskrevet akseptbrev er arkivert. Akseptbrev er sendt inn innen fristen. • Tilskuddsbrev er undertegnet av rådgiver. • Det sendes vilkår for bruk av regionale utviklingsmidler til Blilyst. • Vilkårene inneholder kostnadsoverslag, samt krav til sluttrapport. • Tilskuddsbrev inneholder de vesentlige krav jfr. retningslinjene.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Rapporterer via rapp 13.50 • Det stilles krav til sluttrapport (statusrapport) i tilskuddsbrevet, denne dokumentasjon er ikke arkivert.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetalingsdokumentasjon ble ikke kontrollert av PwC.

Finnmark

Tilskudds- nummer	Navn	Område	Funn
2009-41	Barents 2010 Plus Tilsagnsbeløp kr 400 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> Tilskudd ble vedtatt av fylkesrådmann 17. mars 2009. Søknad er skriftlig. Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. Budsjett eller disponering inneholder ikke poster som fremstår som av driftsmessig art. Beslutning er skriftlig dokumentert i sak 2009-41. Det er ikke foretatt endringer av prosjekt. Søknaden er innenfor FFKs mål og strategier
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> Tilsagnet forutsetter budsjett og finansieringsplan som fremkommer av søknaden. Underskrevet av utviklingsjef. Tilskuddsbrevet inneholder de pålagte krav, bortsett fra "Kostnadsoverslag som er lagt til grunn for tilskuddet og krav til at mottakeren selv kontrollerer at den utbetalte summen er korrekt".
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> Krav om sluttrapport og regnskap (15. november 2013) Tilsagnet forutsetter budsjett og finansieringsplan som fremkommer av søknaden.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> Anmodning om sluttutbetaling må foreligge 15. november 2013.
2009-75	Nordkapp kommune – Sentrumsutvikling i Honningsvåg Tilsagnsbeløp kr 2 500 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> Av budsjettet fremgår det at midlene benyttes til kostnader som er av driftsmessige art. Ombygging av kai for å stimulere reiselivet og næringslivet generelt. Søknad er skriftlig. Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. Beslutning er skriftlig dokumentert i Kultur-, nærings- og samferdselsutvalget 24.9.2009. Søknaden er innenfor fylkeskommunens mål og strategier

		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Underskrevet av næringsseier. • Stilles krav til spesifisert regnskap, og at tilskuddet blir redusert om arbeidet ikke utføres etter forutsatt omfang eller kostnad. • Krav for utbetaling er spesifisert. • Av budsjettet fremgår det at midlene benyttes til kostnader som er av driftsmessige art. Ombygging av kai for å stimulere reiselivet og næringslivet generelt. • Det er ikke satt dato for rapportering, annet enn at prosjektet må være avsluttet innen utgangen av 2011. • Tilskuddsbrevet inneholder de pålagte krav, bortsett fra "krav til at mottakeren selv kontrollerer at den utbetalte summen er korrekt".
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteringsfrist er satt til innen utgangen av 2011.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentasjon på utbetaling er ikke arkivert i saksmappe.
2009-75	Alta kommune – Opprusting kommunaltekniske anlegg i Alta sentrum Tilsagnsbeløp kr 5 500 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Søknad er skriftlig. • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning er skriftlig dokumentert i Kultur-, næring- og samferdselsutvalget 3.6.2009. • Underskrevet av fylkesråd. • Av budsjettet fremgår det at midlene benyttes til kostnader som er av driftsmessige art. Fullføring av gågate prosjektet og gjennomføring av "Nordlysplassen". • Søknaden er innenfor fylkeskommunens mål og strategier • Bevilget under programposten "Kommunal infrastruktur – forskjøvning og fysisk stedsutvikling.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Det er ikke satt dato for rapportering, annet enn at prosjektet må være avsluttet innen utgangen av 2011. • Tilskuddsbrev er undertegnet av næringsseier. • Stilles krav til spesifisert regnskap, og at tilskuddet blir redusert om arbeidet ikke utføres etter forutsatt omfang eller kostnad. • Krav for utbetaling er spesifisert. • Tilskuddsbrevet inneholder de pålagte krav, bortsett fra "krav til at mottakeren selv kontrollerer at den utbetalte summen er korrekt".
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteringsfrist er satt til utgangen av 2011.

		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Krav til utbetaling er skissert i tilskuddsbrev.
2009-48	Alta kommune – Arbeid og entreprenørskap i Alta Tilsagnsbeløp kr 1 400 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Søknad er skriftlig. • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Søknaden er innenfor fylkeskommunens mål og strategier • Det fremgår ikke at midlene bevilges til dekning av kostnader som er av driftsmessig eller investeringsmessig art. • Beslutning er skriftlig dokumentert i Kultur-, næring- og samferdselsutvalget 14.3.2009. • Søknad inneholder budsjett og spesifiserte målkriterier. • Søknaden inneholder påkrevd dokumentasjon.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at prosjektet må være ferdig innen 2011. • Det er ikke satt dato for rapportering, annet enn at prosjektet må være avsluttet innen utgangen av 2011. • Tilskuddsbrev er undertegnet av næringsjef. • Stilles krav til spesifisert regnskap, og at tilskuddet blir redusert om arbeidet ikke utføres etter forutsatt omfang eller kostnad. • Krav for utbetaling er spesifisert. • Tilskuddsbrevet inneholder samtlige av de pålagte punktene, bortsett fra ”krav til at mottakeren selv kontrollerer at den utbetalte summen er korrekt” og informasjon om organisasjonsnummer og bankkontonummer.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Prosjektet skal være avsluttet innen 2011.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Krav til utbetaling er skissert I tilskuddsbrev. • Første del utbetales når halvparten av prosjektet er gjennomført.
2009-62	Prosjektnavn: Energy in Cold Climate Tilsagnsbeløp kr 112 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Søknad er skriftlig. • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Det er foretatt en endring i prosjektet, dato for ferdigstillelse ble utsatt. Endringen er godkjent og dokumentert av næringsjef. • Beslutning om tildeling av midler er skriftlig dokumentert ved utviklingssjef 1.7.2009. • Søknaden er innenfor fylkeskommunens mål og strategier, omtalt i regionalt utviklingsprogram. Det er foretatt vurdering av om søknaden faller innenfor fylkeskommunens mål og strategier. Dette er dokumentert i saksfremstilling/beslutning om tildeling. • Søknad inneholder budsjett og spesifiserte målkriterier. • Søknaden inneholder påkrevd dokumentasjon.

		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Anmodning om sluttutbetaling må foreligge innen 15. november 2011. • Det er ikke satt dato for rapportering, annet enn at prosjektet må være avsluttet innen utgangen av 2011. • Tilskuddsbrev er undertegnet av næringssjef og utviklingssjef. • Stilles krav til spesifisert regnskap, og at tilskuddet blir redusert om arbeidet ikke utføres etter forutsatt omfang eller kostnad. • Krav for utbetaling er spesifisert. • Tilskuddsbrevet inneholder samtlige av de pålagte punktene, bortsett fra ”krav til kostnadsoverslag, krav til at mottakeren selv kontrollerer at den utbetalte summen er korrekt og informasjon om organisasjonsnummer og bankkontonummer”. • Tilskuddsbrev datert 1.7.2009.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteringsfrist er satt til 15. november 2011.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetaling skal skje ved to terminer.
2009-17	Utviklings- og nyskapskommuner – Lebesby kommune Tilsagnsbeløp kr 2 000 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Søknad er skriftlig. • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning om tildeling ble gjennomført ved fordeling av regionalt utviklingsprogram for 2009. Beslutningen er dokumentert. • Det er foretatt vurdering av om søknaden faller innenfor fylkeskommunens mål og strategier. Søknaden er innenfor fylkeskommunens mål og strategier, omtalt i regionalt utviklingsprogram.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrev er undertegnet av næringssjef og utviklingssjef. • Krav til at rapportering for foregående år er mottatt før tilskudd utbetales. Frist for rapportering 2009 er 1. februar 2010. • Tilskuddsbrevet inneholder ikke samtlige av de pålagte punktene. • Stilles krav til spesifisert regnskap, og at tilskuddet blir redusert om arbeidet ikke utføres etter forutsatt omfang eller kostnad. • Krav for utbetaling er spesifisert.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportering via Rapp 13.50

		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Beløpet ble utbetalt 24.11.09, etter at sluttrapport for 2008 er innlevert, dvs. at krav i tilskuddsbrev er innfridd. • Dato for utbetaling var etter dato for tilskudd. • Det er utbetalt hele beløpet, pga at det er avtafestet i tilskuddsbrev. De kan utbetale når sluttrapport fra foregående år er mottatt.
2009-11	Kommunale næringsfond – Alta kommune Tilsagnsbeløp kr 500 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning om tildeling ble gjennomført ved fordeling av regionalt utviklingsprogram for 2009. • Inneholder ikke poster av driftsmessig art. • Tiltaket er innenfor FFKs mål og strategier. • Det er foretatt vurdering av om søknaden faller innenfor FFKs mål og strategier. • Skriftlig søknad foreligger ikke. Behandles særskilt på grunn av at det er kommunalt næringsfond, herunder en tilskuddsforvalter.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrev er undertegnet av nærings sjef og utviklingssjef. • Tidelingen av midler er innenfor FFKs mål og strategier. • Krav: ved frafall av rapportering innen en gitt frist så faller retten til tilskudd bort. • Krav til rapportering i rapp 13.50 står i tilskuddsbrev.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteres via rapp 13.50.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentasjon på utbetaling ble ikke kontrollert av PwC.
2009-29	Fiskerimessa i Murmansk 2009 og KNS møte i Murmansk Tilsagnsbeløp kr 715 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Søknad er ikke skriftlig dokumentert. Kun handlingsplan for 2009 er dokumentert. • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning er skriftlig dokumentert og vedtatt i KNS utvalget 9.12.2008. • Det er foretatt en vurdering om bevilgningen var innenfor FFKs handlingsplan og satsingsområde. Tildeling er innenfor FFKs mål og strategier
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrev er undertegnet av nærings sjef og utviklingssjef. • Tilskuddsbrev datert 9.2.2009. • Tilskuddsbrev inneholder de fleste krav, med unntak av ”Krav til at mottakeren selv kontrollerer at den utbetalte summen er korrekt” og krav til revisorgodkjent regnskap.

		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Revisorgodkjenning av kostnadene i prosjektet er arkivert. • Rapport fra eksterne konsultentselskap som arrangerte/organiserte messen på vegne av Finnmark fylkeskommune. Totalt kr 334 444. • Ingen sluttrapport fra FFKs på dens egen bruk av midler på fiskerimessen. • Det fremgår ikke av sluttrapport om hele tilskuddsbeløpet ble benyttet. • Sluttrapport ble levert 11.2.2010. Fristen i tilskuddsbrevet var satt til innen 9. februar 2011. Rapporteringsfrist er ikke overholdt. Ingen spor av at tilskuddsmottaker er fulgt opp.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskudd ble utbetalt 23. februar 2009, det vil si etter tilsagnsbrev og før sluttrapport forelå.
2009-04	Hasvik kommune – Kommunale næringsfond Tilsagnsbeløp kr 1 500 000,-	Godkjenning av søknad	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig søknad foreligger ikke. Behandles særskilt på grunn av at det er kommunalt næringsfond, herunder en tilskuddsforvalter. • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning ble tatt i regionalt utviklingsprogram, fordeling for 2009. • Tiltaket er innenfor fylkeskommunens mål og strategier. Det er foretatt vurdering av om søknaden faller innenfor fylkeskommunens mål og strategier.
		Tilskuddsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsbrev er undertegnet av næringssjef og utviklingssjef. • Tidelingen av midler er innenfor FFKs mål og strategier. • Krav: ved frafall av rapportering innen en gitt frist så faller retten til tilskudd bort. • Krav til rapportering i rapp 13.50 står i tilskuddsbrev.
		Rapportering og oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> • Rapporterer til KRD via rapp 13.50.
		Utbetaling	<ul style="list-style-type: none"> • Utbetaling ble gjennomført 4. desember 2010. • Har innlevert sluttrapport innen fristen 1. februar 2010.

<p>2009-01</p>	<p>Energistrategier for Finnmark 2010 – 2013 (høringssak)</p> <p>Tilsagnsbeløp kr 200 000,-</p>	<p>Godkjenning av søknad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Søknad er skriftlig. (tilbud fra konsultentselskapet Rambøll). • Ingen dokumentasjon på vurdering av habilitet. • Beslutning er skriftlig dokumentert og fattet i RUP-sak 2009-01.Behandlet i fylkesutvalget. • Energistrategien er sterkt knyttet til RUP. Det er gjennomført en vurdering av hvorvidt tildeling av midler er innenfor FFKs handlingsplan og strategi. • Midlene er benyttet til utarbeidelse av en helhetlig strategi knyttet til energistrategier. • Er innenfor FFKs mål og strategier.
		<p>Tilskuddsbrev</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Standard tilskuddsbrev er benyttet. Tilskuddsbrev inneholder de fleste krav, med unntak av ”Krav til at mottakeren selv kontrollerer at den utbetalte summen er korrekt” og krav til revisorgodkjent regnskap.
		<p>Rapportering og oppfølging</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rapport forligger ikke i saksmappe.
		<p>Utbetaling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er utbetalt 20. februar 2009. Tilskuddsbrev er datert 6. januar 2009.

C Spørreundersøkelse

Innledning

1. Hvem fatter tilskuddsbeslutninger etter ordningene i kap. 551 post 60 og 61?

For 2009: Vennligst gi et prosentvis anslag på hvor stor andel av tildelte midler etter nevnte ordning som ble besluttet av følgende aktører.

- Politisk nivå i fylkeskommunen (fylkesting, fylkesråd, politisk utvalg)
- Administrasjonen i fylkeskommunen (fylkesrådmann/-direktør, mellomledere, saksbehandlere)
- Innovasjon Norge
- Kommuner, regionråd og andre offentlig heleide aktører (unntatt Innovasjon Norge)
- Foreninger, stiftelser og andre ikke-offentlig heleide organer
- Annet

2. Hva er gjeldende fullmaktsgrenser i fylkeskommunen for budsjett disponeringsmyndighet etter ordningene i kap. 551 post 60 og 61?

Hvilke fullmakter har aktuelle aktører i fylkeskommunen, som saksbehandlere, administrative ledere, politiske utvalg og fylkestinget?

Fritekst

Kunngjøring

Informasjonstekst:

God/korrekt praksis innenfor denne delen av tilskuddsforvaltningen defineres her som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav om at informasjon om tilskuddsmuligheter skal gis slik at hele målgruppen nås
- Krav til kunngjøringens innhold (formål, tildelingskriterium, opplysninger søker må oppgi, søknadsfrist)

3. Vennligst oppgi hvor godt følgende påstander stemmer overens med det du oppfatter som rådende praksis i din fylkeskommune

(stemmer godt, stemmer ganske godt, stemmer ganske dårlig, stemmer dårlig, vet ikke):

- Saksbehandlere er godt kjent med nevnte krav til kunngjøringspraksis
- Saksbehandlere får tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav

- Vi har dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav
- Vi har gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)

4. Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens kunngjøringspraksis?

(svært god, nokså god, nokså dårlig, svært dårlig, vet ikke)

5. Innspill til forbedringer i departementets retningslinjer eller interaksjon med fylkeskommunen vedrørende kunngjøring

6. Innspill til forbedringer i fylkeskommunens retningslinjer eller rutiner vedrørende kunngjøring

Søknadsbehandling

Informasjonstekst:

praksis innenfor denne delen av tilskuddsforvaltningen defineres her som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav om vurdering av habilitet knyttet til søknadsbehandlingen
- Krav om at det ikke skal gis støtte til dekning av driftskostnader
- Krav om at søknader skal inneholde mål, prosjektplan og kostnadsoverslag m.m.
- Krav om at fylkeskommunen skal føre oversikter der det fremgår hva som er omfanget av tilskudd, tapsfondsavsetning og utbetalinger
- Krav om at avgjørelse om tilskudd skal være skriftlig dokumentert
- Krav om at gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte

7. Vennligst oppgi hvor godt følgende påstander stemmer overens med det du oppfatter som rådende praksis i din fylkeskommune

(stemmer godt, stemmer ganske godt, stemmer ganske dårlig, stemmer dårlig, vet ikke):

- Saksbehandlere er godt kjent med nevnte krav til søknadsbehandling
- Saksbehandlere får tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav
- Vi har dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav
- Vi har gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)

8. Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor søknadsbehandling?

(svært god, nokså god, nokså dårlig, svært dårlig, vet ikke)

9. Innspill til forbedringer i departementets retningslinjer eller interaksjon med fylkeskommunen vedrørende søknadsbehandling

10. Innspill til forbedringer i fylkeskommunens retningslinjer eller rutiner vedrørende søknadsbehandling

Tilskuddsbrev til enkeltprosjekter/program

Informasjonstekst:

God/korrekt praksis innenfor denne delen av tilskuddsforvaltningen defineres her som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav om innhold i fylkeskommunens tilskuddsbrev
- Krav om at bagatellmessig støtte skal oppgis
- Krav om at tilskuddsbrev skal signeres av en person med budsjett disponeringsmyndighet

11. Vennligst oppgi hvor godt følgende påstander stemmer overens med det du oppfatter som rådende praksis i din fylkeskommune

(stemmer godt, stemmer ganske godt, stemmer ganske dårlig, stemmer dårlig, vet ikke):

- Saksbehandlere er godt kjent med nevnte krav til utforming av tilskuddsbrev
- Saksbehandlere får tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav
- Vi har dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav
- Vi har gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)

12. Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis når det gjelder utforming av tilskuddsbrev?

(svært god, nokså god, nokså dårlig, svært dårlig, vet ikke)

13. Innspill til forbedringer i departementets retningslinjer eller interaksjon med fylkeskommunen vedrørende tilskuddsbrev

14. Innspill til forbedringer i fylkeskommunens retningslinjer eller rutiner vedrørende tilskuddsbrev

Utbetaling

Informasjonstekst:

God/korrekt praksis innenfor denne delen av tilskuddsforvaltningen defineres her som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav om at tilskudd skal utbetales etterskuddsvis, når tilskuddsmottaker har fått kostnadene

- Krav om at 25 % av tilskuddet skal holdes tilbake før sluttutbetaling skjer
- Krav om at statsautorisert eller registrert revisor skal attestere regnskapet før den siste utbetalingen skjer

15. Vennligst oppgi hvor godt følgende påstander stemmer overens med det du oppfatter som rådende praksis i din fylkeskommune

(stemmer godt, stemmer ganske godt, stemmer ganske dårlig, stemmer dårlig, vet ikke):

- Saksbehandlere er godt kjent med kravene til utbetalingspraksis
- Saksbehandlere får tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav
- Vi har dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav
- Vi har gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)

16. Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens utbetalingspraksis?

(svært god, nokså god, nokså dårlig, svært dårlig, vet ikke)

17. Innspill til forbedringer i departementets retningslinjer eller interaksjon med fylkeskommunen vedrørende utbetaling

18. Innspill til forbedringer i fylkeskommunens retningslinjer eller rutiner vedrørende utbetaling

Rapportering og oppfølging

Informasjonstekst:

God/korrekt praksis innenfor denne delen av tilskuddsforvaltningen defineres her som etterfølgelse av følgende krav:

- Krav til hva som skal rapporteres til fylkeskommunen fra tilskuddsmottakere
- Krav til hva som skal rapporteres fra andre forvaltere på tildelt ramme
- Krav til at tilskuddsforvalter skal etablere innkrevingsrutiner som sikrer tilbakebetaling
- Krav til at tilskuddsforvalter skal kontrollere rapporter som tilskuddsmottakeren sender inn
- Krav til at tilskuddsforvalter skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med fortolkning av tilskuddsvilkårene og risiko for uregelmessigheter
- Krav til registrering i Rapp13.50
- Krav til beskrivende rapportering til Kommunal- og regionaldepartementet
- Krav til rapportering på transportstøtte (gjelder bare enkelte fylker)

19. Vennligst oppgi hvor godt følgende påstander stemmer overens med det du oppfatter som rådende praksis i din fylkeskommune

(stemmer godt, stemmer ganske godt, stemmer ganske dårlig, stemmer dårlig, vet ikke):

- Saksbehandlere er godt kjent med kravene til rapportering og oppfølging
- Saksbehandlere får tilstrekkelig opplæring i hvordan man overholder nevnte krav
- Vi har dokumenterte rutiner/maler/sjekklister for å bidra til at man overholder nevnte krav
- Vi har gode rutiner for å kontrollere at aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen overholder nevnte krav (kommuner, programmer, stiftelser o.a.)

20. Sett i forhold til gjeldende krav: Hvor god er alt i alt fylkeskommunens praksis innenfor rapportering og oppfølging?

(svært god, nokså god, nokså dårlig, svært dårlig, vet ikke)

21. Innspill til forbedringer i departementets retningslinjer eller interaksjon med fylkeskommunen vedrørende rapportering og oppfølging

22. Innspill til forbedringer i fylkeskommunens retningslinjer eller rutiner vedrørende rapportering og oppfølging

Annet

23. Har fylkeskommunen rutiner som sikrer oversikt over inngåtte økonomiske forpliktelser, altså summen av tilskudd som er gitt over ordningene i kap. 551 post 60 og 61?

Svaralternativer: Ja, nei, vet ikke

24. Vennligst oppgi hvor godt følgende påstander stemmer overens med fylkeskommunens bruk av risikovurderinger i tilskuddsforvaltningen

(stemmer godt, stemmer ganske godt, stemmer ganske dårlig, stemmer dårlig, vet ikke):

- Vi gjennomfører regelmessige risikovurderinger for å identifisere hva som kan gå galt i forvaltningen av midlene
- Vi har kontrollaktiviteter som skal redusere de risikopunktene vi har identifisert
- Vi har ordninger for å forebygge og avdekke misligheter og/eller korrupsjon

25. Har du kommentarer til undersøkelsen?

Fritekst

